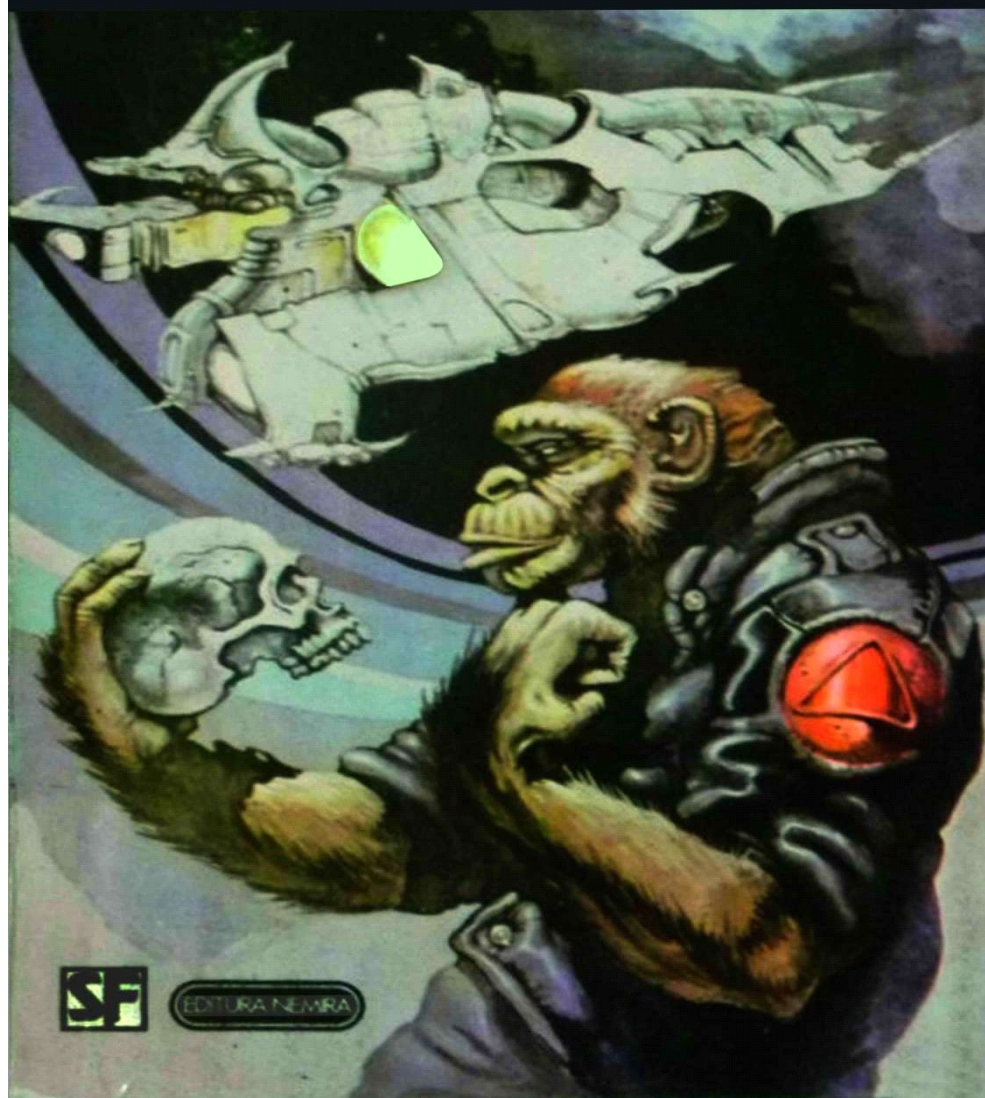


# Poul Anderson

## POVARA CUNOAȘTERII

ZIUA ÎN CARE A ÎNCEPUT SCHIMBAREA



**POUL ANDERSON**

**POVARA  
CUNOAȘTERII**

**ZIUA ÎN CARE A ÎNCEPUT  
SCHIMBAREA**



**Editura NEMIRA  
1994**

## Cuprins

<a href="#"><u>UNU</u></a>	4
<a href="#"><u>DOI</u></a>	9
<a href="#"><u>TREI</u></a>	26
<a href="#"><u>PATRU</u></a>	36
<a href="#"><u>CINCI</u></a>	49
<a href="#"><u>ŞASE</u></a>	60
<a href="#"><u>ŞAPTE</u></a>	70
<a href="#"><u>OPT</u></a>	81
<a href="#"><u>NOUĂ</u></a>	90
<a href="#"><u>ZECE</u></a>	100
<a href="#"><u>UNSPREZECE</u></a>	107
<a href="#"><u>DOISPREZECE</u></a>	114
<a href="#"><u>TREISPREZECE</u></a>	124
<a href="#"><u>PATRUSPREZECE</u></a>	131
<a href="#"><u>CINCISPREZECE</u></a>	144
<a href="#"><u>ŞAISPREZECE</u></a>	148
<a href="#"><u>ŞAPTESPREZECE</u></a>	157
<a href="#"><u>OPTSPREZECE</u></a>	162
<a href="#"><u>NOUĂSPREZECE</u></a>	173
<a href="#"><u>DOUĂZECI</u></a>	183
<a href="#"><u>DOUĂZECI ŞI UNU</u></a>	198

## UNU

CAPCANA se închisese pe înserate. În amurgul târziu și însângerat, iepurele se zbătuse cu disperare, zdrobindu-și trupul de pereții de lemn până ce, răzbit de spaimă și durere surdă, se ghemuise epuizat, cu inima fâlfâindu-i neputincioasă. Când noaptea coborî și începură să licărească primele stele, ajunsese să pară aproape nemișcat. Apoi răsări luna, și lumina nepăsătoare a razelor ei pâlpâi rece în ochii lui care căutau spre pădurea ascunsă de umbre.

Ochii nu percepeau detaliile apropiate dar, după un timp, zăboviră asupra intrării în capcană. Imediat ce auzise în urma lui bufnetul înăbușit, iepurele zvâcnise scurt, lovindu-se sălbatic de scânduri. Încercă să străpungă cu privirea prin lumina difuză și ireală a lunii, își aminti de căderea capacului și, retrăind acele momente de groază, scânci neajutorat. Capacul era închis ca o barieră masivă și de neclintit între el și foșnetul ca o respirație al pădurii, dar el fusese *mai întâi sus și după aceea se prăbușise*, cu un zgomot înfundat, și iepurele nu mai făcuse până acum vreo deosebire între *mai întâi și după aceea*.

Luna se ridică și mai sus în călătoria ei pe cerul spuzit de stele. Se auzi țipătul unei bufnițe, iar iepurele rămase într-o nemișcare înghețată când simți fantasma aripilor ei foșnind pe deasupra-i. Hohotul bufniței părea și el încărcat de teamă, uimire și un fel de un soi de durere nemaiîncercată. Dispăru în adâncul pădurii, iar nenumăratele murmure și mirosuri ale nopții îl învăluiră din nou pe captiv. Acesta privi îndelung la capac, amintindu-și cum căzuse.

Luna începu să apună spre zarea ce se lumina.

În felul lui, poate că iepurele jeli puțin. Geana zorilor, care deocamdată era doar o boare ușoară în întunericul încă stăpân, desluși gratiile capcanei profilate pe cenușiul copacilor. În partea de jos a capacului se vedea o bară transversală.

Încet, centimetru cu centimetru, iepurele se apropie

până la intrare. Se chirci, ferindu-se de lucrul care-l făcuse prizonier și care mirosea a om. Apoi îl pipăi cu botul. Simțindu-l răcoros și umezit de rouă. Nu se clintea. Totuși căzuse.

Iepurele se ghemui, își adună puterile și se propti cu spatele în bara transversală. Apoi se încordă și împinse în sus; lemnul se clinti puțin începu să găfâie, precipitat și șuierat, și mai încercă o dată. Capacul lunecă încet în sus, pe șanțurile laterale, și iepurele țâșni spre libertate.

Zăbovi doar o clipă din goana nebunească. Luna apunea, într-o strălucire orbitoare. Capacul capcanei alunecă la loc, iar iepurele se întoarse și se îndepărtă în fugă.

Archie Brock rămăsese până târziu pe parcela de patruzeci de acri aflată la nordul proprietății, ca să dezhădăcineze cioturile unor copaci tăiați. Domnul Rossman le voia scoase pe toate până miercuri, pentru a putea începe arăturile pe noul câmp, și-i promisese lui Brock o plată suplimentară dacă va isprăvi la vreme treaba asta. Tocmai de aceea Brock își luase mâncare pentru masa de prânz și de seară și muncise până ce, din cauza întunericului, nu se mai vedea nimic. Apoi porni să parcurgă pe jos cele trei mile până acasă, pentru că nu avea voie să folosească mașina de teren sau camioneta.

Era obosit, dar asta nu mai conta acum; îl dureau toți mușchii și tânjea după o stacană bună de bere. Nu se gândea la absolut nimic, mulțumindu-se să pășească mecanic, stâng-drept, stâng-drept, și drumul se depăna calm în urma lui. De o parte și de cealaltă se întindea pădurea întunecată, aruncând umbre prelungi în țărâna luminată de razele lăunii, și Brock ascultă țârâitul greierilor și auzi vaietul neașteptat al unei bufnițe. „Va trebui să iau o pușcă și să dobor buha aia înainte de a ne fura puii din bătătură”, își spuse. Domnul Rossman nu se supăra dacă Brock mai vâna câte ceva din când în când. Era ciudat că se gândea, astă seară, la asemenea lucruri. De obicei, se mulțumea să meargă absent, mai ales când era obosit, ca

acum. Dar de data asta, poate și din cauza lunii, îi reveniră în minte tot felul de frânturi ale unor întâmplări de peste zi, și cuvintele păreau să se întrupeze de parcă altcineva ar fi vorbit în capul lui. Îi veniră în minte patul de la el din cameră și plăcerea pe care ar simți-o dacă ar putea merge spre casă cu mașina; numai că, atunci când conducea, gândurile i se învălmășeau, nu reușea să fie atent, și de câteva ori chiar lovise serios automobilul. Lucru de mirare că i se întâmplase așa ceva pentru că șofatul nici nu i se părea din cale-afară de greu: trebuia să fie cu băgare de seamă, să memoreze câteva semne de circulație – și cam atât.

Pașii îi răsunau ciudat pe drumul pustiu. Trase, cu nesaț, în plămâni aerul rece al nopții și ridică ochii spre cer, evitând să privească luna. Ce mari și strălucitoare erau stelele în seara asta!

Își aminti apoi cum cineva spusese că stelele semănau cu soarele, doar că erau ceva mai departe. La vremea aceea, asemenea vorbe i se păruseră fără noimă. Dar poate că așa stăteau lucrurile, orice lumină părea neînsemnată până te apropiai de ea, și abia atunci devenea foarte mare și puternică. Numai că, dacă erau cât soarele de mari, atunci stelele trebuie că se aflau tare departe.

Se opri și înlemni, fulgerat de un fior rece. Doamne Dumnezeu! Cât de sus erau stelele!

Avu impresia că picioarele i se desprinseseră de pământ și că rămăsese agățat de o piatră minusculă care se rostogolea nebunește prin întunericul etern, în timp ce stelele mari ardeau și vuiau în jurul lui, dar atât de sus încât se cutremură când înțelese.

O rupse la goană spre casă.

Băiatul se sculase devreme, cu toate că era miezul verii și nu trebuia să meargă la școală, iar până la micul dejun mai avea destul timp. În lumina proaspătă a soarelui, strada și orașul de dincolo de fereastră arătau foarte curate și strălucitoare. Doar un camion hurducăia pe drum, și un bărbat într-o salopetă albastră mergea spre lăptărie ducând

În mână un coș în care-și căra masa de prânz. În rest, toată lumea părea să-i aparțină. Taică-său plecase deja la muncă, mamei îi plăcea să mai moțăie o oră după ce-i pregătea masa de dimineață iar surioara lui încă dormea dusă, așa că băiatul se simțea stăpân pe toată casa.

Își aștepta prietenul alături de care plănuise să meargă la pescuit, dar mai întâi voia să lucreze la macheta avionului. Se spală în fugă, așa cum face orice băiat de zece ani, înșfăcă o chiflă din coșul de pâine și se întoarce în cameră, așezându-se la masa ticsită cu tot felul de lucruri. Avea să-i iasă o minune de avion, de tipul *Shooting Star*, cu un cartuș de CO<sub>2</sub> pe post de propulsie cu reacție. Necazul era că-n dimineața asta macheta nu i se mai părea la fel de bună ca seara trecută. Ar fi vrut să poată face un motor cu reacție adevărat.

Oftând, împinse deoparte componentele machetei și luă o foaie de hârtie. Îi plăcuse dintotdeauna să se joace cu cifrele, iar unul dintre profesori îl învățase puțină algebră. De aceea, câțiva dintre colegi îl considerau favoritul profesorului și nu se sfiiseră să strige asta în gura mare, până îi bătuse măr; dar nouă metodă era de-a dreptul interesantă și nu semăna cu tabla înmulțirii. Profesorul îi mai spusese că, dacă voia cu adevărat să construiască nave spațiale când va crește, va trebui să învețe multă matematică.

Începu să traseze niște grafice. Ecuațiile diferite dădeau tot felul de desene. Era amuzant să constate că  $x = ky + c$  reprezenta o linie dreaptă, în timp ce  $x^2 + y^2 = c$  însemna întotdeauna un cerc. Dar ce s-ar întâmpla dacă ar schimba unul dintre x-uri și i-ar da valoarea 3 în loc de 2? Și atunci ce s-ar întâmpla cu y? Până acum nu se gândise la asta.

Apucă mai strâns creionul între degete și, concentrat, scoase limba și rămase cu ea în colțul gurii. Trebuia să te apropii pe furiș de x și de y, să modifichi pe unul dintre ei și după aceea...

Parcursese deja câteva etape în inventarea calculului diferențial, când auzi vocea mamei chemându-l să coboare la masă.

## DOI

PETER CORINTH ieși de sub duș, cântând bine dispus, și o găsi pe Sheila prăjind ouă cu șuncă. Îi ciufuli părul castaniu și mătăsos, o sărută pe gât, iar ea se întoarse și-i zâmbi.

— Cine seamănă c-un înger și gătește ca un înger? spuse el.

— Hai, Pete, răspunse ea, niciodată nu.

— Niciodată n-o să găsesc cuvântul potrivit, aprobă el. Dar e cât se poate de adevărat, iubito. Se aplecă deasupra tigăii, adulmecând nesățios aburii aromați, și oftă satisfăcut. Am eu o bănuială, că astăzi o să-mi meargă toate din plin. O idee de Hybris<sup>1</sup>, pentru care fără îndoială că zeii mă vor blagoslovi cu o Nemesis<sup>2</sup>: Ate<sup>3</sup> - ticăloasa aceea de Gertie are să facă scrum o lampă. Dar tu le răscumperi pe toate.

— *Hybris; Nemesis, Ate.*

Pe fruntea ei netedă și largă apăru o umbră de supărare.

— Cred c-ai mai folosit cuvintele astea. Pete. Ce înseamnă?

El o privi și clipi gânditor. La doi ani de la căsătorie, încă mai era îndrăgostit de ea până peste urechi, dar, auzindu-i spusele, simți că-i îngheață inima. Deși bună la suflet, veselă, frumoasă și excelentă gospodină, Sheila era depășită sub raport intelectual; de aceea, atunci când aveau oaspeți dintre prietenii lui, ea rămânea retrasă, neparticipând la conversație.

— Ce importanță are? întrebă calm.

— Mă-ntrebam și eu, îi răspunse ea.

Peter trecu în dormitor și începu să se îmbrace, lăsând

---

1 Hybris - aroganță sau sfidare care poate provoca mânia zeilor (gr. Hybris) (n. trad.).

2 Nemesis - zeița răzbunării în mitologia greacă. (n. trad.).

3 Ate - zeița acțiunilor pripite și a rezultatelor acestor acțiuni (n. trad.)



ușa deschisă ca să-i poată explica bazele tragediei antice grecești. Dimineața era prea luminoasă ca să insiste pe o temă atât de sumbră, dar ea asculta cu atenție, cerându-i din Când în când lămuriri. La revenirea din dormitor, ea îi zâmbi și se apropie de el.

— Fizicianul meu drag și neîndemânatic! Ești singurul bărbat în stare să îmbrace un costum proaspăt călcat și să-l facă să semene cu salopeta unui mecanic auto.

Îi aranjă cravata și-i îndreptă haina șifonată, trăgând de ea. El își trecu o mână prin părul negru, reușind să și-l răvășească într-o clipă, apoi o urmă pe Sheila în bucătărie și se așeză la masă.

Dogoarea ce se ridica din ibricul de cafea îi aburi ochelarii cu rame groase, pe care și-i scoase de pe nas și-i șterse de cravată. Chipul lui smeard, cu nasul scurt, arăta altfel fără ochelari – mult mai tineresc, probabil, deși Peter avea doar treizeci și trei de ani.

— Cum m-am trezit, mi-a și venit ideea, spuse el, în timp ce-și punea unt pe pâinea rumenită. Am un subconștient bine antrenat, asta-i sigur.

— Te referi la rezolvarea problemei tale? Întrebă Sheila.

Încuviință cu o mișcare din cap, prea adâncit în gânduri ca să analizeze semnificația interesului ei subit. De obicei, Sheila îl lăsa să vorbească de unul singur, zicând da sau nu, după cum era cazul, dar fără să-l asculte cu atenție. Munca soțului rămăsese pentru dânsa un mister aproape total. Uneori Peter își zicea că ea trăiește într-o lume a copilăriei, în care nimic nu e cunoscut prea bine, dar totul pare învăluit într-o aură strălucitoare și magică.

— Încerc de câțva timp să construiesc un analizor de fază pentru legăturile intermoleculare de rezonanță în structurile cristaline, explică el. În fine, problema e că-n ultimele săptămâni am tot bâjbâit, încercând și proiectez un circuit care să rezolve problema, până ce m-am împotmolit. Și chiar în dimineața asta m-am trezit cu o idee care s-ar putea să dea rezultate. Să vedem ce.

Privirea îi alunecă dincolo de ea, în vreme ce continua să mănânce fără să mai simtă gustul bucatelor. Sheila râse

molcom.

Ajuns în prag, Peter aruncă peste umăr:

— S-ar putea să întârzii diseară. Dacă o să iasă ceva din ideea asta nouă, n-aș vrea să-mi întrerup munca până... Dumnezeu știe când. O să-ți dau un telefon.

— Bine, iubitule. Spor la treabă!

După ce Peter plecă, Sheila rămase cu un zâmbet fugar pe chip. Pete era... ei bine, avusese un noroc chior cu el! Nu se gândise niciodată cât de norocoasă fusese; dar în dimineața asta i se întâmpla ceva. Într-un anume fel, diferit. Totul îi apărea precis și limpede, așa cum se vede peisajul munților din vest pe care soțul ei îl iubea atât de mult.

Cât spală vasele și făcu ordine în apartament, fredonând o melodie. I se perindară prin minte o sumedenie de amintiri: copilăria pe care-o petrecuse într-un orașel din Pennsylvania, anii de la colegiul economic, sosirea la New York pentru a lua în primire o slujbă în biroul unor cunoștințe de familie. Doamne, tare nepregătită fusese pentru acel mod de viață! Prieteni și petreceri într-o succesiune amețitoare, oameni vorbind cu repeziciune și gesticulând agitați, cu aer de cunoscători, unși cu toate alifiile, o adunătură cu gusturi costisitoare și în pas cu moda zilei, inși între care ea trebuia mereu să fie precaută, ca să nu facă vreun gest nelalocul lui. Și, într-adevăr, se căsătorise cu Pete din răzbunare, după ce Bill o părăsise, nu înainte de a o face proastă... Dar mai bine să uite întâmplarea asta. Pete îi plăcuse dintru început, pentru că era tăcut și sfios, iar ea încerca să găsească lângă el un refugiu în fața unui întreg mod de viață.

*Acum sunt o femeie plicticoasă, își spuse, mulțumită cu situația mea.*

O viață tihnită, banală, prin nimic ieșită din comun, cu excepția câtorva prieteni care-i vizitau pentru o bere și o șuetă, și mersul, din când în când, la biserică – în timp ce Pete, ca un agnostic ce era, dormea până târziu; concedii petrecute în New England sau în Munții Stâncoși; visul de a avea un copil; ce-și putea dori în plus? Prietenii ei de până atunci pufneau, ușor disprețuitori, la adresa plictiselii pline

de tabieturi pe care o reprezenta existența mic-burgheză; dar dacă te gândeai bine, nici ei nu făcuseră altceva decât să schimbe niște obișnuințe și șabloane cu altele și, în goana adaptării la acest mod de viață, pierduseră contactul cu realitatea.

Nelămurită încă, Sheila clătină din cap. Nu-i stătea în obicei să viseze astfel, cu ochii deschiși. Până și gândurile îi sunau altfel acum.

Termină de dereticat și privi în jur. În mod obișnuit, înainte de prânz se relaxa puțin, frunzărind vreun roman ieftin de aventuri; asta devenise, cu timpul, un viciu al ei; după aceea, mereu se iveră câte ceva de cumpărat, alteori făcea o plimbare prin parc sau își vizita ori își primea vreo prietenă, apoi începea pregătirile pentru cină și-l aștepta pe Pete. Astăzi, însă...

Luă cartea polițistă pe care-și pusese în gând s-o citească. Dădu să se așeze, ținând între degetele nehotărâte volumul în culori vii. Apoi, scuturându-se, puse cartea la loc și se duse la raftul ticsit, luă un exemplar ponosit din *Lord Jim*<sup>4</sup> și se așază în fotoliu. Când își dădu seama că uitase cu totul de masa de prânz, era deja trecut de amiază.

Corinth îl întâlnește pe Felix Mandelbaum în lift, în vreme ce coborî. Ca vecini într-un bloc new-yorkez, ajunseseră să se împrietenească și formau o pereche bizară. Sheila, cu mentalitatea ei provincială, insistase să-i cunoască măcar pe cei care locuiau la același etaj, și lui Corinth nu-i părea rău că cedase, pentru că astfel îi descoperise pe Mandelbaum. Sarah era o femeie plinuță, tăcută și retrasă, amintind de o Hausfrau<sup>5</sup>, soțul ei, însă, era făcut din alt aluat și nu semăna deloc cu ea.

Felix Mandelbaum se născuse, cu cincizeci de ani în urmă, în hărmălaia și mizeria din vecinătatea atelierelor din East Side, unde oamenii trudeau de dimineața până seară pentru un salariu de nimic, și de atunci încoace viața îl

---

4 *Lord Jim* - Roman de fină analiză psihologică a sentimentului de culpă, scris de Joseph Conrad. (n. trad.).

5 Hausfrau - (lb. germană în text) gospodină (n. trad.).

lovise în fel și chip, însă el nu se lăsase înfrânt și se agățase cu îndârjire de ea. Făcuse de toate, începând prin a fi culegător de fructe, apoi rătăcind de colo-colo, ajungând tehnician calificat și, în timpul războiului, agent O.S.S.<sup>6</sup> în străinătate, unde talentul său de a jongla cu limbile străine și cu oamenii îi slujise de minune în actuala carieră, de organizator sindical, urcase în același fel, pornind dintre Wobblies<sup>7</sup> și terminând cu respectabilitatea și prestața pe care i le dădea actuala lui slujbă, de secretar executiv al unui sindicat local; de fapt, mediator special, cu o autoritate incontestabilă în consiliile naționale. Iar asta nu pentru că fusese cumva, un radical, de la vârsta de douăzeci de ani: susținea, dimpotrivă, că avusese prilejul să vadă din interior la treabă radicalismul și că asta îi e de ajuns oricărui om normal. Și, într-adevăr, afirma că a rămas unul dintre puținii conservatori în înțelesul deplin al cuvântului: pentru că, după părerea lui, a conserva însemna să îndepărtezi uscaturile, să altoiești și să îndrepti. Autodidact, dar cunoscător în multe domenii, avea o asemenea capacitate de a simți viața, cum Corinth nu mai descoperise la nimeni altcineva din cercul lui de prieteni, cu excepția lui Nat Lewis, probabil. Era o plăcere să-i fii în preajmă.

— Bună, îl salută fizicianul. Ai cam întârziat astăzi.

— Nu chiar. Mandelbaum vorbea repezit și precis, ca un adevărat new-yorkez. Era un bărbat mărunț, robust, cu părul cărunt, fața aspră, trăsături ascuțite și ochi negri și sfredelitori. M-am trezit cu o idee în minte. Un plan de reorganizare. Mă uimește că nimănui nu i-a trecut asta prin cap până acum. O să reducă hârțogăria la jumătate. Așa că mi-am făcut o diagramă.

Corinth clătină muștrător din cap.

---

6 O.S.S. - *Office of Strategic Services* - Biroul de Servicii Strategice. (n. trad.).

7 *Wobblies* - poreclă dată membrilor I.W.W. (Industrial Workers of the World - Lucrătorii Industriali Mondiali), organizație fondată la Chicago în 1905, cu scopul de a organiza toți muncitorii într-un sindicat care să controleze activitățile industriale. (n. trad.)

— Felix, ar trebui să știi că americanii iubesc prea mult hârtoagele ca să renunțe măcar la un petec de hârtie.

— N-ai văzut de ce sunt în stare europenii, mormăi Mandelbaum.

— Știi ceva? zise Corinth. E ciudat că ideea asta ți-a venit tocmai astăzi. (Să-mi amintesc să-i cer detaliile mai târziu, deoarece coincidența mi se pare interesantă). M-am trezit și eu, tot azi, cu soluția unei probleme la care mă canonesc de luna trecută.

— Zău? Mandelbaum îi cântări vorbele, aproape că se simțea cum le răsucește pe-o parte și pe alta, le adulmecă și le lasă pentru moment. Ciudat, adăugă, punând astfel capăt discuției.

Liftul se opri, și cei doi se despărțiră. Corinth luă metroul, ca de obicei. Își vânduse mașina, dar nu-și cumpărase alta; într-un asemenea oraș, nu merita să ai mașină. Observă, în treacăt, că lumea din vagon era mai tăcută decât în alte dimineți. Oamenii, mai calmi și manierați, păreau chiar cufundați în gânduri. Aruncă o privire în ziare, simțind un nod în gât la ideea că se declanșase *ceva*, însă nu constată nimic ieșit din comun, în afara unui articolaș despre un câine uitat peste noapte în pivniță și care reușise, nu se știe cum, să deschidă un congelator, luase o bucată de carne, o lăsase să se dezghețe și fusese găsit, dimineața, sătul și bine dispus. Altfel, știrile obișnuite: lupte ici și colo în lume, o grevă, o demonstrație organizată de comuniști la Roma, patru persoane ucise într-un accident rutier, vorbe și iar vorbe, ca și când rotativele ar fi golit de sânge tot ce trecea prin ele.

Coborând la periferia Manhattan-ului, merse pe jos, cale de trei intersecții, către Institutul Rossman, până începu să șchioapete. În accidentul în care își rupsesse nasul, cu ani în urmă, se rănise și la genunchiul drept, ceea ce îl scutise de satisfacerea serviciului militar, deși bănuia că la asta contribuse și faptul că, imediat după absolvirea colegiului, fusese cooptat în *Proiectul Manhattan*<sup>8</sup>.

---

<sup>8</sup> Denumirea codificată a experiențelor care au condus la realizarea primelor bombe atomice (n. ed.).

Se crispă amintindu-și lucruri pe care voise să le uite. Avea muștrări de conștiință pentru Hiroshima și Nagasaki. Demisionase imediat după război, și asta nu doar ca să-și reia studiile sau ca să scape de birocrație, de întrebări indiscrete de măruntele intrigi din institutul guvernamental de cercetări, alegând viața universitară, prost plătită, dar mai liniștită și mai rațională: fusese mai degrabă o fugă vinovată. La fel și celelalte activități ulterioare, presupunea el. *Oamenii de Știință din Domeniul Cercetărilor Atomice, Federaliștii Mondiali, Partidul Progresist*. Când își amintea cum se stinseseră sau fuseseră trădate toate acestea sau când se gândea la lozincile curajoase pe care le ridicase ca pe niște paveze între el și amenințarea sovietică, îi venea să se întrebe cât de întregi la minte erau, la urma-urmei, profesorii.

Dar oare refugiul în cercetarea pură ca și pasivitatea politică – votând un program lipsit de curaj al Democraților și nefăcând nimic altceva – erau un semn de echilibru? Nathan Lewis, care se considera, fără rezerve, drept un reacționar, era membru al comitetului local al *Partidului Republican*, un pesimist absolut, dar încrezător, fiindcă se străduia să mai salveze câte ceva; dar Felix Mandelbaum, la fel de realist ca și Lewis, încăpățânatul lui adversar în partidele prelungite de șah, era plin de energie și avea speranțe mari să vadă întemeiat un autentic *Partid Muncitoresc American*. Între aceștia doi, Corinth se simțea cu totul neînsemnat.

*Și sunt mai tânăr decât ei!*

Oftă. Ce se întâmplă cu el? Gânduri, lucruri de mult uitate apăreau neconținut de niciunde, înlănțuindu-se în alcătuiți noi care i se învolburau în minte și tocmai acum, când găsisese răspuns la problema ce-l frământa.

Amintirea aceasta le alungă pe toate celelalte. Lucru din nou neobișnuit de regulă, îi trebuia destul de mult ca să se concentreze asupra unei idei începuse să pășească mai avântat.

*Institutul Rossman* era o clădire masivă din piatră și sticlă, finalizându-se pe o bună porțiune de stradă și părănd

aproape strălucitoare în comparație cu clădirile mai vechi din vecinătate. Era recunoscut ca un refugiu al oamenilor de știință. Oameni capabili din toate părțile și din toate disciplinele se simțeau atrași către el, mai puțin de salariile bune și mai mult de șansa ce li se oferea de a face cercetare neîngrădiți, fiecare în domeniul lui, cu echipamente de ultimă oră, și de faptul că aici nu exista mania proiectelor impuse care, în institutele guvernamentale, în industrie și în foarte multe universități, sufocau știința pură. Politizarea și calomnia își găseau locul și aici, dar într-o măsură mai redusă decât într-un colegiu fără pretenții: doar era *Institutul pentru Studii Avansate*, mai puțin obscur și, probabil, mai plin de energie. Odată, într-o discuție cu, Mandelbaum, Lewis dăduse Institutul drept exemplu de necesitate culturală pentru o clasă privilegiată:

— 'Ți-nchipui că guvernul ar înzestra un asemenea institut și după aceea ar avea inimă să-l lase de capul lui?

— Brookhaven face totul cum trebuie, răspunsese Mandelbaum, dar pentru el era o replică neconvingătoare.

Cu o înclinare a capului, Corinth o salută pe fata de la standul de ziare din hol, dădu apoi bună ziua câtorva cunoscuți și pufni nemulțumit că liftul vine prea încet. Când ușile se deschiseră, spuse mecanic:

— La șapte.

— Știu și eu asta, doctore Corinth, spuse liftierul și-i zâmbi. Sunteți aici de... ia să vedem... de aproape șase ani, nu-i așa?

Fizicianul clipi, nevenindu-i să creadă. Liftierul i se păruse mereu ca făcând parte dintr-o mașinărie; își adresaseră unul altuia banalitățile obișnuite, dar asta nu însemna nimic. Corinth îl văzu deodată ca pe-o ființă umană, ca pe-un organism viu și unic, o părticică dintr-un păienjenis enorm care, în cele din urmă, se confunda cu întregul univers, și totuși avea individualitate. *Oare de ce îmi vine asta în minte?*, se întrebă mirat.

— Știți, domnule, reluă liftierul, tocmai mă gândeam și eu la ceva. Azi dimineață când m-am trezit, m-am întrebat

de ce fac ceea ce fac și dacă nu cumva ar trebui să mă aștept la mai mult de la viața asta decât să vin la slujbă și să stau să treacă anii până la pensie și... Se opri, încurcat, când liftul ajunsese la etajul trei și trebui să lase pe cineva să coboare. Vă invidiez. Dumneavoastră cel puțin știți încotro mergeți.

Liftul ajunsese la etajul șapte.

— Păi... ai putea urma niște cursuri la seral dacă vrei, îi sugeră Corinth.

— Cred c-așa o să fac, domnule. Dacă-ai fi atât de bun să-mi dați o recomandare... Poate mai târziu. Acum trebuie să plec. Ușile lunecară fără zgomot, și Corinth o porni, pe coridorul pardosit cu gresie, spre laboratorul lui.

Avea doi colaboratori permanenți, Johansson și Grünewald, tineri foarte ambițioși, care visau, probabil, ca într-o bună zi să aibă propriile lor laboratoare. Erau deja acolo când intra și-și scoase haina.

— Bună dimineața. 'Neața. 'Neața.

— Bine că ai venit. Pete, spuse Grünewald precipitat, în timp ce șeful se îndrepta spre birou. Am o idee pentru circuit și cred e-o să meargă.

— *Et tu, Brute*<sup>9</sup>, murmură Corinth. Se așeză pe un scaun fără spătar, îndoindu-și sub el picioarele lungi. Să auzim despre ce-i vorba.

Soluția găsită de Grünewald semăna grozav de mult cu a lui. Johansson, de obicei tăcut și competent, dar cam atât, sporovăia plin de zel, în timp ce-i veneau alte și alte idei. Corinth preluă conducerea discuției și după jumătate de oră, începuseră să umple coală după coală cu simboluri electronice.

Poate că Rossman nu fusese total dezinteresat când întemeiasse *Institutul*, deși un om cu un cont bancar ca al lui își putea permite să fie altruist. Cercetarea pură venea în sprijinul industriei. Își câștigase averea prin investiții în domeniul metalelor ușoare, începând cu minereurile neprelucrate și terminând cu produsele finite, având

---

9 *Et tu, Brute* - (lb. lat. în text) - „Și tu, Brutus?” Replică atribuită lui Cezar la vederea prietenului său, Brutus, printre ucigașii săi. (n. trad).



legături strânse și cu alte numeroase industrii; deși, semioficial, se retrăsese, încă mai controla multe pârgii. Până și bacteriologia se putea dovedi utilă – nu cu mult timp în urmă se făcuseră cercetări privind folosirea bacteriilor pentru extragerea țițeiului din șisturi bituminoase, iar studiul lui Corinth privind legăturile cristaline putea avea o importanță deosebită în metalurgie. Grünewald aproape că exulta la gândul că reușita lui va deschide noi perspective carierelor lor profesionale. Înainte de amiază pregătiseră un grup de ecuații diferențiale parțiale pe care să le introducă în computer la ora când aveau programat accesul și cum stabileau elementele circuitului pe care voiau să-l realizeze.

Telefonul sună. Era Lewis, care le propunea să ia prânzul împreună.

— Tocmai sunt pe-o pistă bună, spuse Corinth. Socoteam c-ar fi mai bine să cerem să ni se trimită niște sandvișuri.

— Cred c-o să fac și eu la fel, altfel pierd firul și intru în criză de timp, îl aprobă Lewis. Încă nu mi-e clar pe unde s-o iau, dar poate mă ajuți tu să-mi lămuresc ideile. Asta dacă mă lași să-ți povestesc despre ce e vorba.

— Bine, fie. La bufet îți convine?

— Dacă vrei numai să-ți umpli pântecul, cred că merge. Lewis era adeptul unor mese de prânz complete, care să dureze cel puțin trei ore și să fie însoțite de vin și de muzică de vioară, obicei pe care-l deprinsese în timpul anilor petrecuți în Viena dinaintea Anschluss-ului<sup>10</sup>. Îți surâde la ora unu? Până atunci se ghidează toate neamurile proaste.

— În regulă.

Corinth închise și se cufundă din nou în extazul glacial al muncii. Abia când se făcuse unu și jumătate observă că întârziase, așa că porni spre bufet grăbit, blestemând.

Lewis tocmai se așeza la o masă; Corinth se apropie cu tava.

— După cum vorbeai, mi-am dat seama c-o să întârzii, îi aruncă el. Ce-ai luat acolo? Presupun că meniul obișnuit al

---

<sup>10</sup> Anexarea Austriei de către Germania nazistă. (n. ed).

braseriilor: șoareci cu lapte smântânit, filé de arici de mare, specialitatea bucătarului la cuptor, bucătar la tavă... în fine, ce-are a face?

Bău o înghițitură de cafea și făcu o grimasă. Nu părea deloc delicat: un bărbat pătrășos, de patruzeci și opt de ani, pe cale de a se îngrășa și cheli, cu ochii vii ascunși în dosul unor ochelari cu lentile groase și fără ramă. La masă sau la restaurant devenea cu adevărat plin de viață. Cei opt ani petrecuți în Europa îi schimbaseră gusturile și chiar afirma, hotărât, că vizitele întreprinse după război dincolo de ocean avuseseră rațiuni pur gastronomice.

— Ar fi cazul și te însori, îl sfătui Corinth cu siguranța celui deja convertit.

— Asta gândeam și eu odată, când începusem să dau uitării zilele de libertate. În fine, asta e. Acum e prea târziu – Lewis se năpusti asupra unui cotlet de dimensiuni modeste și, în timp te mesteca, își privi interlocutorul. Acum mă interesează mai mult aspectul histologic al biologiei.

— Spuneai că ai probleme cu...

— Mă refeream de fapt la asistenți. Toată lumea pare agitată astăzi, și tânărul Robert îmi vine cu tot felul de idei. Una mai trăsniță decât alta. Dar așa-i munca mea. Parcă ți-am povestit, nu? Studiez celulele nervoase... neuronii. Încerc să-i mențin în viață în diferite medii artificiale și să văd cum variază proprietățile lor electrice în funcție de condiții. Îi păstrez în secțiuni de țesuturi, după tehnica Lindberg-Carrel, cu unele modificări. Totul mergea destul de bine când, deodată, astăzi, la o verificare de rutină, rezultatele au ieșit diferite. Și-atunci i-am testat până la unul... Toți sunt schimbați!

— Hm! ... Corinth ridică din sprâncene și mestecă gânditor vreme de câteva clipe. S-au dereglat aparatele?

— N-am constatat dereglări. Nimic deosebit... în afară de celule. O mutație mică, dar semnificativă. Lewis începu să vorbească tot mai precipitat, iar în voce i se simțea o agitație în continuă creștere. Știi cum funcționează un neuron? Ca un computer digital. E stimulat de un... un

stimul, declanșează un semnal și apoi, pentru scurt timp, rămâne inactiv. Următorul neuron. Din nerv preia semnalul, îl transmite, și este și el dezactivat imediat. Ei bine, azi în culturile mele totul decurge anormal. Perioada de dezactivare este cu niște microsecunde bune mai scurtă și, într-un cuvânt, se poate spune că întregul sistem reacționează sensibil mai repede decât în mod firesc. Iar semnalele sunt și ele mai intense.

Corinth se gândi o clipă la cele auzite și zise rar:

— S-ar părea că ai descoperit ceva ieșit din comun.

— Bine, dar care-i cauza? Mediul de cultură și aparatele au rămas aceleași de ieri. Îmi ies din minți încercând să descopăr dacă sunt cumva un potențial laureat al Premiului Nobel sau dacă e vorba doar de o tehnică defectuoasă.

Corinth ripostă cu fereală, de parcă mintea lui s-ar fi păzit de înțelesul pe care îl întrevăzuse ca prin ceață:

— Ciudat că s-a întâmplat tocmai astăzi.

— Poftim? făcu Lewis și îl țintui cu privirea, iar Corinth îi povesti ceea ce i se întâmplase în cursul dimineții.

— Foarte straniu, încuviință biologul. Și n-au fost furtuni în ultima vreme... știu că ozonul stimulează gândirea, dar oricum culturile mele sunt închise ermetic.

Ceva îi atrase atenția. Corinth ridică ochii.

— Ei na, uite-o și pe Helga. Mă-ntreb de ce-a întârziat atât. Bună!

Se ridică și făcu semn cu mâna către capătul celălalt al bufetului; Helga Arnulfsen veni cu tava în mână și se așeză la masa lor. Era o femeie înaltă, bine făcută și atrăgătoare, cu părul lung și blond pieptănat strâns în jurul capului pe care și-l ținea totdeauna drept, dar ceva din atitudinea ei – o energie impersonală, o anume superioritate sau, probabil, doar simplitatea exprimării și a modului de a se îmbrăca – o face mai puțin curtată decât ar fi meritat. Nu mai era cea pe care o cunoscuse imediat după război, se gândi Corinth. Pe atunci, el își lua doctoratul la Universitatea din Minnesota, unde ea studia jurnalistica; ieșiseră de câteva ori împreună, dar el era îndrăgostit până peste poate de propria muncă și de o altă fată ca să ia în serios relația cu

Helga. Mai târziu își scriseseră și, cu doi ani în urmă, Corinth îi găsisse fetei un post la secretariatul Institutului. Acum, ea ajunsese administrator-șef adjunct și avusese rezultate remarcabile.

— Pfui! Ce zici! exclamă Helga; își trecu prin păr palma cu degete lungi, aranjându-și-l mai strâns, și le zâmbi ostenită celor doi: Toată lumea, cu mic cu mare, are probleme, și toate se sparg în capul meu. *Gertie* a început să lucreze anapoda...

— Ce? — Corinth o privi consternat. Sperase să-și rezolve chiar astăzi ecuațiile pe computerul central.

— Ce s-a întâmplat?

— Doar bunul Dumnezeu și *Gertie* știu, dar nici unul, nici celălalt nu vor să vorbească. Allanbee a rulat dimineață un test obișnuit și i-a ieșit prost. Nu din cale-afară. Dar de ajuns ca să-i deruteze pe cei ce aveau nevoie de răspunsuri exacte. Și, de-atunci, tot încearcă să descopere până acum fără succes. Trebuie să reprogreamez solicitanții.

— Foarte ciudat, bolborosi Lewis.

— Apoi, o serie de instrumente, mai ales în sectoarele de fizică și de chimie, au înnebunit. Polarimetrul lui Murchinson prezintă o eroare de... ceva de ordinul unei zecimi din unu la sută, nu știu exact.

— Chiar așa? Lewis se aplecă deasupra mesei și a farfuriilor: Nu știu dacă din cauza neuronilor, dar și instrumentele mele au luat-o razna. Nu, nu se poate! Nici chiar așa! Trebuie să fie ceva în celule, dar cum să măsoar mutațiile, dacă aparatele mă trag pe sfoară?

Slobozi o înjurătură în germană, dar ochii îi rămaseră veseli și limpezi.

— A, și mulți băieți au venit cu tot felul de proiecte care mai de care mai curajoase. Dar toți dintr-o dată, înțelegeți? continuă Helga. Vor să folosească imediat centrifuga mare și le sare muștarul când le spun că trebuie să stea la rând.

— Și toate astăzi, nu? Corinth împinse deoparte farfuria cu desertul și-și scoase o țigară „Din ce în ce mai curios, spuse Alice<sup>11</sup>”. Făcu ochii mari văzând că mâna care ținea

---

11 Cuvintele cu care începe capitolul II din „Alice în Țara Minunilor” de

chibritul tremură ușor. Nat, mă-ntreb dacă...

— Un fenomen general? Întrebă Lewis, clătinând din cap și făcând eforturi să-și țină în frâu emoția. S-ar putea. Ar trebui să aflăm.

— Despre ce vorbiți?

— Diverse.

Corinth îi explică totul în timp ce ea mânca. Tăcut și interiorizat, Lewis se rezemă de spătarul scaunului și pufăie din țigară.

— Hmm, făcu Helga și bătu ușor în tăblia mesei cu unghiile lungi, dar nefăcute cu oja. Pare... interesant. Toate celulele nervoase, inclusiv cele din creierul nostru, reacționează dintr-o dată mai repede?

— Nu e numai asta, încercă să explice Corinth. Probabil că s-a întâmplat ceva cu... Poate cu fenomenele electrochimice? De unde să știu? Să nu ne pripim să formulăm concluzii până nu facem cercetări.

— Da. Nu-i domeniul meu.

Helga își luă o țigară și trase cu nesaț fumul în piept.

— V-aș putea sugera să verificați câteva lucruri care prea sar în ochi, dar e treaba voastră.

Se întoarse spre Corinth și-i aruncă o privire și zâmbetul ei de zile mari, pe care-l oferea doar câtorva:

— Apropo, ce mai face Sheila?

— A, bine. Dar tu?

— Cum știi, răspunse ea, cam fără tragere de inimă.

— N-ar fi rău să vii într-o zi la noi la masă.

Făcea eforturi să poarte o conversație politicoasă când, de fapt, mintea îl îndemna să se ocupe de noua problemă.

— Nu te-am văzut cam de mult. Vino și cu prietenul tău, dacă vrei, oricine ar fi el.

— A, Jim? L-am trimis la plimbare săptămâna trecută. Fii sigur c-o să vin într-o zi.

Se ridică:

— Înapoi la galere, băieți! Pe curând.

Corinth o privi lung cum mergea cu pași mari spre teigheaua casieriei. Astăzi, aproape fără să vrea, gândurile i

se năpusteau în toate direcțiile. Murmură:

— Mă-ntreb de ce nu rămân bărbații cu ea. N-arată rău, inteligentă e.

— Helga nu-i vrea, îl lămuri scurt Lewis.

— Nu, nu cred. A devenit mai rece față de cum o știam eu la Minneapolis. De ce?

Lewis ridică din umeri.

— Cred că tu trebuie să știi, insistă Corinth. Întotdeauna ai cunoscut femeile mai bine decât se cuvenea. Și mi se pare că, dintre toți cei de-aici, pe tine te place cel mai mult.

— Avem aceleași gusturi în materie de muzică, spuse Lewis.

Părerea lui era că nu se mai compusese muzică adevărată de la 1900 încoace.

— Și amândoi știm să ne ținem gura.

— Bine, bine, râse Corinth.

Se ridică:

— Eu mă întorc la laborator. Nu-mi place deloc să curăț din nou analizorul de fază, dar aspectul ăsta nou...

Se opri o clipă și continuă:

— Ascultă, hai să-i chemăm și pe ceilalți și să împărțim munca, ce zici? Fiecare să verifice câte ceva. Așa o să ne ia mai puțin timp.

Lewis aprobă fără alte comentarii și îl urmă.

Spre seară aveau rezultatele. În momentul când văzu cifrele, interesul lui Corinth făcu loc unei răceli de gheață ce-i creștea în suflet. Simți dintr-o dată cât era de mic și neajutorat.

Fenomenele electromagnetice suferiseră o modificare.

Nu cu mult, dar simplul fapt că niște constante naturale considerate eterne se modificaseră era suficient pentru a dărâma și face praf o sumedenie de filozofii. Subtilitatea problemei avea ceva elementar. Cum să măsoari din nou factorii de bază, când înseși instrumentele de măsură se schimbaseră?

Dar soluții se găsiră. În acest univers, nimic nu e absolut, orice lucru există doar în relație cu tot restul, și semnificativ era faptul că anumite date se modificaseră în

raport cu altele.

Corinth lucrase la determinarea constantelor electrice. Pentru metale, ele erau identice sau aproximativ identice cu cele dinainte; dar rezistența și constantele dielectrice ale izolatoarelor se schimbaseră notabil – astfel că ei deveniseră buni conducători de electricitate.

Cu excepția aparatelor de precizie, ca în cazul lui Gertie, computerul, modificarea caracteristicilor electromagnetice nu era suficient de mare pentru a face diferența observabilă. Dar mecanismul cel mai complex cunoscut de om și cu echilibrul cel mai fragil este celula vie și neuronul este celula cea mai evoluată și mai specializată – îndeosebi acei neuroni din cortexul cerebral uman. Și tocmai aici se simțea schimbarea. Impulsurile electrice neînsemnate care reprezentau funcționarea neuronală – simțurile conștientizate, reacțiile motorii, gândirea însăși – acționau mai rapid, mai eficient.

Și probabil că schimbarea era doar la început.

Helga simți un fior.

— Aș bea ceva. Serios!

— Știu un bar prin apropiere, spuse Lewis. Merg cu voi și după aceea o să mă-ntorc să mai lucrez puțin. Tu ce zici, Pete?

— Eu mă duc acasă, mărturisi fizicianul. Distracție plăcută!

Cuvintele îi sunau fals.

Plecă și abia dacă-și dădu seama că holul era cufundat în întuneric și că se făcuse târziu. Pentru ceilalți, totul părea încă strălucitor, nou și minunat; dar lui îi era imposibil să nu se gândească la faptul că, printr-o mișcare uriașă, universul putea să șteargă de pe Pământ întreaga specie umană. Care vor fi efectele fenomenului asupra organismului viu?

Deocamdată ei, cercetătorii, făcuseră tot ce le stătea în puteri. Verificaseră toate posibilitățile. Helga luase legătura cu Biroul de Standarde din Washington și anunțase vestea. Din câte îi spusese cei de acolo, ea înțelesese că și alte câteva laboratoare, răspândite în întreaga țară, anunțaseră apariția unor anomalii. *Mâine*, își zise Corinth, *vom afla mai*

*multe.*

Atmosfera de afară – scena rămânea New York-ul la căderea serii – nu se schimbase prea mult; poate că era mai liniștită decât de obicei. Ajuns la un colț de stradă, cumpără un ziar și, oprindu-se, aruncă o privire în el. Se înșela oare, sau chiar putea percepe o diferență? Formulări mai literare; o tentă de personalitate ce reușea să spargă barierele impuse de redactorul-șef, pentru că acesta însuși se schimbase fără să-și dea seama? Nu se făcea însă nici o mențiune despre marele eveniment, care era încă prea nou și prea neașteptat, ori poate vechea poveste nu se schimbase – război, suspiciune, teamă, ură și lăcomie, o lume bolnavă, agonizând...

Deodată își dădu seama că parcursese în doar zece minute întreaga pagină întâi a ziarului *Times*, deși era scrisă mărunț. Împături gazeta și o vâri într-un buzunar, apoi se grăbi spre metrou.

## TREI

PESTE TOT era dezordine. O izbucnire de indignare, imediat după răsăritul soarelui, îl făcu pe Archie Brock să vină în goană mare la poiata găinilor, unde Stan Wilmer pusese jos găleata cu grăunțe și ridicase brațele spre cer, în semn de protest.

— Uite ce-au făcut! strigă el. Privește!

Brock vârî capul pe ușă și fluieră a pagubă. Totul era în neorânduială. Două păsări ucise, cu penele însângerate, zăceau pe paie, alte câteva găini cotcodăceau, speriate, pe stîngiile puse la o oarecare înălțime – și cam atât. Restul dispăruseră.

— Se pare că a uitat cineva poarta deschisă și au intrat vulpile, spuse Brock.

— Da, făcu Wilmer, încercând să-și înghită furia. Cine-o fi ticălosul?

Brock își aminti că Wilmer avea în grijă poiata găinilor, dar socoti că e mai bine să-și țină gura. Celălalt își aminti și



el același lucru, vorbele îi înghețară pe buze și rămase cu ochii căsați.

— Nu știu, spuse apoi, rar. Seara trecută am verificat poarta, ca de obicei, înainte să mă culc, și pot să jur că era închisă cu zăvorul, ca-ntotdeauna. Doar îs de cinci ani aici și nu mi s-a-ntâmpat încă așa ceva.

— Și crezi că altcineva a deschis poarta mai târziu, după s-a-noptat?

— Da. Vreun hoț de găini. Deși e ciudat că n-au lătrat câinii, și n-am pomenit să se-apropie cineva și ei să nu-i simtă.

Amărât, Wilmer ridică din umeri:

— El, cineva a deschis poarta, asta-i sigur.

— Da, și după aceea au intrat vulpile.

Brock întoarse cu piciorul una dintre găinile moarte.

— Și probabil c-au trebuit să scape cu fuga, atunci când le-a aduimecat vreun câine; și pe astea le-au lăsat aici.

— Și celelalte păsări au fugit în pădure. O să-mi trebuiască o săptămână ca să le prind... dac-o mai scăpa vreuna întreagă. Of, Doamne!

Wilmer ieși val-vârtej din curtea găinilor, uitând să închidă poarta. Brock trase zăvorul și rămase puțin surprins că-și amintise să facă asta.

Oftă și se apucă de treabă. Toate animalele păreau mai agitate astăzi. Și, la naiba, până și el simțea în minte ceva ciudat. Își aminti de panica prin care trecuse cu două zile în urmă și de modul straniu în care gândea de atunci încoace. Poate că era vreo epidemie de febră, ceva...

Bine, bine, o să întrebe pe cineva mai târziu. Acum era de lucru; trebuia să are parcela din nord, care tocmai fusese defrișată. Toate tractoarele erau la câmp, așa că avea să înhame doi cai. Asta nu era o problemă. Lui Brock îi plăceau animalele, le înțelesese întotdeauna și se împăcase cu ele mai bine decât cu oamenii. Asta nu pentru că oamenii se purtaseră urât cu el, mai demult. Când era mic, îl chinuiau cei de seama lui, și apoi, mai târziu, avusese necazuri cu mașinile, speriasse niște fete și fratele uneia dintre ele îl bătuse crunt. Dar asta se întâmplase cu ani în

urmă. Domnul Rossman îi explicase, vorbind rar, ce putea face și ce nu, îl luase cumva în grijă, și de atunci nu mai avusese bebele. Acum, când mai mergea în oraș, avea voie să intre în tavernă și să bea o bere ca toată lumea, iar oamenii chiar îi răspundeau la salut.

Rămase o clipă pe loc, mirându-se că-i fuge gândul la lucrurile astea când, de fapt, le știa atât de bine, și mai știa că nu avea rost să se supere. *N-am nimic*, își spuse. *Poate că n-oi fi prea deștept, dar sunt puternic. Domnul Rossman zice că n-are la fermă un lucrător mai bun ca mine.*

Intră în grajd ca să scoată caii. Brock era tânăr, de înălțime potrivită. Dar lat în umeri și musculos, cu trăsături puternice și cam grosolane, avea capul rotund și părul, roșcat, tuns perie. Salopeta din doc albastru stătea cam anapoda pe el, dar măcar era curată; doamna Bergen, soția administratorului general, în casa căreia avea și o cameră, se ocupa de toate detaliile astea.

Grajdul, mare și întunecos, exala un miros puternic și înțepător, de fân și cal. Armăsarii din rasa Percheron, puternici și vânjoși, începură să bată din copite și să fornăie neliniștiți când se apucă să-i înhame. Ciudat întotdeauna fuseseră blânzi.

— Ușurel, băiete! Stai liniștit, Tom! Hoo, Jerry, ușor, ce te-a apucat?

Se mai liniștiră puțin. Îi conduse afară din grajd și-i legă de un stâlp, după care se duse la magazia de unelte ca să aducă plugul.

Apăru, gudurându-se, și Joe, câinele lui Brock, un setter irlandez a cărui blană strălucea, în nuanțe aurii și arămii, în razele soarelui. În realitate, Joe aparținea domnului Rossman, dar Brock îl îngrijise de mic, și câinele îl iubea și-l urma mereu peste tot.

— Jos, băiete, jos. Ce te-a apucat și pe tine acu'? Hei, stai potolită!

Întreaga proprietate era înverzită, clădirile fermei se aflau într-o parte, casele lucrătorilor de cealaltă parte, ascunse vederii de un șir de copaci deși, iar în spatele lor se întindeau acri și acri de pădure. Peluza întinsă, livada și

grădina se aflau între ferma propriu-zisă și casa mare și albă a proprietarului, o casă care devenise aproape pustie de când fiicele demnului Rossman se căsătoriseră iar soția lui murise. Acum, domnul Rossman venise acasă, petrecându-și între florile lui câteva săptămâni, aici, în nordul statului New York. Brock se întreba deseori de ce unui milionar ca domnul Rossman îi plăcea atât de mult să crească și să îngrijească trandafiri, chiar dacă îmbătrânise.

Ușa măgăriei se deschise, cu un scârțâit prelung, și Brock intra, alege plugul cel mare și-l aduse pe roțile lui, icnind puțin din cauza efortului. Puțini abia dacă ar fi putut urni singuri din loc un asemenea plug, darămite să-l și care! se gândi el, cu un licăr de mândrie. Chicoti observând cum caii băteau din copite la vederea uneltei. Caii sunt animale leneșe; dacă s-ar putea, n-ar munci deloc.

Împinse plugul între ei, cu tânjeaua înainte și o fixă de ham. Cu o mișcare iute, desfăcu frâiele de pe stâlp, se așeză pe plug și atinse ușor crupele late și lucioase ale cailor.

— Dii!

Caii își mișcară picioarele, dar nu se urniră din loc.

— Dii! Dii, am spus!

Tom începu să pășească înapoi.

— Prrr! Prrr!

Brock luă capătul liber al frâielor și-l șfichiui cu sete pe armăsar. Tom fornăi și-și puse pe tânjea copita mare și grea. Lemnul se frânse. Argatul se minună, neștiind ce să mai creadă.

— E-un accident, zise și cu voce tare.

Mai era o tânjea de rezervă, în magazie. O luă, aduse câteva unelte și se apucă, tăcut și îndârjit, s-o înlocuiască pe cea ruptă.

— Ușor! Stați. Stați am spus!

Ridică, ochii. Un cor de guițături și grohăieli răsuna ca un tunet. Văzu o umbră întunecată săgetând pe alături, apoi alta și alta. Porcii scăpaseră din îngrăditură!

— Joe! răcni el, minunându-se pe dată de iuțeala propriei reacții. Adu-i înapoi, Joe! Nu-i lăsa să scape, băiete!

Câinele țâșni ca un fulger auriu. Ajunse în fața scroafei din fruntea turmei și se repezi spre ea, forfecând din fălci. Scroafa grohăi scurt, făcu cale întoarsă, și câinele se repezi după următorul porc. Stan Wilmer apăru în goană dinspre îngrăditură. Era alb la față.

Brock alergă să taie calea altui animal și reuși să-l aducă înapoi, dar al patrulea se strecură pe lângă el și se pierdu în pădure. Le trebuiră câteva minute bune de alergătură ca să mâne majoritatea porcilor înapoi în țarc, dar câțiva scăpaseră.

Wilmer găfâia obosit. Îi pierise glasul.

— I-am văzut, hârâi el. Of, Doamne, i-am văzut. Nu se poate!

Brock făcu o grimasă și-și șterse fruntea de sudoare.

— M-auzi? zise Wilmer, apucându-l pe Brock de braț. Am văzut totul, crede-mă, cu ochii mei am văzut. Porcii au deschis singuri poarta.

— Ei na, asta-i bună! exclamă Brock și rămase cu gura căscată.

— Pe cuvânt, i-am văzut! O purcea s-a ridicat pe picioarele dindărăt și, cu râțul, a ridicat piedica. Singură a făcut-o. Iar ăilalți se îmbulzeau în urma ei. Of, nu, nu se poate!

Joe ieși din pădure, mânând din urmă o purcea, cu lătrături rău prevestitoare. Ea se resemnă să tropotească încet către țarc. Wilmer se întoarse ca un automat și deschise din nou poartă ca s-o lase să intre.

— Bravo, băiete! Brock îl bătu ușor pe creștet pe Joe, care se gudura pe lângă el: Ce câine deștept ești!

— Prea deștept, pe Dumnezeuul meu. Wilmer îl privi printre gene. A mai făcut vreun câine treaba asta până-acum?

— Sigur, îi răspunse Brock neconvins.

Joe își lăsă jos labele de pe pulpa lui și o zbughi din nou în pădure.

— Pariez că s-a dus după alt porc.

În vocea lui Wilmer se strecură un sentiment vecin cu groaza.

— Bineînțeles. E deștept foc, zău așa.

— Mă duc să vorbesc cu Bill Bergen despre isprava asta.

Wilmer se răsuci pe călcâie. Brock se uită după el, ridică din umeri încetișor și se întoarse la treaba lui. Până când termină, Joe mai încolțise doi porci și-i adusese înapoi, iar acum rămăsese de pază la poarta îngrăditurii.

— Bun băiat, zise Brock. O să am eu grijă să capeți un os pe cinste pentru isprava asta. Fixă din nou plugul de hamurile cailor care stăteau nepăsători. În regulă, ticăloșilor, dații drumul. Dii!

Caii dădură încet înapoi.

— Hei! răcni Brock.

De data asta, nu se mai mulțumiră cu tânjeaua. Atenți, călcară în copite chiar plugul și-i îndoiră cadrul de metal; sub greutatea lor, brăzdarul plesni. Brock simți că se îneacă de furie.

— Nu! bâigui el.

Cât pe-aci ca Wilmer să facă o criză de nervi când află despre cai. Bergen rămase puțin locului, fluierând lung.

— Nu-nțeleg.

Se scărpină în cap, nehotărât.

— Uite te-o să facem: lăsăm deoparte toate treburile pe care le avem de îndeplinit cu animalele, în afară de muls, bineînțeles. Puneți lacăte la toate porțile și verificați și astupați spărturile din garduri. Eu o să-l anunț pe bătrân de întreaga situație.

— Eu am de gând să umblu cu arma, spuse Wilmer.

— Păi, poate că nu-i o idee rea, aprobă Bergen.

Lui Archie Brock i se încredință supravegherea unei secțiuni, un gard lung de vreo patru mile de-a lungul pădurii. Bucuros că mai avea prilejul să rămână și singur, porni cu Joe, care alerga zglobiu de colo-colo, în urma lui.

Ce neclintită stătea pădurea! Razele soarelui pătrundeau prin frunzișul verde și nemișcat, aruncând pete de lumină peste umbrele cenușii. Cerul era de-un albastru adânc și nu se vedea nici urmă de nor. Călcă aproape fără zgomot peste mușuroaie, lovind când și când câte-o piatră,

se hârșai de o creangă care îi lunecă ușor de-a lungul salopetei, dar, în rest, pământul era tăcut. Păsările păreau să fi amuțit dintr-o dată, veverițele dispăruseră cu totul și până și oile se trăsaseră spre adâncul întunecos. Avu impresia, neliniștitoare, că într-un fel, întreaga lume verde părea în așteptare.

Ca înaintea unei furtuni, poate?

Își dădea seama cât de speriați erau oamenii de ideea că animalele vor deveni mai inteligente. Și dacă ar fi așa, îi vor mai lăsa ele pe oameni să le închidă, să le pună la muncă, să le castreze, să le ucidă, să le jupoaie și să le mănânce? De exemplu. Tom și Jerry... Dar ei erau așa de blânzi!

Dar, ia stai puțin, nu oamenii deveneau și mai inteligenți? În ultimele câteva zile discutaseră mai mult și nu numai despre vreme și vecini, ci și despre alte lucruri ca, de pildă, cine o să câștige următoarele alegeri sau de ce tracțiunea pe spate la mașini e mai bună decât cea pe față. Bineînțeles că mai vorbiseră ei, din când în când, despre asemenea lucruri, dar nu atât de mult. Iar înainte vreme Brock nici nu prea avea multe de zis. Până și pe doamna Bergen, care înainte își petrecea tot timpul liber în fața televizorului, o văzuse acum citind o revistă.

*Și eu m-am făcut mai deștept!*

Ideea explodă ca un fulger. Brock rămase multă vreme locului, fără să se miște, și Joe se apropie și îi adulmecă, nedumerit mâna.

*Mă fac mai deștept.*

Sigur, așa era. După cum își pusese întrebări în ultimele zile și-și amintea tot felul de lucruri și reușea să se exprime în situații în care altădată nu scotea decât o vorbă-două, ce altceva putea să fie? Toată lumea devenea mai inteligentă.

*Știu să citesc, își zise el. Nu prea grozav, dar am învățat alfabetul și pot citi o carte cu benzi desenate. Poate reușesc să citesc acum și-o carte adevărată.*

Cărțile conțineau răspunsuri la întrebările care începuseră să-l frământa, despre soare, lună și stele, de ce era iarnă și vară, de ce erau războaie și președinți și cine

trăia pe cealaltă față a globului și...

Clătină din cap, incapabil să priceapă furtuna care creștea în sine și se întindea, gata să îmbrățișeze întreaga creație, mai departe decât putea el cuprinde cu ochii. Întâmplările reveneau din uitare. Dar își privi mâinile, mirat. *Cine sunt eu? Ce caut eu aici?*

Simți o fierbere lăuntrică. Își lipi capul de trunchiul răcoros al unui copac: în urechi îi răsună vuietul propriului sânge. O, *Doamne, fă să fie adevărat! Vreau să fiu la fel ca toți ceilalți!*

După o vreme, alungă acest gând și plecă mai departe, verificând gardul, așa cum i se ceruse.

Seara, după ce-și termină treburile, îmbracă un costum curat și porni spre casa cea mare. Domnul Rossman stătea pe verandă, pufăind din pipă și răsfoind o carte, cu degetele lui subțiri, fără ca de fapt să caute ceva anume. Brock se opri timid, cu șapca în mână, până când bătrânul îi aruncă o privire piezișă.

— A, bună, Archie, spuse el cu o voce calmă. Ce mai faci?

— Mulțumesc, bine.

Brock își mototoli șapca între degetele butucănoase, mutându-și greutatea corpului de pe un picior pe altul.

— Nu vă supărați, aș vrea să vă vorbesc câteva clipe.

— Da, bineînțeles. Vino înăuntru.

Domnul Rossman lăasă cartea deoparte și mai trase un fum, în timp ce Brock deschise ușa din plasă de sârmă și se apropie.

— Poftim, ia loc.

— Nu-i nevoie, mulțumesc. Eu aș.

Brock își trecu vârful limbii peste buzele uscate.

— Aș vrea să vă întreb ceva.

— Dă-i drumul, Archie, spuse domnul Rossman și se așeză mai comod.

Era un bărbat înalt și zvelt, cu trăsături fin cizelate, mândru, în ciuda amabilității lui de acum, cu părul alb. Părinții lui Brock lucraseră la fermă și, când înțeleseseră că fiul lor n-o să reușească niciodată să fie om întreg, bătrânul

Îl luase în îngrijire.

— E totul în regulă?

— Vedeți, voiam să... cu schimbarea de aici.

— Păi...

— Rossman îl privi cercetător.

— Care schimbare?

— Știți dumneavoastră. Cu animalele care au devenit deștepte și înfumurate.

— A, da. Așa e.

Rossman scoase un norișor de fum.

— Spune-mi, Archie, ai observat vreo schimbare și la tine?

— Da, eu, aa... cred că da.

Rossman dădu aprobator din cap:

— Dacă nu te-ai fi schimbat n-ai fi venit la mine.

— Ce se-ntâmplă, domnule Rossman? E ceva rău?

— N-am idee, Archie. Nimeni nu știe.

Bătrânul privi la cerul încă albastru spre asfințit.

— Ești sigur că e ceva rău? Poate că, în sfârșit, unele lucruri se vor îndrepta.

— Deci nu știți...

— Nu. Nimeni n-are habar.

Cu o mână pe care vinele albastrui ieșeau în evidență, Rossman bătu ușor în ziarul aflat pe masa de lângă el.

— Se fac unele supoziții. Transpar unele lucruri. Sunt sigur că se cunosc mai multe, dar guvernul a instituit un fel de cenzură asupra acestor informații, de teamă să nu se provoace panică.

Zâmbi, oarecum răutăcios:

— De parcă un fenomen mondial ar putea fi ținut secret! Dar cei do la Washington dau dovadă de prostie până în ultima clipă.

— Domnule Rossman, dar...

Brock ridică palmele în sus, apoi le lăsă să cadă.

— Noi ce putem face?

— Așteptăm. Așteptăm să vedem ce se-ntâmplă. Curând voi pleca în oraș ca să mă interesez personal – mintoșii mei de la Institut ar trebui să...



— Plecați?

Rossman dădu din cap și zâmbi iar.

— Sărmane Archie. E cumplit să fii neajutorat, nu-i așa? Uneori cred că de aceea se tem oamenii de moarte... nu din cauza uitării, ci fiindcă nu există scăpare și că nu pot face nimic. Chiar și fatalismul reprezintă un refugiu față de gândul ăsta... Dar m-am îndepărtat de la subiect, nu?

Fumă și rămase tăcut o vreme. Aerul serii vibra încet și murmură în jurul lor.

— Da, continuă el într-un târziu, și eu o simt. Și nu-i întru totul plăcută. Nu-i vorba doar de nervozitate și de coșmaruri, astea sunt de ordin fiziologic, presupun, ci de gânduri. M-am socotit întotdeauna o persoană care gândește logic și repede. Acum s-a trezit în mine ceva ce nu înțeleg câtuși de puțin. Uneori întreaga mea viață pare să fi fost doar un vălmășag de lucruri mărunte și fără sens. Și totuși am considerat că mi-am servit cu devotament patria și familia.

Surâse din nou.

— Sper să trăiesc și să văd cum se va sfârși totul. Va fi cu siguranță, interesant!

Brock simți arsura lacrimilor în colțul ochilor:

— Eu ce pot să fac?

— Să faci? Trăiește. Trăiește de pe-o zi pe alta. Ce altceva ai putea să faci?

Rossman se ridică și-și lăsă o mână pe umărul lui Brock.

— Dar să continui să gândești. Gândește-te la tot ce ne-nconjoară. Să nu renunți la libertatea asta, chiar dacă se va oferi cineva să gândească în locul tău și să greșească în numele tău. A trebuit să fac pe stăpânul feudal cu tine, Archie, dar cred că de-acum încolo nu va mai fi nevoie.

Multe dintre vorbele lui Rossman îi rămaseră neînțelese lui Brock. Dar i se părea că domnul Rossman îl sfătuia să fie vesel și optimist, că tot ceea ce se întâmplase nu era chiar așa de rău, la urma-urmei.

— Ziceam să împrumut niște cărți, spuse el umil. Aș vrea să văd dacă acum sunt în stare să citesc.

— Da, bineînțeles, Archie, Vino cu mine în bibliotecă. Să

vedem dacă găsim o carte potrivită, de la care să încep...

## PATRU

Secțiuni din *Times*, 23 iunie, New York:

PREȘEDINTELE AFIRMĂ CĂ ACCELERAREA  
PROCESELOR MINTALE NU PREZINTĂ  
NICI UN PERICOL

Casa Albă recomandă muncitorilor să nu-și părăsească  
locurile de muncă

\*

           Schimbarea nu afectează populația

Cercetătorii americani studiază problema  
Așteptăm rezultatele

ÎNGRIJORARE PE WALL STREET DUPĂ DECLINUL BURSEI  
DE SCHIMB

Scăderea prețurilor antrenează  
bursa de schimb și prețurile

STATELE UNITE - ÎN PRAGUL RECESIUNII

\*

REVOLTĂ ÎN ARMATA CHINEZĂ

Guvernul comunist declară starea  
de urgență

NAȘTEREA UNEI NOI RELIGII LA LOS ANGELES

Sawyer se autoproclamă „Al Treilea Baal”<sup>12</sup>

---

12 Baal - în cultura mesopotamiană, zeul care pune în ordine elementele cosmice, simbolul activ al renașterii. Textele biblice l-au coborât la treapta unui demon nefast; de unde a derivat, în epoca Evangheliilor, noțiunea religioasă de Belzebuth, prințul demonilor. (n. trad.).

Participare în masă la întrunirile sectei  
FESSENDEN CERE CONSTITUIREA UNUI  
GUVERN MONDIAL

Schimbarea de poziție a senatorului izolaționist  
de Iowa  
GUVERNUL MONDIAL – IMPOSIBIL ÎN PREZENT,  
SUSTINE JOHNSON

Schimbare totală în atitudinea senatorului  
de Oregon  
REBELIUNE ÎNTR-UN AȘEZĂMÂNT DE  
HANDICAPAȚI MINTAL DIN NORDUL STATULUI  
\*  
DEMONSTRAȚIE DE PROTEST ÎN ALABAMA

Conferință.

Toată lumea lucra până târziu și, nu putu începe înainte de ora zece. Întâlnirea pe care Corinth o convocase la el acasă. Sheila insistase să pregătească sandvișuri și cafea; după aceea, se așezase într-un colț, vorbind calmă cu Sarah Mandelbaum. Privirea le rătăcea când și când spre soții lor care jucau șah, și în ochi li se strecură încet teama.

Corinth juca mai bine decât până atunci. De obicei, el și Mandelbaum erau de forțe egale, strategia atentă și calculată a fizicianului umbrind uneori curajul dezlănțuit al sindicalistului. Dar, în seara asta, lui Corinth nu-i stătea gândul la joc. Pregătea scheme care l-ar delectat până și pe un Capahlanca, dar Mandelbaum le ghicea și le contracara cu mutări surprinzătoare și tăioase, în spatele apărării lui. În cele din urmă, Corinth oftă și se lăsă cu spatele pe rezemătoarea scaunului.

— Mă dau bătut, spuse el. Voi pierde în... Aha! Peste șapte mutări.

— Nu chiar.

Mandelbaum arată cu degetul spre nebunul de pe partea regelui.

— Dacă-l muți aici și apoi...

— Da, da, ai dreptate. Dar e totuna. Nu sunt în dispoziție de joc. De ce-o întârzia Nat?

— Vine el. Nu-ți face griji.

Mandelbaum se mută pe fotoliu și începu să-și îndese tutun în pipă.

— Nu înțeleg cum poți să stai așa, în timp ce...

— ... lumea se prăbușește în jurul meu. Ascultă, Pete, lumea e pe ducă de când mă știu. Până acum, de dată asta, n-au apărut armele, ceea ce e bine.

— Mai avem timp și pentru așa ceva.

Corinth se ridică și privi pe fereastră, rămânând cu mâinile împreunate la spate și cu umerii căzuți. Strălucirea neclară și neliniștită a luminilor orașului îi reliefa silueta în semiobscuritatea camerei.

— Înțelegi, Felix, acest nou factor, dac-om trăi s-o vedem și p-asta, schimbă total bazele vieții umane. Societatea noastră a fost construită de un anumit tip de om pentru, un anumit tip de oameni. Iar acum omul însuși devine altceva.

— Mă-ndoiesc.

Zgomotul chibritului frecat de talpă pantofului lui Mandelbaum răsună neașteptat de puternic.

— Omul a rămas același fel de animal.

— Care era IQ-ul<sup>13</sup> tău înainte de schimbare?

— Habar n-am.

— N-ai dat niciodată testul?

— Ba da, m-au pus să-l dau din timp în timp pentru câte o slujbă sau alta, dar nu m-a interesat niciodată rezultatul. Ce altceva e I.Q.-ul ăsta decât punctajul obținut la un test?

— E mai mult de-atât. Măsoară capacitatea de a folosi date, de a înțelege și de a crea abstracțiuni...

— Dacă aparții rasei albe și culturii vest-europene sau americane. Pete, testul ăsta a fost creat doar pentru asemenea indivizi. Un membru al unui trib din Kalahari ar râde dac-ar afla că se ignoră în el capacitatea de a găsi

---

13 I.Q. - Intelligence Quotient - scară de apreciere a inteligenței, ce se stabilește în urma susținerii unor teste. (n. trad.).

apă. Aptitudinea asta-i mai importantă pentru aborigeni decât aceea de a jongla cu numere. Eu unul nu subestimez aspectul logic și de transpunere vizuală a personalității, dar nu cred orbește în asta, așa ca tine. Omul reprezintă mai mult de-atât, și un mecanic auto ar avea mai multe șanse de supraviețuire decât un matematician.

— Să supraviețuiască în ce condiții?

— Oricare. Adaptabilitate, rezistență, iuțeală, astea-s lucruri care contează foarte mult.

— Eu cred că bunătatea înseamnă foarte mult, interveni Sheila cu timiditate.

— Îmi pare rău, dar e un lux, deși astfel de gratuități ne fac umani, spuse Mandelbaum. Bunătatea față de cine? Uneori trebuie să te dezlanțui și să devii violent. Unele războaie sunt necesare.

— Ele n-ar izbucni dacă oamenii ar fi mai inteligenți, opină Corinth. N-ar fi fost nevoie să luptăm în al doilea război mondial dacă Hitler ar fi fost oprit când a intrat pe Valea Rinului. O divizie îl putea întoarce din drum. Dar politicienii erau prea stupizi ca să anticipeze...

— Nu, îl întrerupse Mandelbaum. Au existat motive pentru care mobilizarea unei divizii nu era, să zicem, convenabilă. Și indiferent cât de deștepți ar fi, nouăzeci și trei la sută dintre oameni vor face ceea ce e convenabil, nu ceea ce e înțelept, și se vor amăgi la gândul că vor reuși să scape cumva de consecințe. Așa suntem alcătuiți. Și-n altă ordine de idei, lumea e atât de plină de ură și de superstiții iar oamenii, mulți dintre ei, sunt atât de drăguți, de toleranți și raționali, încât mă mir că de-a lungul istoriei n-a izbucnit mai des iadul pe pământ.

În vorbele lui se simțea amărăciunea.

— Probabil că înșii practici, cei care se adaptează, au, la urma-urmei, dreptate. Poate că lucrul cel mai normal este să mă pun pe mine, pe soție și pe cel mic pe primul plan. Cum a făcut unul dintre fiii mei. Acum e-n Chicago. Și-a schimbat numele și și-a făcut o operație estetică la nas. Nu se rușinează cu părinții lui, nicidecum, dar și-a scutit familia și pe el însuși de umilințe. Iar eu, ca să fiu sincer, nu știu

dacă trebuie să-l admir pentru adaptabilitate și hotărâre ori să-l consider un prostănac lipsit de șira spinării.

— Ne-am cam îndepărtat de la subiect, constată jenat Corinth. În seara asta ne-am propus să încercăm să facem o apreciere a situației pentru noi și pentru întreaga lume. IQ-ul meu a crescut de la 160, cât aveam inițial, la 200, în mai puțin de-o săptămână. Mă gândesc la lucruri care altădată erau de neconceput. Vechile mele probleme profesionale devin ridicol de ușoare. Numai că, dincolo de ele, totul mi se pare derutant. Prin minte-mi trec cele mai năstrușnice idei, unele foarte înspăimântătoare și morbide. Devin iritabil din nimica toată, mă tem și de umbra mea și tresar fără nici un motiv. Când și când, am viziuni în care totul pare grotesc, ca într-un coșmar.

— Încă nu te-ai adaptat la noul tău creier, atâta tot, spuse Sarah.

— Și eu mă simt la fel, întări Sheila, cu o voce pierită și speriată. Nu merită.

Sarah ridică din umeri și făcu un gest larg cu brațele:

— Mie mi se pare destul de amuzant.

— Din pricina personalității, care nu s-a modificat, explică Mandelbaum. Sarah a fost dintotdeauna o femeie cu picioarele pe pământ. Nu-ți iei mintea în serios, Liebchen<sup>14</sup>. Pentru tine, puterea gândirii abstracte e o jucărie. Are prea puțin de-a face cu treburile gospodărești.

Pufăi și se încruntă, încercând să privească norul de fum.

— Pete, și eu am accese ciudate ca și tine, dar nu mă las influențat. E o problemă fiziologică și n-am timp de fleacuri din astea, cel puțin acum, când lucrurile sunt așa cum sunt. Toată lumea din sindicat vine cu tot felul de idei trăsnite despre modul cum ar trebui să meargă lucrurile. Unui tip din sindicatul electricienilor i s-a năzărit că ar fi bine ca electricienii să facă grevă și să preia guvernarea! Mai zilele trecute, cineva a încercat să mă împuște.

— Cum?

Ceilalți îl priviră cu ochi mari și uimiți. Mandelbaum făcu

---

14 Liebchen - (lb. germ. în text) - dragă, scumpo. (n. trad.).

un gest nepăsător:

— Un ochitor de nimic. Dar unii oameni înnebunesc, alții devin periculoși ca niște fiare, iar majoritatea sunt îngroziți, pur și simplu. Cei ca mine, care încearcă să meargă cu valul și să păstreze lucrurile în limitele normalității, au neșansa de a-și face dușmani. Oamenii gândesc cu mult mai mult rapid dar nu gândesc normal.

— Sigur, întâri Corinth. Omul de rând...

— Avu o tresărire căci auzise soneria.

— Ei trebuie să fie... Pofțiți!

Helga Arnulfsen intră prima și, cu statura ei înaltă și suplă, ascunse pentru o clipă masivitatea lui Nathan Lewis. Părea calmă, netulburată și la fel de viguroasă ca întotdeauna, dar avea ochii încercănați.

— Bună, spuse ea fără vlagă.

— Nu e prea vesel, nu? întrebă Sheila înțelegătoare.

Helga făcu o strâmbătură.

— Am. Coșmaruri.

— Și eu.

Pe Sheila o trecu un tremur.

— Nat, ce s-a întâmplat cu psihologul pe care voiai să-l inviți? se interesă Corinth.

— A refuzat în ultima clipă, îl lămurii Lewis. I-a venit o idee pentru alcătuirea unui nou test de inteligență. Iar colaboratorul lui era mult prea ocupat să vadă cum se descurcă șobolanii în labirint. Nu-i nimic, nu prea aveam nevoie de ei.

— Dintre toți, doar el pare netulburat și neîmpovărat de gânduri sumbre, prea preocupat să ajungă la noul și neașteptatul orizont ca să mai acorde vreo importanță micilor necazuri personale.

Merse spre bufet și luă un sandviș din care mușcă.

— Mmm, delicată. Sheila, de ce nu-l părăsești pe individul ăla sălcu ca apa de ploaie ca să te măriți cu mine?

— Să-l schimb pe o bere răsuflată? îi răspunse ea și-i zâmbi nesigură.

— Și tu te-ai schimbat, nu-i așa? Dar acum, serios, credeam că mă apreciezi mai mult. M-așteptam să zici, cel

puțin, „pe-un scotch contrafăcut”.

— De fapt, începuse Corinthe să se mohorâre, nu ne aflăm aici cu un scop anume. Cred că o simplă discuție, în termeni generali, ar clarifica problema, pentru liniștea noastră, și poate că ne-ar oferi niște idei.

Lewis se așeză la masă.

— După cum am constatat guvernul a recunoscut, în sfârșit, că se întâmplă ceva, începuse el, făcând un semn din cap către ziaristul aflat în fața lui. Presupun că era și timpul, dar recunoașterea nu va limita proporțiile panicii. Oamenii se tem, nu știu la ce să se aștepte și, ei bine, în drum spre voi, am văzut un bărbat în mijlocul străzii, răcnind că a venit sfârșitul lumii. În Central Park era o procesiune monstruoasă. Trei bețivani se încăieraseră în fața unui bar și nu se vedea nici măcar un polițist ca să intervină să-i despartă. Am auzit sirenele mașinilor de pompieri. Un incendiu mare, undeva în Queens.

Helga își aprinse o țigară și, ținând ochii întredeschiși, trase din ea cu sete.

— John Rossman e acum la Washington, spuse.

După o clipă, adresându-se familiei Mandelbaum, adăugă:

— Acum câteva zile, a venit la Institut, le-a cerut băieților noștri să studieze fenomenul, dar să păstreze secrete rezultatele, apoi a plecat cu avionul spre Capitală. Cu influența de care se bucură, o să afle toată povestea, pentru că noi n-avem acces acolo.

— Dacă e să spunem lucrurilor pe nume, nu cred că va afla mare scofală, interveni Mandelbaum. Doar chestii minore, ca acelea prin care am trecut cu toții, în întreaga lume. Ele pot da naștere unei răsturnări de situație, asta da, dar nimeni nu are o imagine de ansamblu.

— Așteaptă puțin și te vei convinge, spuse Lewis amuzat.

Mai luă un sandviș și o ceașcă de cafea și continuă:

— Eu anticipez că-n mai puțin de-o săptămână are să izbucnească balamucul.

— Problema e...



Corinth se ridică precipitat de pe scaunul pe care se așezase și începu să pășească înapoi și-ncolo prin cameră.

— Problema e că schimbarea nu s-a încheiat. După cum arată instrumentele noastre cele mai perfecționate, deși nici ele nu sunt prea exacte, căci au avut de suferit la rândul lor, schimbarea se accelerează.

— În limitele unor erori rezonabile, cred că-am detectat un progres cu desfășurare aproape hiperbolică, spuse Lewis.

Corinth stătea în picioare, cu pumnii încleștați și brațele atârându-i moi pe lângă corp, iar Sheila scoase un mic țipăt și, fără să rostească un cuvânt, alergă spre el și i se agăță de braț. Mandelbaum fuma gânditor, privind în gol, în timp ce analiza situația; întinse o mână ca s-o liniștească pe Sarah, și ea i-o strânse, recunoscătoare. Lewis privi triumfător la sandviș și continuă să mestece. Helga nu se mișcă, iar chipul ei cu trăsături lungi deveni impenetrabil. Orașul respira slab în jurul lor.

— Ce se va întâmpla? întrebă Sheila pe nerăsuflate.

Tremurul ei nu trecu neobservat.

— Ce se va întâmpla cu noi?

— Doar Dumnezeu știe, spuse Lewis cu blândețe.

— Are să crească la nesfârșit? întrebă Sarah.

— Nu, o liniști Lewis. Nu se poate. E o problemă a lanțurilor de neuroni, care-și sporesc viteza de reacție și intensitatea semnalelor pe care le transmit. Structura fizică a celulei poate rezista doar până la un anumit punct. Dacă e stimulată prea mult, se ajunge la boli mintale, urmate de idioție, urmată de moarte.

— Cât de mult vom rezista? întrebă Mandelbaum, pe care simțul practic nu-l părăsise.

— Nu se știe. Mecanismele schimbării și ale activității nervoase nu sunt îndeajuns de bine cunoscute. Oricum, conceptul de I.Q. e valabil doar într-un domeniu limitat; a vorbi de un I.Q. de 400 nu înseamnă nimic, iar inteligența, la un asemenea nivel, s-ar putea să nici nu mai fie inteligență așa cum o cunoaștem noi ci cu totul altceva.

Corinth fusese prea ocupat cu măsurătorile fizice și nu-și dăduse seama ce progrese făcuse departamentul lui Lewis în domeniul teoretic. Abia acum începu să se pătrundă de realitatea înspăimântătoare a situației.

— Să lăsăm rezultatele finale, spuse tăios Helga. În chestiunea asta, nu putem face nimic. Întrebarea este cum să facem ca civilizația să funcționeze organizat în continuare? Ce vom mânca?

Corinth o aprobă, încercând să-și stăpânească o izbucnire de panică:

— Până acum, inerția socială ne-a purtat cu ea. Majoritatea oamenilor își continuă activitatea zilnică pentru că nu găsesc altceva mai bun de făcut. Dar când lucrurile vor începe să se schimbe cu adevărat...

— Femeia de serviciu și liftierul de la institut și-au dat demisia ieri, anunță Helga. Au spus că munca e prea monotună. Ce-o să se întâmple când toate femeile de serviciu, toți gunoierii, săpătorii de șanțuri și muncitorii de la liniile de montaj vor hotărî să demisioneze?

— N-or s-o facă toți, spuse Mandelbaum.

Își curăță pipa și se duse să-și ia cafeaua.

— Unii se vor teme, alții vor înțelege că trebuie să funcționăm, iar alții... Aici e-aici! Nu-i simplu de găsit un răspuns. De acord că ne-așteaptă o perioadă de tranziție cel puțin dură, cu oameni care-și vor abandona slujbele, care vor fi speriați, cu oameni care, într-un fel sau altul, vor înnebuni. Avem nevoie de o organizare locală temporară ca să traversăm cumva următoarele câteva luni. Cred că sindicatele muncitorești ar putea constitui nucleul. Eu mă ocup chiar în prezent de treaba asta și, după ce vorbesc cu băieții și îi conving, vreau să discut cu primăria și să-mi ofer sprijinul.

După un moment de tăcere, Helga îi aruncă o privire lui Lewis.

— Și n-ai încă nici o idee despre cauza schimbării?

— Ba da, spuse biologul. Am o mulțime de idei, dar nu știu cum s-o aleg pe cea corectă. Va trebui să mai studiez și să mă gândesc, atâta tot.

— E un fenomen fizic care a cuprins întregul sistem solar, spuse Corinth. Observatoarele astronomice au reușit să stabilească măcar atâta lucru, prin studii spectroscopice. Probabil că Soarele, pe orbita lui din jurul centrului galaxiei, a intrat într-un fel de câmp de forță. Dar, bazându-ne pe teorie – la naiba, doar n-o să ignor teoria relativității generalizate decât în caz extrem! — teoretic, așadar, sunt înclinat să cred că mai degrabă *am ieșit* dintr-un câmp de forță, care încetinește și frânează lamina și care afectează, bineînțeles, și procesele electromagnetice și electrochimice.

— Cu alte cuvinte, reluă Mandelbaum fără să să grăbească, intrăm de fapt într-o stare de normalitate? Tot trecutul nostru s-a desfășurat în condiții anormale?

— Probabil. Numai că acele condiții sunt normale pentru noi. Am evoluat așa datorită lor. Suntem ca peștii abisali, care explodează când ajung la presiuni normale.

— Hmm! Plăcut gând, n-am ce zice!

— Nu cred că mă tem de moarte, spuse Sheila cu voce slabă, dar să mă schimb într-atât...

— Trebuie să-ți ții reacțiile în frâu, o sfătui Lewis, abrupt. Bănuiesc că acest dezechilibru va împinge pe mulți oameni în brațele nebuniei. Să nu devii unul dintre ei.

Scutură scrumul țigării de foi și continuă pe un ton rece și profesional:

— La laborator, am descoperit câte ceva. După cum spunea și Pete, e vorba de un fenomen fizic, fie un câmp de forță, fie absența lui, care afectează interacțiunile electronice. Cantitativ vorbind, efectul este mic. Reacțiile chimice obișnuite decurg, în mare, la fel ca înainte. De fapt, nu cred că s-au detectat modificări semnificative în viteza reacțiilor chimice din domeniul anorganic. Dar cu cât e mai complexă și mai delicată o structură, cu atât ea resimte mai puternic efectul. Trebuie să fi observat cu toții că-n ultima vreme ați fost mai plini de energie. Am testat vitezele metabolismului bazal; și ele au crescut, nu cu mult, dar perceptibil. Și reacțiile voastre motorii sunt mai rapide, deși poate că n-ați remarcat asta, deoarece percepția

subiectivă a timpului s-a accelerat și ea. Cu alte cuvinte, nu s-au produs modificări majore ale funcțiilor musculare, glandulare, vasculare și ale altor funcții pur somatice, dar ele au fost suficiente ca să vă facă să vă simțiți nervoși; și o să vă obișnuiți curând cu asta, dacă între timp nu se întâmplă altceva. Pe de altă parte, celulele superior organizate – neuronii și, mai presus de toate, neuronii cortexului cerebral – sunt afectate foarte mult. Vitezele de percepție au crescut uimitor; le-au măsurat cei de la laboratorul de psihologie. Sunt sigur că ați observat cât de repede puteți citi. Timpul de reacție față de stimuli a scăzut.

— Am auzit asta de la Jones, spuse Helga imperturbabilă, însoțindu-și vorbele de o mișcare din cap, și s-au verificat statisticile privind accidentele rutiere din ultima săptămână. Dacă oamenii reacționează mai repede, bineînțeles că devin șoferi mai buni.

— Îhîm, făcu Lewis. Până când or să se sature să se târâie cu șaiszeci de mile pe oră și or să-nceapă să conducă cu o sută. Și-atunci n-o să mai avem coliziuni, ci accidente în toată regula.

— Dar dacă oamenii devin mai deștepți, încep Sheila, își vor da seama că...

— Regret, dar nu-i adevărat, o contrazise Mandelbaum. Fundamentele personalității nu se schimbă, corect? Și oamenii inteligenți au comis mereu fapte de-a dreptul ridicole. Sau rele, ca și restul lumii, de altfel. Cineva poate fi un strălucit om de știință, să spunem, dar asta nu-l împiedică să-și nesocotească sănătatea, să conducă nebunește sau să participe la ședințe de spiritism.

— Sau să-i voteze pe Democrați, adăugă Lewis zâmbind cu toată gura. Ai dreptate, Felix. Fără îndoială că inteligența sporită va afecta personalitatea în întregul ei, dar prin asta nu se elimină slăbiciunile, ignoranța, prejudecățile, sensibilitățile sau ambițiile, ba dimpotrivă, dă omului mai multă putere, energie și inteligență ca să și le satisfacă – și asta și unul dintre motivele care determină declinul civilizației.

— Ca să ne întoarcem la oile noastre, țesutul cel mai înalt organizat este, bineînțeles, cerebelul uman, materia cenușie sau sediul conștiinței, dacă vrei. El simte stimulul sau lipsa inhibiției, dacă teoria lui Pete este corectă, mai acut decât orice altceva pe lume. Funcționarea sa se dezvoltă disproporționat de mult față de restul organismului. Poate că nu știți ce structură complexă este creierul uman. Credeți-mă, el face ca universul să pară ca un joc de construcții al unui copil. Numărul legăturilor interneuronice posibile este cu mult mai mare decât al atomilor din întregul cosmos; cifra reprezintă ceva de ordinul 10 la puterea de câteva milioane. Nu-i de mirare că o modificare neînsemnată a electrochimiei – prea mică pentru a reprezenta ceva pentru organism – va schimba întreaga natură a minții. Uitați-vă ce poate să facă o cantitate mică de drog sau de alcool și apoi aduceți-vă aminte că acest nou factor funcționează pe înseși bazele existenței celulei. Întrebarea cu adevărat interesantă este dacă o funcție cu un echilibru atât de fragil poate supraviețui unei asemenea modificări.

În vocea lui nu era teamă, iar ochii aruncau, din spatele lentilelor groase, o strălucire care trăda interesul omului de știință. Pentru el, situația reprezenta o adevărată minune; Corinth și-l imaginează murind și luând note clinice despre propria lui stare, în timp ce firul vieții i se subțiază.

— Ei bine, spuse apatic fizicianul, o să aflăm foarte curând.

— Cum de puteți rămâne liniștiți când vorbiți despre asemenea lucruri? strigă Sheila. Vocea îi tremura de groază.

— Fată dragă, o lămuri Helga, îți închipui că se poate face altceva în momentele astea?

## CINCI

Secțiuni din *Times*, 30 Iunie, New York:

## SCHIMBAREA PIERDE VITEZĂ

Se constată o încetinire, dar efectele  
rămân ireversibile

Teoria Rliayader poate oferi o explicație.

\*

## TEORIA CÂMPULUI UNIFICAT DEVINE REALITATE

Rhayader anunță extinderea teoriilor  
lui Einstein – Călătoria interstelară,  
teoretic posibilă

## VA DEMISIONA GUVERNUL FEDERAL?

Președintele cere autorităților locale  
să dea dovadă de tact

Sindicatele new-yorkeze conduse de Mandelbaum  
invită la cooperare

## REVOLUȚIE ÎN ȚĂRILE SOVIETIZATE

Suspendarea serviciilor mass-media – Insurecția  
organizată se extinde

Revoluționarii au dezvoltat noi concepții militare  
și arme neconvenționale

## AGRAVAREA CRIZEI ECONOMICE MONDIALE

Magazine alimentare devastate în  
Paris, Dublin, Roma, Hong Kong

Transporturile maritime în stagnare – mii de  
lucrători își părăsesc slujbele

## CULTUL CELUI DE-AL TREILEA BAAL SE

## REVOLTĂ LA LOS ANGELES

Garda Națională demoralizată –  
fanaticii ocupă poziții strategice

---

Primăria New York-ului interzice  
activitățile locale ale cultului  
UN TIGRU ÎȘI UCIDE ÎNGRIJITORUL ȘI SCAPĂ  
DIN GRĂDINA ZOOLOGICĂ DIN BRONX  
Poliția avertizează populația și organizează  
capturarea sălbăticiunii

Autoritățile au în vedere împușcarea tuturor  
specimenelor de animale superdotate  
SE ANTICIPEAZĂ NOI TULBURĂRI ÎN HARLEM

Șeful Poliției declară: „Acțiunea de ieri a fost doar  
un început – Panică, în creștere,  
imposibil de stăvilit  
UN PSIHIATRU SUSȚINE CĂ OMUL S-A SCHIMBAT  
DINCOLO DE ORICE ÎNCHIPUIRE

Kearnes din Bellevue: „Rezultatele imprevizibile  
ale activității neurale anulează toate datele  
și metodele de control actuale.” – E imposibil  
de anticipat rezultatul final

În ziua următoare, ziarul n-a mai apărut; nu a fost  
tipărită nici o altă publicație.

Brock se gândi că era straniu să fie lăsat mai marele  
întregii proprietăți. Dar în ultima vreme se întâmplaseră o  
mulțime de lucruri de neînțeles.

Domnul Rossman plecase primul. Apoi, chiar în ziua  
următoare, Stan Wilmer fusese atacat de porci când intrase  
să le dea de mâncare. L-au fugărit guițând și grohăind și l-  
au călcat în picioare și, pentru ca restul să fie alungați, au  
trebuit să împuște câțiva. Atunci, majoritatea porcilor se  
năpustiseră la gard, lovindu-l și spărgându-l cu puteri unite,  
după care dispăruseră în pădure. Wilmer a fost rănit destul  
de rău și a avut nevoie de spitalizare; el a jurat să nu se

mai întoarce la fermă nici în ruptul capului. Alți doi lucrători plecaseră tot în aceeași zi.

Brock era prea dezorientat, prea conștient de schimbarea lui lăuntrică pentru a-i păsa. Acum, când se suspendaseră toate activitățile, cu excepția celor absolut necesare, oricum n-avea prea multe de făcut. Purtând o armă la șold, avea grijă de animale, atent să le trateze bine și nu întâmpină dificultăți. Joe era mereu alături de el în restul timpului, stătea și citea sau rămânea ce bărbia rezemată în palmă și se gândea.

Bill Bergen îl chemă la el, la vreo două zile după întâmplarea cu porcii. Cel puțin în aparență, administratorul nu părea să se fi schimbat prea mult. Înalt, cu părul nisipiu și cu vorba tăgănată, cu aceeași scobitoare mutată dintr-un colț în celălalt al gurii și cu ochii spălăciți și ușor sașii, rămăsese neschimbat. Numai că acum vorbea mai rar și mai precaut decât o făcuse vreodată față de Brock – sau așa i se părea acestuia?

— Ei, Archie, începu el, Smith tocmai a plecat.

Brock își mută greutatea de pe un picior pe altul, privind în podea.

— A zis că vrea să urmeze colegiul. Nu l-am putut face să se răzgândească.

Vocea lui Bergen trăda un ușor dispreț amuzat.

— Idiotul! Peste o lună, nici n-o să mai fie colegii. Acum n-am mai rămas decât eu, nevastă-mea, Voss și tu.

— Cam puțini pentru câtă muncă e, băigui Brock, simțind că trebuie să spună ceva.

— La o adică, și un singur om poate face strictul necesar, îi răspunse Bergen. Bine că-i vară. Caii și vacile pot rămâne afară, și atunci nu mai trebuie rânite grajdurile.

— Dar recolta?

— Nu prea ai ce face în privința asta. La urma-urmei, ducă-se naibii de recoltă.

Brock ridică ochii. În toți anii de când se afla acolo, Bergen fusese cel mai harnic și cel mai îndârjit muncitor.

— Te-ai făcut și tu deștept ca și noi, nu-i așa, Archie? Întrebă Bergen. Dacă nu cumva greșesc, cred că ești



aproape normal acum, normal pentru vremurile dinainte, vreau să zic. Și încă nu s-a terminat. O să devii și mai deștept.

Chipul lui Brock se împurpură.

— Iartă-mă, n-am vrut să te supăr. Ești un băiat bun.

Rămase o clipă tăcut, răsfoind hârtiile de pe birou. Apoi:

— Archie, de azi încolo ieși în primire ferma.

— Poftim?

— Plec și eu.

— Dar nu se poate... Bill...

— Ba se poate, și chiar o să plec.

Bergen se ridică.

— Știi că eu și soția mea am vrut mereu să călătorim, și mai am și alte lucruri de rezolvat. N-are importanță despre ce este vorba, e ceva care mă frământă de ani și ani, iar acum cred că o să găsesc un răspuns. Plecăm cu mașina noastră și-o să ne îndreptăm spre vest.

— Dar... dar domnul Rossman se bazează pe tine, Bill...

— Îmi pare rău, dar sunt și alte lucruri mai importante în viață decât refugiul de la țară al domnului Rossman, rosti Bergen plat. Poți să te ocupi tu de toate, chiar dacă are să plece și Voss.

Teama și uimirea răbufniră într-o explozie de dispreț:

— S-a speriat de animale, așa-i.

— A, nu. Archie. Să ții minte că tu ești, totuși, mai deștept decât ele și, ceea ce-i mai important, tu ai mâini. O armă bine folosită pune lucrurile la punct.

Bergen păși spre fereastră și privi afară. Era o zi frumoasă, cu puțin vânt, cu soare care inundă ramurile agitate ale copacilor.

— De fapt, continuă el pe același ton blând și distant, ferma e un loc mai sigur decât oricare altul. Dacă sistemele de producție și de distribuție se prăbușesc. Ceea ce e foarte posibil, tu vei avea măcar ce să mănânci. Dar eu și soția mea n-o să întinerim. Toată viața am fost un om serios, harnic și conștiincios. Acum, însă, mă-ntreb de ce m-am omorât atâta și-am lăsat anii să treacă pe lângă mine.

Se întoarse cu spatele.

— Adio, Archie.

Suna ca o comandă. Ieși în curte clătinând din cap și bolborosind în barbă. Joe scânci neliniștit și-i linse palma. El îi mângâie blana aurie și se așază pe o bancă, cuprinzându-și capul în palme.

*Necazul e că nu numai animalele și eu am devenit mai inteligenți, ci toată lumea s-a deșteptat, își spuse. Dumnezeu, oare ce gânduri îi trec acum prin scăfârlie lui Bergen?*

Era o idee înspăimântătoare. Iuțeala adâncimea și precizia propriei minți deveniseră dintr-o dată neiertătoare. Nu îndrăznea să-și imagineze cum ar putea fi acum mintea unui om normal.

Dar era greu de înțeles. Bergen nu devenise un zeu. Ochii lui nu ardeau, vocea lui nu era vibrantă și impunătoare. Iar el nu începuse să construiască motoare uriașe care să vuiască și să scoată flăcări. Rămăsese un bărbat înalt și cu umeri căzuți, cu o față obosită, vorbă domoală și nimic mai mult. Copacii erau încă verzi, o pasăre sporovăia în dosul unui tufiș de trandafiri, o muscă albastru-cobalt se odihnea pe un braț al băncii.

Confuz, Brock își aminti crâmpoșele din predicile pe care le auzise în puținele dăți când fusese la biserică. Sfârșitul lumii – cerul are să se despice, îngerii își voi revărsa furia asupra pământului sfârtecat și Dumnezeu are să apară ca să-i judece pe fiii omului? Ciuli urechile ca să prindă tropotul copitelor, dar auzi doar susurul vântului printre frunze.

Acesta era cel mai rău lucru. Cerului nu-i păsa. Pământul continua să se rotească prin nesfârșirea întunecată și tăcută, și ceea ce se petrecea în bolboroseala asta murdară, care dădea pe dinafară, putea trece neobservat.

Nimănui nu-i păsa. Tot ce se întâmpla pe pământ nu prezenta nici o importanță.

Brock își privi pantofii scâlțiați, apoi mâinile păroase și puternice, pe care și le ținea între genunchi. I se păreau imposibil de străine, mâinile unui necunoscut. *Sfinte Iisuse,*

gândi el, *toate astea mi se-ntâmplă chiar mie?*

Îl prinse pe Joe de gât și-l apropie de piept. Dintr-o dată simți, sălbatică, nevoia de o femeie, cineva care să-l strângă în brațe și să stea pavază în fața singurătății ce izvora din cer.

Simțind o sudoare rece pe tot corpul, se ridică și merse spre casa lui Bergen. Bănuia că de-acum încolo aceasta îi aparținea.

Voss era un tip tânăr, un flăcău de la oraș, nu prea isteț, care nu reușise să-și găsească altă slujbă. Când Brock intră în cameră, Voss ridică ochii melancolici din cartea pe care o citea.

— Ei, spuse Brock, Bill a plecat adineauri.

— Știu. Acum ce ne facem?

Voss era înspăimântat și slab de înger, gata să-i lase pe alții să conducă. Trebuie că Bergen anticipase asta. Sentimentul de răspundere creștea.

— Dacă stăm aici, n-o să pățim nimic, glăsui Brock. Așteptăm, ne vedem de-ale noastre, și gata.

— Animalele...

— Ai armă, nu? Oricum, or să înțeleagă de unde le vine binele. Doar să fii atent, să le tratezi cu blândețe și să încui porțile după tine.

— N-am de gând să îngrijesc blestematele astea de animale, izbucni Voss, îndărătnic.

— Totuși pentru asta ai fost angajat aici, nu?

Brook se duse la răcitor, scoase două cutii de bere și le deschise:

— Ascultă, sunt mai deștept decât tine.

— Iar eu sunt mai puternic. Dacă nu-ți convine poți să pleci. Eu rămân.

Brock îi dădu lui Voss o cutie și o duse pe-a lui la gură, După ce trase o înghițitură continuă.

— Ascultă! Cunosc animalele. S-au învățat aici. Vor rămâne pe lângă fermă, pentru că nu știu altceva și pentru că noi le dăm hrană și pentru că... aa... cu timpul s-au învățat să respecte omul. În pădure nu sunt urși sau lupi, nimic să ne provoace necazuri, în afară de porci, probabil.

Mie mi-ar fi mai frică la oraș.

— Cum asta?

Fără să vrea, Voss se simțea dominat. Lăsă cartea deoparte și luă berea.

Brock aruncă o privire la titlu: *Night of Passion* într-o ediție de doi bani. Voss o fi devenit mai deștept, dar asta nu-l schimbaseră deloc. Nici măcar nu voia să gândească.

— Oamenii, spuse Brock, Dumnezeu știe de ce-s în stare.

Se duse la radio, îl deschise și nimeri un post care transmitea un buletin de știri. Nu pricepea chiar tot; se vorbea în principal despre noua putere a creierelor, dar cuvintele se înlănțuiau într-un fel care-i depășea înțelegerea. Vocea crainicului suna totuși înspăimântată.

După masa de prânz, Brock hotărî să facă o recunoaștere prin pădure, să vadă dacă putea găsi porcii, pentru a afla ce puneau la cale. Îl îngrijorau mai mult decât voia să admită. Porcii fuseseră dintotdeauna mai mîtoși decât își închipuia majoritatea oamenilor. S-ar putea să înceapă să se gândească la proviziile de mâncare de la ferma păzită doar de doi oameni.

Nici nu-l chemase pe Voss să-l însoțească; ar fi refuzat și în orice caz, era mai înțelept ca unul dintre ei să rămână de veghe acasă. Brock și Joe trecură de gard și intrară în pădurea care avea șase sute de acri.

Pădurea era verde, umbroasă și plină de freamăt. Brock pășea cu fereală, cu pușca subsuoară, dând deoparte, cu grijă, desigur din fața lui. Nu văzu nici o veveriță, deși pădurea era, îndeobște, plină de ele. Ei, poate că s-au mai deșteptat, la fel ca și ciorile, și înțeleseseră că-i mai bine să se ferească din calea bărbatului cu pușcă. Se întrebă câți ochi îl urmăreau acum și ce se petrecea dincolo de acei ochi. Joe îl urma îndeaproape, fără să mai țopăie în toate părțile, cum avea obiceiul.

O creangă pe care n-o băgase în seamă îi sfichiui violent obrazul. Rămase nemișcat, simțind cum teama i se furișează în suflet. Oare acum gândeau și arborii. Avea să se răscoale întreaga lume?

Nu... După câteva momente, își recăpătă stăpânirea de sine și pași hotărât de-a lungul potecii pe care mergeau oile. Pentru a fi schimbat astfel orice-ar-fi-fost – un lucru trebuia, în primul rând, să fie capabil de gândire. Copacii și arborii n-aveau creier. Își aduse aminte că auzise odată că nici insectele n-aveau, și-și făcu un semn ca să verifice. Bine că domnul Rossman dispunea de o bibliotecă mare.

Și era, de asemenea, un fapt îmbucurător că nu-și pierduse calmul, înțelese Brock. Niciodată nu-l entuziasmaseră nimic, și primea noua ordine mai puțin tulburat decât părea cu putință. Fiecare lucru la vremea lui, acesta era secretul. Să trăiască de la o zi la alta, făcând doar atât cât să rămână în viață.

Dintr-un desiş din fața lui se iți râtul unui porc. Era un vier bătrân, negru, o creatură, cu înfățișare înfiorătoare, care, stătea pironită în calea lui. Joe se zbârli, mârâind, și Brock ridică pușca. Rămaseră așa îndelung, nemișcându-se nici unul, nici celălalt. Apoi vierul grohăi, parcă disprețuitor, se întoarse și, curând, umbrele pădurii îl înghițiră, Brock își dădu seama că tot corpul îi fusese cuprins de o transpirație rece.

Se sili să-și continue preumblarea alte câteva ore, cercetând pădurea, dar nu reuși să vadă nimic deosebit. La întoarcere era cufundat în gânduri. Animalele se schimbaseră, desigur, dar nu putea să-și dea seama în ce măsură sau ce vor face în următorul moment. Poate nimic.

— Mi-a venit o idee! spuse Voss, când Brock intră în casă. Poate c-ar fi bine să ne mutăm la alt fermier. Ralph Martinson are nevoie de încă cineva să-l ajute, pentru că angajatul lui a plecat.

— Eu rămân aici.

Voss îl măsură cu o privire rece:

— Pentru că nu vrei să fii din nou prostul târgului. Așa-i?

Lui Brock nu-i prii vorbele celuiilalt, dar reuși să-i răspundă calm:

— Ia-o cum vrei.

— Eu n-am de când să stau aici la nesfârșit.

— Nici nu ți-a cerut-o cineva. Hai, e vremea mulșului.

— Iudă ce ești, ce-o să facem cu laptele de la treizeci de vaci? Camionul de la fabrica de lapte n-a mai venit pe-aici de trei zile.

— Mda. În fine, mă mai gândesc eu. Dar acum nu le putem lăsa să le plesnească ugerile.

— Serios? protestă Voss, dar îl urmă către staul.

Să mulgi treizeci de vaci însemna muncă serioasă, chiar cu ajutorul câtorva mulgătoare mecanice. Brock hotărî să le facă sterpe mai pe toate, dar asta cu timpul, pentru că lucrurile trebuiau duse la bun sfârșit încetul cu încetul. Acum animalele erau neliniștite și greu de potolit.

Ieși afară, luă o furcă și începu să arunce fân peste gard, în ocolul oilor care veniseră singure din pădure, ca de obicei. Mai avea până să termine, când auzi lătrăturile dezlănțuite ale lui Joe. Se întoarse și văzu uriașul taur de Holstein apropiindu-se de el.

A *scăpat!* Brock duse mâna către pistolul de la șold, apoi înșfăcă furcă. Nu-i era de mare folos o asemenea pocnitoare pentru monstrul acela. Taurul mugi scurt, răscolind pământul cu o copită, și-și clătină capul cu coarne abia mijite.

— Ușor, amice.

Brock se apropie încet de el, umezindu-și cu vârful limbii buzele uscate, și crăpate. Își auzea bătăile inimii.

— Așa, ușurel, hai înapoi în grajd!

Joe hămăi și-și arată colții, însă nu se mișcă de lângă stăpân. Aplecându-și capul, taurul atacă. Brock se înțepeni mai bine pe picioare și se încordă. Uriașul din fața lui părea să acopere cerul.

Îl înțepă cu furcă sub mandibulă. Realiză instantaneu că făcuse o greșală, trebuia să lovească în ochi. Furca îi scăpă din mână și simți o lovitură care-l trânti la pământ. Taurul își plecă din nou capul, încercând să sfărtece pieptul lui Brock cu coarnele care, de fapt, nu existau.

Deodată, taurul scoase un muget îndurerat. Joe îl atacase din spate și-și înfipsese colții într-un loc vulnerabil. Uriașul se întoarse și, cu o copită, îi strivi coastele lui Brock. Bărbatul dădu la iveală pistolul și, aflat încă la pământ,

trase. Taurul porni în goană. Brock se rostogoli, se ridică șovăitor în picioare și îl ajunse din urmă, alergând după el. Înfipse țeava pistolului în spatele unei urechi și trase din nou. Taurul se împiedică și se prăbuși în genunchi. Brock goli tot încărcătorul în țeasta lui. După aceea se prăbuși peste cadavru, simțind un vârtej amețitor, și-și pierdu cunoștința.

Își reveni când îl scutură Voss.

— Ești rănit, Archie?

Cuvintele aveau o rezonanță lipsită de înțeles pentru Brock.

— Ești rănit?

Brock se lăsa ajutat de Voss pentru a ajunge în casă. După o înghițitură zdravănă de tărie, se simți mai bine și se pipăi.

— N-am nimic, bodogăni el. Zgârieturi și tăieturi! Dar nimic rupt. E bine.

— Asta pune capac la toate.

Voss era mai zdruncinat decât el.

— Plecăm de-aici.

Roșcovanul scutură din cap:

— Ba nu.

— Ai înnebunit? Sunt singur aici, cu toate animalele care parcă au turbat, totul se duce dracului - ești țicnit?

— Rămân.

— Eu nu. Și parcă-mi vine să te silesc să mergi ce mine.

Joe mârâi.

— Nu-ncerca.

Nu simțea decât o imensă sfârșeală.

— Du-te dacă vrei, dar pe mine lăsați-mă-n pace, îmi revin eu.

— Păi...

— O să mân o parte dintre vite la Martinson, mâine, dacă o să vrea să le ia. De rest mă ocup eu.

Voss mai încercă să-l convingă, apoi renunță, luă mașina de teren și plecă. Brock zâmbi, fără să știe exact de ce.

Verifică padocul taurului. Poarta fusese dărâmată prin

împingere. Gardurile rezistaseră, în bună parte, pentru faptul că animalele nu știau că le pot doborî forțându-le. Se părea însă că acum înțeleseseră asta.

— O să trebuiască să îngrop animalul ăla cu buldozerul, zise Brock.

I se părea din ce în ce mai normal să-i vorbească lui Joe cu voce tare.

— O facem mâine Hai să mâncăm ceva, băiete, apoi citim și ascultăm muzică. De azi încolo, cred c-o să fim aici numai noi doi.

## ȘASE

ORAȘUL este un organism, dar până acum Corinth nu se gândise niciodată la echilibrul lui precar și complicat. Acum, când echilibrul fusese distrus, New York-ul aluneca năvalnic spre dezintegrare și moarte.

Mai circulau doar câteva rame de metrou, ca un sistem de salvare, conduse de cei îndeajuns de devotați ca să rămână într-o slujbă ce devenise absolut monotonă și dezgustătoare. Stațiile erau pustii și întunecoase, mizere din cauza gunoaielor nestrânse, și scrâșnetul roților încerca să ascundă, fără a reuși, o singurătate chinuitoare. Corinth mergea la muncă pe străzi murdare, pe care traficul devenise aidoma unei frânturi din fluviul năvalnic.

Amintire de acum cinci zile: *drumurile blocate, o baricadă de oțel lungă de zece mile, claxoane și vociferări până când geamurile începuseră să vibreze, motoare mergând în gol, umplând aerul cu gaze de eșapament și sufocând oamenii - panică oarbă, o mulțime dezlănțuită ce fugea din orașul pe care-l considera terminat, târându-se cu o viteză medie de abia cinci mile pe oră. Barele de protecție a două mașini se agățaseră una de alta, și șoferii lor coborâseră și se bătuseră până când fețele lor deveniseră măști însângerate. Elicopterele poliției bâzâiseră neputincioase pe deasupra orașului, ca niște muște monstruoase. Era întristător să constăți că inteligenta*



*multiplicată nu potolise o asemenea goană animalică.*

Cei rămași, probabil trei pătrimi dintre locuitorii orașului, se descurcau greu. Gazele, apa și electricitatea încă se distribuiau, dar sever raționalizate. Alimentele încă mai soseau, în cantități mici, de la fermele din împrejurimi, dar trebuia să te mulțumești cu puțin și să plătești sume exorbitante. Orașul era ca un cazan în fierbere, bolborosind, umflându-se și pregătindu-se să dea pe de lături.

*Amintire de acum trei zile: a doua răscoală din Harlem. Când teama de necunoscut și revolta furioasă față de nedreptăți acumulate de-a lungul timpului ridicaseră oamenii la luptă, fără alt motiv decât acela că mințile lor needucate nu-și puteau controla noile puteri. Vuietul înspăimântător al blocurilor de locuințe cuprinse de vâlvătăi, limbi de foc purtate de vânt și încercând să lingă cerul nopții. Lumină pâlpâitoare și sângerie pe mii de fețe întunecate, mii de oameni prost îmbrăcați țopăind și legănându-se și luptându-se pe străzi. Un cuțit sclipind scurt și înfigându-se în gâtul unui om. Un urlet frânt. Un țipăt al unei femei, căzută și călcată, strivită și desfigurată de sute de picioare în goana nebuniei. Elicopterele agitându-se și răsucindu-se în furtuna stârnită de aerul supraîncălzit de flăcări ce se năpustea spre înalțuri. Iar dimineața, străzi pustii, o potecă de fum iute și amărui, câte-un scâncet în dosul unor ferestre cu jaluzelele trase.*

Da, o aparență de ordine deocamdată. Însă... cât mai putea să dureze?

Un bărbat zdrențăros, cu o barbă neuniformă, lăsată să crească de câteva zile, declama patetic la un colț de stradă. Câteva zeci de oameni se buluceau în preajma lui, ascultându-l cu un interes bizar. Corinth auzi cuvintele sonore și aspre în tăcerea din jur:

— ... pentru c-am uitat principiile eterne ale vieții, pentru că i-am lăsat pe oamenii de știință să ne trădeze, pentru că i-am urmat pe toți netrebnicii. Ascultați-mă, viața e tot ce contează în fața mării Unicități în care toți sunt unul și unul este toți. Priviți-mă, vă aduc vorbele celor ce s-

au întors...

Simți un fior și făcu un ocol rapid pe lângă colț. Oare individul acela era un misionar al cultului celui de-al Treilea Baal?

Nu-și dădu seama și nici n-avea chef să se oprească pentru a afla. Nu zări nici un polițist căruia să i se adreseze. Aveau să fie tulburări grave dacă noua religie își făcea mulți prozeliti, aici, în oraș. Simți o ușoară consolare văzând că o femeie intră în biserica catolică din apropiere.

Un taximetru coti, pe două roți, de după colț, șterse o mașină parcată și dispăru cu un uruit exploziv. Un alt automobil se strecură încet pe stradă, șoferul având chipul crispat, și pasagerul ținând în mâini o armă cu țeava retezată. Teamă. Magazinele de pe ambele părți ale străzii aveau obloanele trase și bătute în cuie; rămăsese deschisă doar o băcănie mică, iar proprietarul purta un pistol la brâu. Pe treptele din fața intrării întunecoase a unui bloc stătea un bătrân care citea cu o lăcomie deznădăjduită *Critica* lui Kant, ignorând toată lumea din jurul lui.

— Domnule, n-am mâncat nimic de două zile.

Corinth privi la forma ce se furișase dintr-o alee.

— Îmi pare rău, răspunse el. Mai am doar zece dolari. Abia dacă-mi ajung pentru o masă de prânz, la prețurile de acum.

— Dumnezeuule, nici slujbă nu găsesc...

— Mergi la primărie, amice. Or să-ți dea o slujbă și vor avea grijă să-ți dea și de mâncare. Au mare nevoie de oameni.

Dispreț:

— La ăia? Să mătur străzile, să car gunoiul, să conduc mașini cu alimente... Mai degrabă crap de foame!

— Atunci mori de foame, îi aruncă în grabă Corinth și se îndepărtă.

Greutatea revolverului, care-i trăgea în jos buzunarul hainei, îi dădea curaj. După câte văzuse, nu putea arăta înțelegere și milă față de un asemenea individ.

Cu toate astea, la ce se putea aștepta? Ia, de exemplu, un om obișnuit, un muncitor într-o fabrică sau un

funcționar, cu mintea tocită de o mulțime de reflexe verbale, cu un viitor târâș-grăpiș, de pe-o zi pe alta, care nu-i oferă nimic altceva decât șansa de a-și umple pântecul și de a se lăsa anesteziat de vreun film sau de programe de televiziune – automobile mai mari și mai strălucitoare, mai multe și mai atrăgătoare materiale plastice, tot înainte și mereu mai sus, în pas cu Modul de Viață American. Chiar și înainte de schimbare, societatea occidentală suferise de un pustiu lăuntric și, fără s-o recunoască, înțelesese că viața ar trebui să însemne ceva mai mult decât sinele efemer – dar idealul se lăsase îndelung așteptat.

Apoi, dintr-o dată, aproape peste noapte, inteligența umană explodase spre înălțimi fantastice. Un cosmos nou se deschidea în fața acestui om, viziuni, vise de împlinire, gânduri fierbând în el. Dar nechemate. Vedea lipsa de scop a vieții, trivialitatea muncii lui, limitele înguste și fără rost ale credințelor și convențiilor la care ținea – și se resemnă.

Nu toți oamenii plecau, desigur, nici măcar majoritatea. Dar o făcuseră suficient de mulți ca să deregleze serios întreaga structură a civilizației industriale. Dacă nu se mai extrăgea cărbune, atunci producătorii de oțel și de mașini nu mai puteau rămâne în slujbe nici măcar dacă ar fi dorit. Dacă la toate acestea se adăugau distorsiunile provocate de emoțiile care nu mai puteau fi ținute în frâu și...

O femeie în pielea goală trecu pe stradă, ducând într-o mână un coș de piață. Se hotărâse să gândească cu mintea ei căci, își imagina Corinth, socotise că hainele erau inutile vara și profitase de faptul că poliția avea destule necazuri ca să nu se mai ocupe și de ea. *Per se*, această atitudine nu provoca nimănui nici un rău dar, ca simptom, îl făcu să se-nfioare. Toate societățile erau fundamentate, în mod necesar, pe anumite reguli și restricții, mai mult sau mai puțin arbitrare. Acum însă, prea mulți oameni înțeleseseră deodată că legile erau arbitrare, fără un înțeles intrinsec, și începuseră să le violeze pe cele care nu le plăceau.

Un tânăr stătea în pragul unei case, cu brațele încolăcite în jurul picioarelor trase la piept și cu bărbia pe genunchi, legănându-se încolo și înapoi, scâncind slab. Corinth se

opri:

— Ce s-a întâmplat?

— Teamă.

Ochii lui erau strălucitori și înghețați.

— Mi-am dat seama deodată. Sunt singur.

Mintea lui Corinth făcu un salt dincolo de ceea ce avea să spună, dar auzi cuvintele panicate și frânte.

— Tot ce știu, tot ce simt, e aici, în cap. Totul există pentru mine doar în măsura în care cunosc. Și într-o zi o să mor.

Un firicel de salivă i se prelinse din colțul gurii.

— Într-o zi va coborî marele întuneric, eu nu voi mai fi... nimic nu va mai exista! Poate că tu vei mai exista, fiindcă tu... deși cum aș putea ști că nu ești doar un vis de-al meu? Dar pentru mine nu va mai fi nimic, nimic, nimic. Nici măcar nu voi fi existat.

Din ochii lui se rostogoliră lacrimi, și Corinth păși mai departe. Nebunie... da, era strâns legată de prăbușire. Sigur, sunt milioane de oameni care nu fuseseră capabili să reziste neașteptatelor dimensiuni și clarități ale înțelegerii. Nu reușiseră să-și folosească nouă putere, și ea îi dusesese spre nebunie.

Se cutremură, deși aerul unduia, molcom, de căldură.

Institutul era ca un refugiu de liniște. Când intră, văzu un bărbat stând de pază: cu pușca automată așezată pe un scaun alăturat și cu o carte de chimie pe genunchi. Chipul celui care se ridică la intrarea lui Corinth era senin:

— Bună!

— Ai avut ceva necazuri, Jim?

— Încă nu. Dar, cu atâția zănatici și fanatici, nu se știe niciodată.

Corinth dădu aprobator din cap. simțind că poate face uitat sentimentul neplăcut pe care-l trăise pe stradă, încă mai existau oameni care n-o luaseră razna după tot felul de năzăriri, ci își vedeau conștiințioși de treburile imediate.

Liftierul era un băiat de șapte ani, fiul cuiva de la institut; școlile se închiseseră.

— Bună ziua, domnule, făcu el vesel. V-așteptam. Cum

Dumnezeu și-a lucrat Maxwell ecuațiile?

— Hm?

Privirea lui Corinth căzu pe o carte aflată pe banchetă.

— A, studiezi radiofonia, așa-i? Volumul ăsta al lui Cadoga e cam greu ca să începi cu el, ar trebui să pornești cu...

— Am văzut diagramele circuitului, domnule Corinth. Vreau să aflu de ce funcționează, și numai Cadoga dă ecuațiile.

Corinth îi recomandă o carte despre calculul vectorial.

— După ce-o termini, vino la mine să mai stăm de vorbă.

Când coborî la etajul șapte zâmbea, dar buna dispoziție îi pieri de cum intră pe coridor. Lewis era în laboratorul lui, așteptându-l.

— Târziu, făcu el morocănos.

— Sheila, răspunse Corinth.

Conversația oamenilor de aici devenea repede un nou limbaj. Când mintea lucra cu o capacitate de patru ori mai mare, un singur cuvânt, un gest al mâinii, esența unei expresii puteau transmite mai multe cuiva care te cunoștea și-ți știa ticurile decât paragrafe întregi de exprimări gramaticale.

— Ai cam întârziat în dimineața asta, voise să spună Lewis Ai avut necazuri?

— Am plecat târziu din cauza Sheilei, îi răspunse Corinth. Nu-i priește deloc situația asta, Nat. Sunt serios îngrijorat din pricina ei. Dar ce pot să fac? Nu mai înțeleg psihologia umană, se schimbă prea mult și prea repede. Nimeni nu mai pricepe nimic. Devenim cu toții străini unul față de altul – față de noi înșine – și e înfiorător.

Masivul Lewis făcu un pas în față:

— Hai. Rossman e aici și vrea să aibă o discuție cu noi.

O luară de-a lungul coridorului, lăsându-i pe Johansson și pe Grünwald adâncit în munca lor, măsurând constantele naturale modificate, recalibrând instrumentele, parcurgând, de la zero, enorma masă de cunoștințe științifice.

În restul clădirii, celelalte catedre investigau și identificau fațetele schimbate ale propriilor discipline. Cibernetică, biologia, chimia și, mai presus de toate, psihologia – oamenii duceau dorul somnului dar erau prea multe de făcut.

Șefii catedrelor se așezaseră la masa lungă din sala mese de ședințe. La un capăt stătea Rossman, înalt, slab și cu părul alb, fără o tresărire pe chipul auster. Îi avea pe Helga Amulfesen în dreapta și pe Felix Mandelbaum în stânga. Vreme de o clipă, Corinth se întrebă ce căuta aici organizatorul sindical, apoi își dădu seama că reprezenta, cu siguranță, guvernul de urgență al orașului.

— Bună ziua, domnilor!

Rossman respecta eticheta, cu o minuție care ar fi stârnit râsul dacă n-ar fi fost evident efortul de a se agăța de ceva real și cunoscut.

— Vă rog să vă așezați.

Se părea că acum venise toată lumea, pentru ca Rossman trecu direct la subiect.

— Tocmai m-am întors de la Washington. V-am convocat pe toți întrucât simt că se impune, cu urgență, un schimb de idei și informații. Veți fi mai liniștiți dacă vă voi prezenta o imagine generală a situației, și eu vă voi fi recunoscător dacă-mi veți spune ce explicații științifice ați găsit. Împreună am putea alcătui un plan inteligent și coerent.

— Cât privește explicația, luă Lewis cuvântul, noi, cei de la institut, recunoaștem că teoria doctorului Corinth este corectă. Ea postulează un câmp de forță cu caracter parțial electromagnetic, generat de o acțiune giromagnetică din interiorul nucleilor atomici din apropierea centrului galaxiei. Acesta radiază spre exterior sub forma unui con care, la intrarea în sectorul nostru de spațiu, are o rază de mulți ani-lumină. El a inhibat anumite procese electromagnetice și electrochimice, printre care, în mod special, funcționarea unor tipuri de neuroni. Presupunem că sistemul solar, în mișcarea lui orbitală în jurul centrului galactic, a intrat într-un câmp de forță cu multe milioane de ani în urmă – puțin

după Perioada Cretacică. Neîndoielnic, multe specii existente la vremea aceea au dispărut. Cu toate acestea, viața ca întreg a supraviețuit, a adaptat sisteme nervoase compensate pentru forța inhibitoare, devenind astfel mult mai eficientă. Pe scurt, toate formele de viață din zilele noastre sunt, sau erau, cu puțin timp înainte de schimbare, pe atât de inteligente pe cât le-o permisese condițiile.

— Înțeleg, aprobă Rossman. Iar apoi, soarele și planetele lui au ieșit din câmpul de forță.

— Exact. Câmpul trebuie să aibă o graniță destul de precis delimitată, așa cum se întâmplă astfel de fenomene în astronomie, pentru că schimbarea s-a petrecut în câteva zile. Întinderea câmpului – de la regiunea de intensitate maximă, până la regiunea în care efectul nu apare deloc – este probabil numai de zece milioane de mile lățime. Acum am ieșit sigur din această zonă, constantele fizice au rămas stabile în ultimele câteva zile.

— Dar mințile noastre nu, spuse Mandelbaum.

— Știu, interveni Lewis. O să ajungem imediat și la aspectul acesta. Efectul general provocat de ieșirea Pământului din câmpul inhibitor a fost, desigur, o dezvoltare explozivă a inteligenței la toate formele de viață care posedă creier. Forța de atenuare, față de care fiecare organism viu era adaptat, a dispărut brusc. Bineînțeles că absența acestei forțe a produs un dezechilibru enorm. Sistemele nervoase au manifestat tendința de a reacționa pripit, încercând să se stabilizeze și să funcționeze la noul nivel – de aceea, la început, toată lumea era agitată și iritabilă. Structurarea fizică a creierului este adaptată la o anumită viteză sau, mai degrabă, la un grup de viteze sau semnale neuronice, acum, viteza a crescut brusc, în timp ce structura fizică a rămas aceeași. Într-un limbaj mai pe înțelesul tuturor, ne va trebui mult timp ca să ne obișnuim cu situația aceasta.

— De ce n-am murit? Întrebă Grahovitch, chimistul. Am impresia că inima și celelalte organe vor începe să funcționeze nebunește.

— Sistemul nervos autonom a fost afectat relativ puțin,

explică Lewis. E o problemă de tip celular; după cum știți, există multe tipuri diferite de celule nervoase și, evident, numai cele din cortexul cerebral au reacționat mai mult la schimbare. Chiar și în cazul lor, viteza de funcționare n-a crescut de fapt prea mult – factorul este mic – dar e clar că procesele pe care le presupune conștiința sunt atât de sensibile, încât accelerarea a constituit un șoc pentru ceea ce numim gândire.

— Dar vom supraviețui?

— A, da, sunt sigur că majoritatea oamenilor nu vor suferi dereglări psihice. Unii au înnebunit, bineînțeles, dar asta se datorează unor motive mai degrabă psihologice decât histologice.

— Și... vom mai intra într-un alt câmp de forță de același fel? se interesă Rossman.

— Puțin probabil, răspunse Corinth. Bazându-mă pe teorie, sunt aproape sigur că nu poate exista decât un singur asemenea câmp în orice galaxie. Ținând seama că Soarelui îi trebuie circa două sute de milioane de ani ca să parcurgă orbita în jurul centrului galaxiei, vom avea la dispoziție o perioadă cu mult mai lungă decât cea menționată, până să ne facem griji că vom deveni din nou proști.

— Mda. Am înțeles, domnilor. Vă mulțumesc foarte mult.

Rossman se aplecă ușor peste masă, împreunându-și degetele în fața lui.

— În legătură cu ceea ce am reușit să aflu, îmi pare rău, dar nu am prea multe vești, cele pe care le am sunt proaste. Washington-ul a devenit un adevărat ospiciu. Mulți oameni-cheie și-au părăsit deja posturile; se pare că există lucruri mai importante în viață decât administrarea legii numărul cutare sau cutare, așa că...

— Păi, am impresia că au dreptate, rânji Lewis sardonice.

— Firește. Dar să privim lucrurile în față, domnilor; oricât de puțin ne-ar plăcea sistemul actual, nu-l putem distruge peste noapte.

— Ce știți despre celelalte țări? întrebă Welter,



matematicianul. Ce se întâmplat în Rusia?

— Am fi neajutorați în fața unui atac armat, spuse Rossman, dar serviciile noastre de contrainformații, atâta cât au mai rămas, afirmă că dictatura sovietică se confruntă cu probleme grave.

— Oftă și continuă: Fiecare lucru la vremea lui, domnilor. Nu trebuie să ne îngrijoreze propria noastră decădere. Washington-ul e, pe zi ce trece, tot mai neputincios: din ce în ce mai puțini oameni respectă ordinele și apelurile președintelui, iar forțele aflate la dispoziția lui scad vizibil. În unele zone s-a declarat deja legea marțială, dar orice încercare de aplicare a ei n-ar însemna decât izbucnirea unui război civil. Reorganizarea va trebui se facă pe baze locale. Acestea sunt, în esență, veștile pe care vi le-am adus.

— Și noi lucrăm la un asemenea proiect aici, la New York, afirmă Mandelbaum.

Arăta obosit, epuizat de zile și nopți de eforturi supraomenești.

— Am reușit să conving syndicatele să se alinieze la această idee. Se va organiza aprovizionarea cu alimente și distribuirea lor, și sperăm să constituim o miliție formată din voluntari, pentru a menține, cât de cât, ordinea.

Se întoarse către Rossman.

— Sunteți un organizator capabil. Celelalte interese ale dumneavoastră, afacerile și întreprinderile pe care le aveți se prăbușesc; nouă însă ne revine o misiune importantă, care trebuie dusă la bun sfârșit. N-ați vrea să ne ajutați?

— Ba da, desigur, primi bătrânul. Dar Institutul va trebui să-și continue activitatea. E important să înțelegem exact ce s-a întâmplat și la ce ne putem aștepta în viitorul apropiat. Trebuie să dezvoltăm cât mai curând o sumedenie de proiecte.

Discuția luă apoi o turnură organizatorică. Corinth avea puține de spus în această privință. Era prea îngrijorat de starea Sheilei. Noaptea trecută, soția lui se trezise urlând.

## ȘAPTE

VRACIUL WATO trasa imagini în praful din fața colibeii lui și bolborosea către el însuși. M'Wanzi îi auzi glasul printre clănțănitul armelor și bubuitul înfundat al tobelor războinicilor care patrulau încoace și încolo.

— ... legea similitudinii, potrivit căreia un fenomen dă naștere altui fenomen asemănător, poate fi exprimată în forma *da* și *non-da*, dovedind astfel că această formă de magie se supune legii cauzalității universale. Dar cum să aplici aici legea contaminării...?

M'Wanzi îi aruncă o privire amuzată. Bătrânul n-avea decât să-și construiască visele lui prăfuite după cum dorea. Pușca de pe umăr reprezenta realitatea solidă care lui îi era de ajuns. Căci puștile, iar nu magia, vor împlini dorința cea veche.

Eliberați omul negru! Alungați-i pe opresorii albi dincolo de mare! Acesta fusese visul vieții lui, încă din tinerețe și din vremea trudei pe plantație, dar abia acum...

Spre deosebire de ceilalți, el nu se îngrozise de ceea ce se întâmpla în sufletul lui. Folosise această putere pentru a gândi, cu bucurie feroce și grăbită, și voința lui dominase triburi întregi cuprinse de vântul nebuniei și al spaimei, gata să se închine oricui pentru a obține consolare și îndemn. Pe mii de mile pătrate, din jungla Congo-ului până în savanele din sud, oameni înrobiți, chinuiți și scuipați își ridicaseră fețele disperate la auzul mesajului purtat de vânt. Acum sosise momentul să lovească, înainte ca omul alb să poată riposta – planul era gata întocmit în sufletul lui M'Wanzi Elefantul; campania se va desfășura ca un fulger. În câteva zile Limbajul subtil atrăsese de partea lui pe șefii a sute de triburi care se dușmăneau între ele, armata prinsese viață, și sosise clipa să devină liberi!

În timp ce el se îndrepta spre marginea junglei, tobele transmiteau mesaje. Trecu printr-un desiș de trestie și intră în umbra deasă a pădurii. O altă umbră coborî, zbură aproape atingând pământul și rămase așteptând într-o poziție grotescă. Ochii cenușii și inteligenți îl priveau cu o

tristețe înnăscută.

— Ți-ai adunat frații din păduri? Întrebă M'Wanzi.

— Vin curând, răspuse maimuța.

Aceasta fusese marea realizare a lui M'Wanzi. Restul – organizarea, campania plănuită – nu însemna nimic pe lângă toate astea; pentru că dacă sufletele oamenilor deveniseră imens de mari, tot așa trebuiau să fi crescut și sufletele animalelor. Bănuiala lui fusese confirmată de povești înfiorătoare despre raiduri ale unor elefanți demonic de inteligenți împotriva unor ferme, dar când se auziseră aceste vești, el lucra deja, cu un cimpanzeu capturat, la alcătuirea unui limbaj comun, format din plescăituri și grohăieli. Maimuțele nu fuseseră niciodată mai puțin inteligente decât omul. M'Wanzi avusese unele bănuieli în această privință. Astăzi le putea oferi maimuțelor multe în schimbul ajutorului lor; nu erau și ele africane?

— Fratele meu din pădure, mergi și vestește-ți poporul să se pregătească.

— Nu vor cu toții asta, frate din câmpie. Trebuie, bătuți ca să vrea. Asta cere timp.

— Avem puțin timp. Folosește tobele așa cum te-am învățat eu. Trimite vorbă pretutindeni, și grupurile să se strângă așa cum am stabilit.

— Se va face așa cum dorești. Când se va ridica următoarea lună plină, copiii pădurii se vor afla acolo, înarmați cu cuțite, țevi de suflat și assegaiuri<sup>15</sup>, așa cum mi-ai arătat.

— Frate din pădure, îmi umpli sufletul de bucurie. Norocul să te poarte și nu uita ce mi-ai promis.

Maimuța se întoarce și sări cu agilitate într-un copac. O rază rătăcită de soare aruncă o sclipire care căzu asupra puștii atârnată în spinarea ei.

Corinth oftă, căscă și se ridică de la birou, împingând hârtiile deoparte. Nu spuse nimic, dar pentru asistenței săi,

---

<sup>15</sup> Assegai – sulită cu vârf de fier, folosită de triburile din sudul Africii (n.trad.).

aplecați asupra unui aparat de testare, înțelesul era clar: (La naiba cu ele. Sunt prea obosit ca să mai gândesc normal. Plec acasă.).

Johansson făcu un gest cu mâna, comunicând la fel de bine ca și când ar fi vorbit. Șefu cred că o să mai rămân puțin. Aparatul ăsta iese binișor.) Grūnewald adăugă o mișcare ușoară din cap.

Corinth își căută mașinal țiğările, dar buzunarul era gol. Se găsea cu greu tutun. Spera ca lumea să-și revină la normal dar, pe zi ce trecea, acest lucru părea tot mai puțin probabil. Ce se întâmpla în afara orașului? Câteva posturi de radio, profesioniste și de amatori, mențineau o rețea fragilă de comunicații, acoperind Europa de Vest, Americile și Pacificul, dar restul planetei părea înghițit de întuneric – câte o știre întâmplătoare despre acte de violență, ca un fulger brăzdând noaptea, și apoi din nou nici o veste.

Mandelbaum îl avertizase de ieri să se păzească. Se știa sigur că misionarii celui de-al Treilea Baal intraseră în oraș, în ciuda tuturor avertismentelor, și făceau adepți pretutindeni. Noua religie părea a dezlanțui o orgie a gândirii, o ură ucigașă față de știință și rațiune... Erau de așteptat multe tulburări.

Corinth merse pe holurile care arătau ca niște tunele pe jumătate întunecate. Electricitatea trebuia economisită; mai funcționau doar câteva centrale electrice, păzite și întreținute de voluntari. După apusul soarelui, liftul nu mai mergea, așa că trebui să coboare pe scări cele șapte etaje. Singurătatea îl apăsa, și când văzu lumină în biroul Helgăi se opri mirat, apoi bătu la ușă.

— Intră.

Deschise ușa. Ea stătea la biroul înțesat de hârtii, scriind un soi de manifest. Simbolurile pe care le folosea erau străine, probabil inventate de ea și mai directe decât literele convenționale. Arăta la fel de atrăgătoare, dar având un aer sever, și ochii îi erau adumbriți de o oboseală fără leac.

— Bună, Pete, îl întâmpină.

Zâmbetul ca un tremur ușor îi trăda starea de epuizare,

dar era calm.

— Ce mai faci?

Corinth spuse două vorbe și făcu trei gesturi; ea completă restul, cunoscându-i obișnuințele verbale și folosind logică: (A, bine. Dar tu... credeam că ai fost cooptată de Felix pentru a-l ajuta să încropiți noul guvern).

(Am fost), lăsa ea să se înțeleagă. (Dar mă simt mai bine aici, căci e un loc foarte bun ca să-mi fac treaba. Apropo, pe cine ați pus în locul meu?).

(Billy Saunders - în vârstă de zece ani, dar e un copil dotat. Poate că ar trebui totuși să punem un subdezvoltat mintal. S-ar putea ca solicitarea fizică să fie prea mare pentru un copil.).

(Mă îndoiesc. Acum nu mai am atât de mult de lucru. De la schimbare înapoi, voi, băieții, cooperați fără probleme - ce diferență față de restul lumii!).

— Nu știi dacă ești în siguranță să faci atâta drum singură până la serviciu.

Corinth se frământă în loc.

— Ascultă, dă-mi voie să te conduc acasă.

— Nu-i nevoie.

I se adresă pe un ton ușor tăios, și Corinth înțelese vag că îl iubea.

*Și toate sentimentele noastre s-au intensificat. Niciodată n-am știut ce logică strânsă există între viața emoțională și creier și cât de acut simte omul, în comparație cu orice animal.*

— Stai jos, îl invită ea, rezemându-se de spătar. Rămâi o clipă.

Corinth zâmbi șters și se așeză pe scaun.

— Era bine dacă aveam o bere, murmură el. (Ne-am simți ca odinioară.).

— Odinioară - nevinovăția pierdută. Mereu o să regretăm acele vremuri, nu? Ne vom contempla orbirile cu o melancolie pe care nouă generație nu va avea cum să o înțeleagă.

Lovî foarte ușor, cu palma închisă, în tăblia biroului. Lumina radia o strălucire aurie în părul ei.

— Cum merge treaba? Întrebă ea după o clipă de tăcere deplină.

— Destul de bine. Am luat legătura, pe unde scurte, cu Rhayader din Anglia. Au necazuri mari, dar încă reușesc să trăiască. Câțiva dintre biochimiștii lor s-au dedicat, cu rezultate bune, studiului ciupercilor saprofite. La sfârșitul anului speră că vor putea să se hrănească mulțumitor, chiar dacă alimentele nu vor fi foarte gustoase. Se construiesc uzine pentru producerea hranei de sinteză. Mi-a furnizat niște informații care completează teoria câmpului inhibitor – cum s-a născut. I-am pus pe Johansson și pe Grünewald să proiecteze un aparat pentru a genera un câmp similar la scară redusă; dacă vor reuși, vom ști dacă ipoteza noastră este corectă. Apoi, Nat va putea folosi aparatul pentru a studia în detaliu efectele biologice. În ce mă privește, studiez dezvoltarea mecanicii cuantice în relație cu teoria generală a relativității lui Rhayader – aplicând, pentru a obține rezultate, o nouă modificare a teoriei comunicării.

— Și în afară de faptul că-ți satisfaci curiozitatea, ce scop urmărești?

— Unul practic, te asigur. Poate descoperim o modalitate de a genera energie atomică din orice material, prin dezintegrare nucleonică directă, și atunci nu vom mai avea probleme cu combustibilii. Poate găsim chiar și o soluție pentru călătoria cu viteze mai mari decât cea a luminii. Stelele... știi tu...

— Noi lumi. Sau poate că reintrăm în câmpul inhibitor, de ce nu? Redevenim proști. Poate că așa am fi mai fericiți. Nu, nu, înțeleg că nu mai există cale de-ntoarcere.

Helga deschise un sertar și scoase un pachet – mototolit.

— Fumezi?

— Ești un înger! Cum Dumnezeu ai făcut rost de el?

— Treaba mea.

— Aprinse un chibrit, i-l oferă, apoi își aprinse și ea o țigară.

— Eficient, nu?

Fumară în tăcere o vreme; faptul că își cunoșteau gândurile unul altuia făcea să se nască între ei o flăcără palidă și pâlpâitoare.

— Lasă-mă să te conduc până acasă, spuse Corinth. Nu stai într-o zonă liniștită. Cohortele profetului...

— Bine, încuviință ea. Deși eu am mașină, iar tu nu.

— Sunt doar câteva străzi de la tine la mine. Într-un cartier fără probleme.

Pentru că încă nu se puteau organiza echipe de patrulare pe suprafața întregului oraș, guvernul își concentrase forțele în anumite zone și străzi importante.

Corinth își scoase ochelarii și se frecă la ochi.

— Nu prea înțeleg, zise el. Relațiile umane n-au fost niciodată punctul meu forte, și nici acum nu pot să... în fine, cum se face că această explozie a inteligenței i-a azvârlit pe atât de mulți într-un stadiu de animalitate? De ce nu pricep oamenii că...

— Nu vor.

Helga trase cu sete din țigară.

— În afara celor care au înnebunit, și aceștia sunt un factor deloc de neglijat, rămâne necesitatea de a avea nu numai cu ce, dar și la ce să te gândești. Milioane, sute de milioane de oameni n-au avut o idee originală în viața lor, și deodată s-au trezit că gândesc cu o repeziciune înspăimântătoare. Încep să gândescă, dar ce bază au? Încă-și păstrează vechile superstiții, prejudecăți, temeri, pofte și sentimente de ură, și majoritatea noii lor energii mintale este folosită pentru a pune la cale materializarea acestora. Apoi vine unul ca acest al Treilea Baal și le oferă oamenilor speriați și debusolați un surogat; le spune că e bine să azvârle cât colo groaznica povară a gândirii și să uite de ei înșiși prin orgii emoționale. N-o să țină mult, Pete, dar tranziția noastră e dureroasă.

— Mda, trebuia să ajung la un IQ de 500 sau cam așa ceva ca să-mi dau seama cât de puțin valorează la urma-urmei creierul omului. Încântătoare perspectivă!

Corinth făcu o grimasă și-și stinse țigara. Helga își strânse hârtiile de pe birou și le puse într-un sertar.

— Mergem?

— N-ar fi rău. E-aproape miezul nopții. Mă tem că Sheila s-o fi alarmat.

Traversară, pe lângă paznic, holul pustiu și ieșiră în stradă. O lampă solitară arunca o lumină tulbure pe mașina Helgăi. Ea se urcă la volan, alături de Corinth, și mașina porni fără zgomot pe bulevardul scufundat în întuneric.

— Aș vrea...

Vocea ei suna straniu de slab în beznă.

— Aș vrea să fiu departe de toate astea. Undeva, cât mai departe, în munți.

El dădu aprobator din cap, simțindu-se dintr-o dată bolnav de dor după cerul liber și după lumina curată a stelelor.

Mulțimea îi înghiți atât de repede, încât nu mai apucară să se îndepărteze de ea. Cu un moment mai devreme, mergeau pe o stradă pustie, încătușată de ziduri oarbe, iar acum sute de oameni păreau să se reverse din toate părțile. Apărură tăcuți, ca niște pâraie umflate, din străzile laterale; nu se auzea decât un murmur surd și târșăitul a mii de picioare, iar lumina puținelor lămpi făcea să le sticlească ochii și dinții. Helga opri mașina, cu un scârțait înfiorător, iar torentul trecu prin fața lor, blocându-le drumul.

— Ucideți-i pe oamenii de știință!

O clipă, urletul atârână deasupra lor ca un nor întunecat, vibrând și devenind deodată o incantație adâncă, învăluit în umbră, puhoiul viu înconjură mașina din toate părțile, și Corinth putu să audă respirația înfierbântată a oamenilor și vocile guturale:

*Și case să ardeți, și oase să rupeți  
Născuți din păcat, pe-ai lor fii i-am luat.  
Cu toți vă ațineți și ușa deschideți  
Căci al Treilea Baal la voi a sunat!*

O pânză de foc se ridică dincolo de clădirile înalte, ceva ardea cu pălălaie... Lumina era ca sângele ce picura din



capul pe care cineva îl ridică în vârful unui băț.

Încălcaseră linia zonei patrulate, gândi Corinth, înnebunit de spaimă; trebuie că luaseră cu asalt acest cartier bine păzit și, până la sosirea întăririlor, intenționau să-l radă de pe fața pământului.

O față murdară, bărboasă și respingătoare, apăru prin fereastra deschisă de pe partea șoferului.

— O femeie! Asta are-o femeie aici!

Corinth scoase pistolul din buzunarul hainei și trase. Într-o fracțiune de secundă, simți reculul și bubuitura înțepătura fierbinte a particulelor de pulbere în pielea mâinii și a obrazului. Dizolvată în sânge și oase sfărâmate, fața păru să atârne o veșnicie în dreptul ferestrei. Apoi se scurse încet pe caldarâm, și mulțimea porni să urle. Împinsă din toate părțile, mașina începu să se lege neunește.

Corinth se încordă și împinse ușa din partea lui, reușind s-o deschidă, forțând vâlmășagul de trupuri să se retragă. În timp ce se urcă pe capotă, cineva încercă să-l apuce de picioare. Lovi cu bombeul și simți prin pantof înțepătura unor dinți și se ridică. Lumina flăcărilor ardea pe chipul lui. Își scosese ochelarii, fără să se mai gândească de ce era mai prudent să fie văzut fără ei, iar focul, mulțimea și clădirile deveniră umbre mișcătoare.

— Ascultați-mă, oameni buni! strigă el. Ascultați aici. Popor al lui Baal!

Un glonte vâjâi pe lângă el, ca un bondar turbat, dar nu era momentul să-și arate spaima.

— Ascultați cuvântul celui de-al Treilea Baal!

— Lăsați-l să vorbească! se ridică un strigăt de undeva, din fluviul inuman de umbre ce se tălăzuia bolborosind. Ascultați-i cuvântul!

— Fulgere și tunete și ploaie de bombe! urlă Corinth. Mâncați, beți, bucurați-vă, pentru că sfârșitul lumii e aproape! N-auziți cum trosnește planeta sub pasul vostru? Oamenii de știință pregătesc marea bombă atomică. Să mergem să-i ucidem înainte ca lumea să plesnească precum un fruct putred. Sunteți cu noi?

Murmurând neliniștiți, oamenii încremeniră, neștiind ce să creadă. Parcă intrat în transă, Corinth își continuă perorația, fără a mai fi atent la vorbele pe care le spunea:

— Ucideți și prădați și răpiți-le femeile! Atacați magazinele de băuturi! Focul, focul cel purificator să-i ardă pe oamenii de știință care-au folosit bomba atomică. Pe aici, fraților! Știu unde se ascund. Urmați-mă!

— Omorâți-i!

Uralele și încurajările crescură într-un vuiet uriaș și obscen, reverberat de zidurile ca niște stânci ale Manhattan-ului. Căpățâna din vârful bățului se legăna nebunește, și dinții rânjiți sticleau în lumina incendiilor.

— Într-acolo!

Corinth țopăi pe capota mașinii, arătând spre Brooklin.

— Acolo se ascund, popor al lui Baal. Am văzut uriașa bombă atomică, cu ochii mei am văzut-o și-am înțeles că vine sfârșitul lumii. Chiar cel de-al Treilea Baal m-a trimis să vă îndrum. Să pier trăsnet de fulgerele lui dacă nu spun adevărul!

Helga claxonă lung, stârnind un sunet strident, preluat și amplificat enorm de zidurile clădirilor înalte, care păru să trezească în ei o frenezie de neînchipuit. Un om începu să salte încolo și înapoi ca un țap înnebunit, și ceilalți îi urmau exemplul și, țopăind astfel, mulțimea porni în josul străzii ca un șarpe monstruos.

Corinth coborî tremurând pe caldarâm, incapabil să-și stăpânească starea de agitație.

— Mergi după ei, șopti el gâfâit. Or să devină bănuitori dacă nu-i urmăim.

— Bună treabă, Pete!

Helga îl ajută să se urce și conduse încet în urma mulțimii. Lumina farurilor se reflecta pe spinările lor. Din când în când, claxona lung pentru a-i îndemna să pășească mai departe.

Dinspre cer se auzi un vuiet de motoare. Corinth respira greu, șuierat.

— Gata, dă-i drumul, bolborosi el.

Helga dădu tăcută din cap, făcu o întoarcere de o sută

optzeci de grade, și mașina țâșni, cu viteză turbată, înapoi: în urma lor, mulțimea începu să se disperseze, oamenii fugind care încotro ca să se ferească de gazele lacrimogene lansate din elicoptere.

După momente lungi de tăcere, Helga opri în fața locuinței lui Pete.

— Am ajuns, spuse ea.

— Dar eu trebuia să te conduc acasă, răspunse el slab.

— Ai făcut-o. Și ai împiedicat bestiile alea să distrugă întregul cartier și pe noi.

Lumină confuză a străzii străluci în zâmbetul ei nesigur. Avea lacrimi în ochi:

— Ai fost minunat. Pete. Nu credeam c-o să fii în stare de așa ceva.

— Nici eu, spuse el cu voce răgușită.

— Poate că ți-ai trădat chemarea. Renașterea religiilor înseamnă mulți bani, din câte mi s-a spus...

Rămase tăcută o clipă, apoi în:

— În fine, noapte bună.

— Noapte bună, îi ură el.

Ea se aplecă puțin în față, cu gura întredeschisă, de parcă ar fi vrut să mai adauge ceva. Apoi își împreună strâns buzele și scutură din cap. Zgomotul produs de închiderea portierei răsună puternic și pustiu, și mașina se îndepărtă.

Corinth privi după ea până dispăru după un colț. Apoi se întoarse șovăitor și intră în clădire.

## OPT

REZERVELORE scădeau mereu – mâncarea pentru sine, hrana și sarea pentru animalele ce-i mai rămăseseră. N-avea curent electric și nu voia să consume combustibilul cu lampa de benzină pe care o găsisese. Socoti că va trebui să meargă până în oraș.

— Tu rămâi aici, Joe, spuse. Eu o să mă întorc repede.

Câinele dădu din cap; un gest uman, tulburător. Învăța

repede limba, Brock se obișnuise să-i vorbească, și în ultima vreme începuse un program de educație.

— Joe, să fii cu ochii în patru, adăugă el, privind neliniștit către marginea pădurii.

Scoase din garaj camioneta verde și hârbuită, îi umplu rezervorul cu benzină dintr-un butoi mare, umil dintre multele aflate pe proprietate, și porni la drum. Era o zi rece, cu ceață ușoară și subțire, mirosul ploii plutea în aer, și orizontul vibra nesigur. În timp ce mașina se hurducă și zdrăngănea pe drumul de țară, Brock privi câmpurile pustii. Cât timp trecuse de la schimbare? Două luni? Poate că în oraș nu va mai găsi pe nimeni.

Intrând pe autostrada netedă ca-n palmă, apăsă pe accelerator până când motorul începu să urle. Nu se prea simțea dornic să viziteze umanitatea normală și voia să termine cât mai repede. Câtă vreme fusese singur avusese liniște – muncise mult și din greu, ca să uite de alte griji; dar când nu era prea ocupat sau obosit, citea și gândea, explorând posibilitățile unei minți care, presupunea el, acum aparținea unui geniu, socotind după standardele de dinaintea transformării. Nepăsător, se mulțumise să ducă o viață de pustnic – existau și destine mai nefericite decât acesta al lui – și nu simțea nici o bucurie să reintre în lume.

Cu câteva zile înainte, se dusese până la ferma vecină. A Martinsonilor, dar nu găsisese pe nimeni, totul era zăvorât, cu ușile și ferestrele bătute în cuie. Pustiu. Avusese un sentiment atât de ciudat, încât nu se mai simțise îndemnat să meargă să vadă și alte ferme.

Lăasă în urmă câteva case răzlețe, apoi traversă viaductul și intră în oraș. Nu se vedea țipenie de om, dar casele păreau locuite. Magazinele, majoritatea închise. Îl priveau cu ferestre oarbe, și el se înfioră.

Parcă mașina în fața supermagazinului A&P. Nu arăta ca un magazin. Mărfuri destule, dar nu era expus nici un preț, iar omul de la teighea nu avea aerul unui vânzător. Stătea pur și simplu acolo, stătea și se gândea, poate.

Brock se îndreptă spre el, pașii lui făcând un zgomot ciudat de puternic.

— Aaa... iertați-mă, încep eu moale.

Omul ridică ochii. Îl recunosc, în ochi îi licări o luminiță, și un zâmbet fugar îi trecu pe chip.

— A, bună, Archie, spuse el, vorbind cu încetineală voită. Ce mai faci?

— Mulțumesc, bine.

Brock își privi vârful pantofilor, neîndrăznind să se uite în ochii triști ai celuiilalt.

— Eu, știți, am venit să cumpăr câte ceva.

— Zău?

În tonul lui era o vădită răceală.

— Regret, dar nu mai vindem pe bani.

— Atunci eu...

Brock își îndreptă umerii și făcu un efort să privească fără teamă.

— Da, mi-am dat eu seama Guvernul național s-a prăbușit, nu-i așa?

— Nu chiar. Doar că nu-l mai ascultă nimeni, atâta tot.

Omul clătina din cap.

— La început, am avut necazuri și noi, dar după aceea ne-am reorganizat pe baze raționale. Acum lucrurile au intrat pe-un făgaș normal. Încă ne lipsesc articole, pe unele le procuram din alte părți, dar putem rezista la nesfârșit cu ce avem, dacă va fi nevoie.

— O... o economie socialistă?

— Vezi tu, Archie, îi răspunse omul, eticheta nu se prea potrivește, pentru că socialismul era totuși întemeiat pe ideea proprietății. Dar cinstit vorbind, ce înseamnă să ai un lucru în proprietate? Înseamnă doar că poți să faci ce-ți trece prin cap cu lucrul tău. Potrivit definiției, posesia completă era redusă oriunde în lume. Era mai degrabă o chestiune simbolică. Un om și-a zis: asta-i casa mea, țara mea și a găsit astfel un sentiment de tărie și de siguranță; pentru că al meu, a mea reprezintă simboluri pentru acea stare a existenței, și el reacționa la simboluri. Ei, acum am descoperit unde era autoamăgirea. Mai înainte, ideea de proprietate a slujit unui scop, crea respect de sine și echilibru emoțional, dar acum nu ne mai folosește la nimic.

Nu mai există motive să ne legăm de un anumit petec de pământ, când funcția economică pe care a îndeplinit-o el poate fi realizată mai eficient acum în alte feluri. Ca urmare, majoritatea fermierilor din ținut s-au mutat la oraș, instalându-se în casele părăsite de cei care au ales să plece cu totul de aici.

— Și munciți pământul în comun.

— Nu mi se pare o exprimare exactă. Unul dintre cei pricepuți la mecanică a inventat mașini care să facă aproape toată munca pământului. Nici nu-ți închipui ce se poate face cu un motor de tractor și câteva piese luate din depozitul de fier vechi, dacă ai minte și le asamblezi cum trebuie. Pentru moment cel puțin, ne-am stabilizat la un anumit nivel. Cei cărora nu le-a convenit au plecat, iar restul se preocupă de aplicarea unor noi reforme sociale care să satisfacă personalitatea noastră. Avem o organizare foarte bine echilibrată.

— Dar ce faceți?

— Îmi pare rău, spuse omul împăciuitor, dar nu-ți pot explica asta.

Brock privi din nou în altă parte.

— Da, spuse el într-un târziu, cu o voce puternică pe care abia de și-o recunoștea, sunt singur-singurel la ferma lui Rossman și am rămas fără provizii. De asemenea, o să am nevoie de ajutoare la recoltat și la altele. Ce părere ai?

— Dacă vrei să intri în societatea noastră, sunt sigur că îți vom găsi un loc.

— Nu, eu vreau doar.

— Te sfătuiesc foarte serios să vii alături de noi, Archie. Vei avea nevoie de sprijinul comunității. Acolo nu mai ești în siguranță. Cam la vremea schimbării a fost un circ pe-aici, animalele sălbatice au evadat, și câteva dintre ele sunt încă în libertate.

Brock se simți cuprins de-un frig lăuntric.

— Trebuie să fi fost interesant, zise el calm.

— A fost.

Omul zâmbi vag.

— Vezi, la-nceput nici n-am știut; aveam prea multe

belele pe cap și nu ne-am gândit decât prea târziu că și animalele s-au schimbat. Sigur e că unul dintre ele și-a deschis singur, cu botul, propria cușcă și le-a eliberat și pe celelalte ca să-și acopere fuga. Un tigru a umblat prin oraș câteva săptămâni la rând, a ucis mai mulți copii, și n-am reușit să-l doborâm, pentru că-ntr-o bună zi a dispărut. Unde? Dar ce s-a întâmplat cu elefanții și cu...? Nu, singur acolo nu ești în siguranță, Archie.

Făcu o pauză.

— Iar apoi mai e și munca fizică brută. Mai bine ți-ai găsi un loc în comunitatea noastră.

— Loc pe dracu'!

Sumbră și apăsătoare, amărăciunea izbucni în glasul lui.

— N-am nevoie decât de-un mic ajutor. Puteți lua o parte din recoltă drept plată. Nu v-ar fi greu, dacă tot aveți mașinile astea noi și grozave de care zici.

— Poți să-l întrebi și pe ceilalți, glăsui omul. Eu n-am un cuvânt greu de spus. Hotărârea finală e-n sarcina Consiliului și a Șefului Societății. Dar îmi pare rău – în ce te privește, va fi totul sau nimic. N-o să te sâcâim, dac-așa vrei tu, dar nici să nu te aștepti la vreun act caritabil din partea noastră. Și ăsta-i un simbol învechit. Dacă vrei să intri într-o economie totală – nu-i nicidecum tiranică, ci mai liberă decât oricare alta pe care-a cunoscut-o omenirea – îți vom face un locșor.

— Pe scurt, spuse Brock cu voce dogită, pot să devin un animal domestic. Și să fac muncile ce mi se dau sau să devin unul sălbatic și ignorat. Și asta spre binele *meu*, nu?

Se întoarse pe călcâie.

— Păstrează-ți libertatea asta pentru tine!

Porni tremurând și se sui în camionetă. Lucrul cel mai rău dintre toate, gândi el furios, lucrul cel mai rău era că aveau dreptate. Nu putea îndura la nesfârșit un statut de paria, nici-înăuntru-nici-afară. Demult, când era sărăcuț la minte, nu-l deranjase; nu-și dădea seama clar cum stăteau lucrurile. Acum înțelegea, și știa că viața dependentă îl va distruge.

Ambală motorul, și roțile scrâșniră când mașina demară

din loc cu viteză. O să se descurce și fără ajutorul lor nenorocit. Dacă nu putea deveni un cerșetor pe jumătate împlânzit și nici protejatul nimănui, foarte bine, va fi un animal sălbatic.

Conduse înapoi cu viteză nebună. Pe drum, observă o mașină pe o fâneață: un obiect mare și enigmatic, cu brațe strălucitoare, care făcea toată treaba, supravegheată de un om cu un aer plictisit. Probabil că de-ndată ce vor fi în stare să găsească materialele trebuincioase, vor construi și-un robot-pilot. Și ce dacă? El încă mai avea două mâini.

După ce mai parcurse o bucată de drum, ajunse la un petec de pădure care cobora până la șosea. I se păru că vede ceva în pădurice, o formă mare și cenușie care se mișcase tăcută, dispărând în umbră, dar nu era sigur.

Temperamentul lui potolit puse stăpânire pe el când ajunse aproape de proprietate și se apucă să socotească. De la vaci putea obține lapte și unt, poate și brânză. Puținele găini pe care reușise să le prindă îi vor da ouă. Va sacrifica din când în când câte-o oaie – nu, stai puțin, de ce n-ar vâna mai degrabă vreunul din porcii aceia blestemați? și va avea carne pentru o perioadă; la fermă exista o afumătoare. Putea recolta destul fân, grâu și porumb – Tom și Jerry vor trebui să muncească! — pentru a trece iarna; dacă improviza o moară manuală, putea face făină integrală și coace singur pâine. Îmbrăcăminte, încălțăminte și unelte se găseau din belșug. Sarea era problema cea mare – dar trebuia să existe pe undeva, la vreo sută de mile în jur, putea să caute pe hartă și apoi să dea o fugă până acolo – și va trebui să economisească benzina și să taie lemne pentru iarnă, dar considera că putea s-o scoată la capăt.

Perspectivile îl îngroziră. Un singur om! O pereche de brațe! Dar asta se mai întâmplase o dată, întreaga rasă umană parcursese un drum greu. N-avea să moară dacă mai reducea puțin din standardul de viață și revenea, o vreme, la un regim mai puțin echilibrat.

Și avea un creier care, conform măsurilor de dinaintea



schimbării, însemna ceva extraordinar. Își pusese și până acum mintea la treabă: întâi alcătuind un program de lucrări pentru anul următor și apoi inventând unelte ca să supraviețuiască mai ușor. Bineînțeles că va reuși!

Își umflă pieptul și apăsă cu nădejde pe accelerator, nerăbdător să ajungă acasă și să se așeze pe treabă.

Când intră pe alee, auzi un zgomot îngrozitor. Grohăituri și guițat, pârâitul lemnului rupt – și camioneta porni în salturi din cauza panicii necontrolate. *Porcii!* se gândi. *Porcii îl spionaseră și-l văzuseră plecând.*

Iar el uitase să-și ia pușca.

Blestemă și conduse, cu motorul ambalat la maximum, pe lângă casă, către curtea fermei. Acolo era dezastrul. Porcii erau ca niște tancuri mici, albe și negre, pufnind și grohăind. Ușa hambarului era dărâmată, iar ei se aflau printre sacii cu cereale sfărtecându-i, bălăcindu-se în făină și grâu, alții târând saci întregi către pădure. Mai apăruse și un taur. Trebuie să fi turbat, pentru că sforăi și mugi când îl văzu pe om, iar vacile se buluceau în jurul lui; ele rupseseră și dărâmaseră gardul pășunii și plecaseră după el. Două oi, moarte și strivite de copite, zăceau în mijlocul curții, restul fugiseră înspăimântate. Iar Joe...

— Joe, strigă el. Unde ești, băiete?

Ploua ușor, ca o pânză continuă de ceață fină care estompa pădurea și se contopea cu sângele de pe pământ. Udă, pielea taurului strălucea oțeliiu. Își înălță capul când camioneta frână strident.

Brock conduse drept spre el. Camioneta era singura lui armă acum. Taurul reuși să se dea la o parte și Brock opri în fața hambarului. Porcii înconjurară pe dată camioneta, izbindu-se de roți și de părțile laterale, grohăind plini de ură. Taurul își lăsă capul în jos și scurmă pământul cu o copită.

De pe acoperișul incubatorului, Joe lătra ca turbat. Sângera, deci avusese loc o luptă sălbatică, dar reușise să se cațäre acolo și să se salveze.

Brock dădu camionul înapoi, făcu o curbă și se îndrepta spre turmă. Porcii se împrăștiară, dar nu putea căpăta

viteză în locul acela îngust ca să-i lovească, iar ei nu cedau. Taurul atacă.

Nu avea timp să se mai teamă, dar văzu moartea cu ochii. Răsuci camioneta, derapând, și taurul o lovi frontal. Brock simți o mână uriașă azvârlindu-l cu capul de parbriz.

Văzu negru înaintea ochilor. Taurul se bălăbănea amețit, încă pe picioare, dar camioneta era moartă. Porcii pârură să înțeleagă ce se întâmplase și se năpustiră, triumfători, să-l înconjoare pe om.

Bâjbâi cu mâna, se aplecă în cabină și ridică scaunul. Găsi o cheie fixă lungă, a cărei greutate era ultima lui nădejde.

— Haideți, bolborosi el. Veniți încoace.

Ceva apăru din pădurea învăluită în ceață. Ceva cenușiu, enorm, ce dădea să atingă cerul. Taurul amețit înălță capul și pufni. O clipă, porcii se opriră din atacul asupra camionetei! Și se făcu liniște.

O împușcătură răsună pe neașteptate, ca un tunet. Taurul bătrân porni să galopeze în cerc, înnebunit de durere. Următoarea explozie făcu taurul să se întoarcă pe copite și să gonească spre pădure, ca mușcat de streche.

*Un elefant, bălmăji mintea lui Brock, un elefant venit în ajutorul meu.*

Forma greoaie și cenușie se apropie încet de porci. Ei se buluciră neliniștiți, privind cu ochii mici, plini de ură și groază. Taurul se prăbușise la pământ și zăcea, dându-și ultima suflare. Elefantul își ridică trompa și porni să alerge cu o grație bizară. Iar porcii o rupseră la fugă.

Brock rămase locului vreme de câteva clipe, tremurând prea tare ca să se mai poată controla. Când, în cele din urmă, coborî din cabină, cu cheia fixă atârându-i moale într-o mână, elefantul se îndreptase spre stogul de fân și mânca acum, netulburat. Iar două forme mici și păroase stăteau chircite pe pământ, în fața omului.

Joe lătră pierit și șontăcăi spre stăpânul lui.

— Ușurel, băiete, murmură Brock.

Simțindu-și picioarele neputincioase, privi chipul întunecat și zbârcit al cimpanzeului care ținea o pușcă în

labe.

— Bine, spuse Brock lămurit.

Ploaia mărunță părea ca o avalanșă de ace înghețate pe chipul lui transpirat.

— În regulă, tu ești șeful acum. Ce dorești?

Cimpanzeul îl privi lung. Era un mascul, văzu el, cealaltă formă o femelă, și-și aminti că citise despre faptul că maimuțele tropicale nu puteau rezista ușor în clima nordică. Trebuie că despre ele vorbise omul de la magazin, se gândi el, probabil că au furat pușca și apoi luaseră elefantul – sau căzuseră la înțelegere? Acum...

Cimpanzeul tremura. Apoi, foarte încet, cu ochii la om, așează pușca pe pământ și veni și-l trase pe Brock de haină.

— Pricepi vorbele? Întrebă omul.

Se simțea prea epuizat ca să aprecieze această scenă incredibilă.

— Înțelegi ce spun?

Cimpanzeul nu răspunse, dar îl trase din nou de haină, mai încet acum, dar cu insistență. După aceea, cu mâna cu degete lungi, arată spre haină, spre el și spre perechea lui.

— Gata, spuse Brock încet, cred c-am priceput. Vă temeți și-aveți nevoie de ajutorul omului, numai că nu mai vreți să stați într-o cușcă. Așa e?

Nici un răspuns. Dar era ceva rugător în ochii pătrunzători.

— Ei, făcu Brock, ați venit la timp ca să-mi faceți un mare serviciu, și văd că nu mă ucideți, deși ați fi putut s-o faceți ușor.

Respiră adânc.

— Iar eu am nevoie de ajutor aici, Dumnezeu mi-e martor, și cu voi doi și cu elefantul vostru ne-ar merge mai bine. Și... și... am înțeles.

Își scoase haina și i-o dădu cimpanzeului. Maimuța chicoti încet și o îmbrăcă. Nu i se prea potrivea, și Brock pufni în râs.

Apoi își îndreptă umerii:

— Bine. Asta e. Vom fi cu toții animale sălbatice. De acord? Haideți în casă, să mâncăm ceva.

## NOUĂ

VLADIMIR IVANOVICI PANIUȘKIN stătea în picioare sub arbori, simțind cum ploaia îi cade pe cască, șiroind pe umerii mantalei. Era o mantă bună, o luase de la un colonel, după ultima bătălie, și apa curgea de pe ea ca de pe penele raței. Faptul că picioarele îi clefăiau în cizmele uzate nu conta prea mult.

Putea vedea în josul dealului, dincolo de marginea pădurii și până în vale, dar acolo pânza ploii parcă pusese o cortină. Din câte își dădea seama, nimic nu mișca, în afară de ploaia continuă, și nu se putea auzi decât fâșâitul ei gol și monoton. Dar instrumentul îi spunea că în zonă se afla o unitate a Armatei Roșii.

Privi instrumentul ocrotit la pieptul preotului. Acul indicator nu se vedea limpede, din cauza apei care formase râulețe pe cadranul de sticlă, dar acum acul dansa ușor. Nu înțelegea cum funcționa obiectul acesta – preotul îl făcuse dintr-un aparat de radio capturat – dar îl mai avertizase până acum asupra prezenței dușmanului.

— Cred că sunt la vreo zece kilometri distanță, Vladimir Ivanovici.

Barba preotului tremură în ritmul vorbelor. Era năclăită de ploaie și atârna țeapănă pe pieptul anteriorului.

— Se învârtesc fără țintă, nu se apropie de noi. Poate că Dumnezeu îi conduce pe cărări greșite.

Paniușkin ridică din umeri. Era materialist convins. Dar dacă slujitorul Domnului voia să-l ajute împotriva guvernului sovietic, îl accepta cu dragă inimă.

— Și probabil că au alte planuri, răspunse el. Cred c-ar fi mai bine să-l consultăm pe Fiodor Alexandrovici.

— Nu-i priește că-l folosim atât de mult, fiule, spuse preotul. E la capătul puterilor.

— Și noi suntem obosiți, prietene, rosti sec Paniușkin, dar asta-i o operațiune-cheie. Dacă putem să ne-n dreptăm direct spre Kirovgrad, putem izola Ucraina de restul țării.

Atunci naționaliștii ucraineni se pot răscula cu sorți de izbândă.

Fluieră ușor câteva măsuri care aveau un înțeles ascuns. Muzica putea deveni un limbaj. Toată revolta, în întregul imperiu sovietic, depindea în mare măsură de limbajele secrete ce se născuseră peste noapte.

Extrasenzorialul apăru din tufișurile șiroind de apă care adăposteau trupele lui Paniușkin. Era scund pentru cei paisprezece ani ai lui, și ochii goi îi trădau oboseala. Preotul îi observă obrajii îmbujorați de febră și-și făcu cruce, murmurând o rugăciune pentru băiat. Dar dacă voiau să-i răstoarne de la putere pe oamenii fără de Dumnezeu, trebuiau să se grăbească, iar Extrasenzorialii erau necesari. Ei deveniseră sistemul de comunicație nedetectabil, imposibil de interceptat sau de bruiat, care îi lega între dânșii pe răsculați, de la Riga până la Vladivostok; cei mai buni erau niște spioni cum nici o armată nu mai avusese până atunci. Mai erau însă mulți care rămăseseră alături de actualii stăpâni – din loialitate, teamă sau interes – și ei posedau majoritatea armelor. Prin urmare, rebelii trebuiseră să inventeze un concept cu totul nou de conducere a războiului.

Se poate ca un popor să-și urască guvernul dar să-l suporte, pentru că știe că cei ce vor protesta vor muri. Dar dacă întregul popor este unit pentru a acționa imediat – pur și simplu prin nesupunere, printr-o inactivitate mortală – guvernul nu poate ucide decât puțini. Izolat de rădăcinile lui puternice, țara și poporul, un guvern devine vulnerabil, și o armată de mai puțin de-un milion de oameni e suficientă pentru a-l distruge.

— Acolo, explica Paniușkin, arătând prin ploaie, se află o Stea Roșie. Fiodor Alexandrovici, poți să-mi spui ce pun la cale?

Băiatul se așeză pe panta mocirloasă și închise ochii. Paniușkin îl urmări cu priviri înnegurate. Era destul de greu să stai în legătură cu zece mii de alți Extrasenzoriali răspândiți pe jumătate de continent. Tatonarea minților necunoscute îl va epuiza peste măsură pe băiețandru, dar

misiunea trebuia îndeplinită.

— Da, este știu de existența noastră.

Vocea băiatului părea că vine de la mari depărtări.

— Ei... au. Instrumente. Metalul lor ne miroase. Nu, e moartea! Trimit moartea asupra noastră.

Deschise ochii, scoase un suspin și leșină. Preotul îngenunche pentru a-l ridica și aruncă o privire plină de reproș către Paniuşkin.

— Proiectile teleghidate!

Comandantul se întoarse fulgerător pe călcâie:

— Deci și ei au detectoare ca al nostru. Noroc c-am verificat, ce zici părinte? Acum s-o ștergem imediat de aici, înainte de căderea rachetelor!

Lăsă pe loc destule obiecte de metal pentru a îngreuna și înșela detectarea și-și conduse oamenii de-a lungul buzei dealului. În timp ce armata regulată era preocupată de tirul rachetelor asupra pozițiilor lui, el va pregăti un atac prin surprindere în spatele liniilor.

Cu sau fără ajutorul lui Dumnezeu cel neînțeles, era aproape sigur că atacul va reuși.

Felix Mandelbaum abia se așezase comod pe scaun, când auzi în difuzor: „Gantry”. Tonul secretarei îl avertiză că era vorba de ceva serios.

Gantry? nu cunoștea pe nimeni cu numele acesta. Oftă și privi pe fereastră. Umbrele dimineții încă mai zăboveau pe străzile reci, dar avea să fie o zi toridă.

Un tanc stătea cu șenilele împietrite, apărând primăria, cu tunul îndreptat spre capătul străzii. Explozia de violență părea să fi trecut. Cultul celui de-al Treilea Baal se dezintegra rapid, după ce, săptămâna precedentă, profetul ei fusese capturat în mod rușinos, iar bandele criminale erau dispersate și distruse pe măsură ce milițiile crescuseră ca număr și ca experiență, iar acum o rază de speranță și calm revenea deasupra orașului. Dar nimeni n-avea cum să știe ce se întâmplă în cartiere marginase, și cu siguranță că aveau să mai izbucnească și alte furtuni până ce totul să fie ținut sub control.

Mandelbaum se așează la loc pe scaun, silindu-și mușchii încordați să se relaxeze. În ultimul timp, se simțea tot mai obosit, deși lăsa încă impresia unei energii debordante. Prea multe lucruri de rezolvat și prea puțin timp pentru odihnă și somn. Apăsă pe butonul soneriei care semnaliza: Să intre.

Gantry era un bărbat înalt și ciolănos, căruia nu i se potrivea costumul bun pe care îl îmbrăcase. Avea o pronunție ușor nazală, caracteristică celor din nordul statului, și o voce certăreață:

— Mi s-a spus că dumneavoastră sunteți acum dictatorul orașului.

— Inexact, îl contrazise Mandelbaum, zâmbind. Sunt un soi de tampon care încasează loviturile și rezolvă necazurile în numele primarului și al consiliului.

— Da. Dar când sunt atâtea necazuri în jur, omul care le rezolvă ajunge șef.

În replică lui grăbită pândeă violența. Mandelbaum nu încercă să respingă acuzația: era mult adevăr în spusele omului. Primarului îi venea destul de greu să conducă mașinăria administrativă obișnuită; Mandelbaum era omul flexibil, coordonatorul a o mie de elemente contradictorii, cel care stabilea politica generală, și Consiliul municipal proaspăt creat rareori vota altfel decât sugera el.

— Stați jos, îl invită el pe Gantry. Care-i necazul?

Mintea lui alertă găsisese deja răspunsul, dar făcându-l pe celălalt să vorbească, câștiga timp de gândire.

— Reprezintă fermierii camionagii din opt ținuturi. Am fost trimis aici ca să întreb până unde vor merge oamenii voștri cu prădarea noastră?

— Prădare? făcu Mandelbaum, chipul lui devenind o mască a inocenței.

— Știți la fel de bine ca și mine. Când n-am vrut să primim dolari pentru mărfuri, au încercat să ne dea bonuri emise de primărie. Și când n-am vrut să le acceptăm nici pe astea, au spus că or să ne ia recoltele cu forța.

— Știu, zise Mandelbaum. Unii dintre băieții noștri sunt cam lipsiți de tact. Îmi cer scuze.

Gantry îl privi printre gene.

— Vreți să spuneți că n-or să folosească armele împotriva noastră? Eu sper că n-o vor face, pentru că și noi avem puști.

— Aveți și tancuri, și avioane?

Așteptă o clipă pentru că vorbele să fie recepționate limpede, apoi urmă repede:

— Ascultați-mă, domnule Gantry, În orașul ăsta au rămas între șase și șapte milioane de oameni. Dacă nu le putem asigura hrana în mod regulat, vor muri. Asociația dumneavoastră are inimă să se dea la o parte și să lase șapte milioane de bărbați, femei și copii să piară de foame, în timp ce dumneavoastră aveți mai mult decât puteți consuma? Nu. Sunteți ființe umane cu bun simț. Nu vă lasă inima să faceți așa ceva.

— Nu știm, spuse Gantry întunecat. După cele făcute de hoarda aceea care a năvălit din oraș peste noi, luna trecută...

— Crede-mă că guvernul local a făcut tot ce i-a stat în putere ca să-i oprească. Parțial am dat greș, panica era prea mare, dar am împiedicat restul populației din oraș să se mute la țară.

Mandelbaum își împreună mâinile, închipuind o punte în dreptul nasului, și spuse fără părtinire:

— Dacă ați fi chiar niște monștri, i-ați lăsa aici să moară. Problema e că nu vor rămâne. Mai curând sau mai târziu vor veni ca lăcustele peste voi, și atunci totul se va prăbuși.

— Sigur, înțeleg.

Gantry își răsuci mâinile împreunate. Descoperise că trebuia să bată în retragere.

— Noi, la ferme, nu vrem să creăm necazuri. Numai că... adică, noi producem mâncarea, dar nu suntem plătiți. O luați, pur și simplu, pe degeaba. Hârtiile dumneavoastră nu valorează nimic. Ce putem cumpăra cu ele?

— Acum nimic, răspunse Mandelbaum candid. Dar credeți-ne, nu e vina noastră. Oamenii de aici vor să muncească încă nu ne-am organizat prea bine. De îndată ce-o vom face, hârtiile noastre vor însemna multe lucruri,



cum ar fi îmbrăcămintele. Și mașini pentru dumneavoastră. Dacă, totuși, ne veți lăsa să murim de foame, ce se alege de piața dumneavoastră?

— Toate acestea s-au mai spus și la ședința noastră comună, răspunse Gantry. Problema e: ce garanții ne oferiți că o să respectați obligațiile pe care vi le-ați luat?

— Ascultați-mă, domnule Gantry, noi vrem să cooperăm. Vrem atât de mult acest lucru, încât suntem gata să oferim unui reprezentant de-al dumneavoastră un loc în Consiliul municipal. Atunci, cum v-am mai putea înșela?

— Hmm...

Gantry îl privi șiret printre gene:

— Câți membri sunt în total în consiliu?

Negociară îndelung, și Gantry părăsi orașul cu o ofertă de patru locuri de consilieri cu puteri speciale de veto în cadrul dezbaterilor pe teme privind politica rurală. Mandelbaum era sigur că fermierii vor accepta: părea o victorie clară pentru ei.

Zâmbi răutăcios. Cum să definești victoria? Dreptul de veto nu însemna nimic, pentru că politica rurală era oricum surprinzător de simplă. Orașul, întregul stat și națiunea vor câștiga prin reunificarea unei zone atât de întinse. Probabil că datoria acumulată față de fermieri nu va ajunge să fie plătită niciodată în întregime – societatea se transforma atât de rapid încât, peste câțiva ani, probabil că nici nu vor mai exista orașe – dar problema, oricât de îngrijorătoare, era minoră. Acum îl preocupa supraviețuirea.

— North și Morgan, auzi din nou în difuzor.

Mandelbaum își adună forțele. De data asta are să fie mai greu. Șeful sindicatului docherilor și zărghitul teoretician politic erau mânați de ambiții personale și aveau susținători numeroși, prea mulți pentru a fi înfrânți prin forță. Se ridică pentru a-i întâmpina cu politețea cuvenită.

North era un bărbat mătăhălos, cu chipul aspru, în ciuda obrăjilor umflați de grăsime; Morgan era mai mărunț ca fizic, dar ochii lui ardeau dedesubtul frunții înalte, lipsite de păr. De cum intrară, cei doi se înfruntară din priviri și-l

fixară acuzator pe Mandelbaum. North mârâi întrebarea pe care voiau s-o pună amândoi:

— Ce-i cu ideea asta de a ne invita pe amândoi în același timp? Voiam să discutăm între patru ochi.

— Îmi pare rău, minți Mandelbaum. Cred că a fost o confuzie. Dar dacă tot ai venit, n-ai vrea să luați loc? Poate că, într-un fel sau altul, rezolvăm împreună problemele care ne frământă.

— Nici nu vreau s-aud de „într-un fel sau altul”, răbufni Morgan. Eu și oamenii mei ne-am saturat până peste cap să tot vedem cum sunt călcate în picioare principiile evidente ale dynapsihismului de către acest guvern. Te avertizez că dacă nu reorganizezi lucrurile pe principii de bun simț...

North îi făcu semn să tacă și se întoarse spre Mandelbaum.

— Ascultă, sunt aproape o sută de nave uitate în portul New York, în timp ce Coasta de est și Europa urlă după schimburi comerciale. Băieților mei le e lehamite să constate că nimeni nu le ascultă doleanțele.

— În ultima vreme, nu prea avem vești din Europa, spuse Mandelbaum, ca o scuză. Și lucrurile sunt cam încurcate acum pentru noi, chiar dacă am vrea să facem comerț de-a lungul coastei. Ce să transportăm? De unde combustibil pentru atâtea nave? Regret, dar...

Continuă în minte: *Adevărata problemă e că nu-ți ies ție afacerile dacă docherii nu lucrează.*

— Totul pornește de la încăpățânarea oarbă, declară Morgan. Așa cum am demonstrat convingător, o integrare socială pe baza principiilor psihologice pe care le-am descoperit ar elimina...

*Necazul cu tine e că vrei puterea și că prea mulți oameni încă bâjbâie în căutarea unui reazem, a unui răspuns care să le rezolve toate problemele,* gândi Mandelbaum rece. *Pari intelectual, și ei chiar cred că ești; o anumită categorie de oameni mai așteaptă încă sosirea unui bărbat călare pe un cal alb, dar îl preferă cu o teorie sub braț. Tu și Lenin!*

— Iartă-mă, spuse el cu voce tare. Ce propui să facem

domnule North?

— New York-ul s-a dezvoltat ca port și-o să redevină port foarte curând. De data asta, vrem să fim siguri că muncitorii care fac ca portul să funcționeze participă și la guvernarea orașului.

*Cu alte cuvinte, și tu vrei să devii dictator.* Cu voce tare, politicos:

— Fiecare aveți dreptate într-o oarecare măsură. Dar știți că nu putem face totul dintr-o dată Domnilor, mi se pare totuși că amândoi gândiți cam la fel. De ce nu vă asociați ca să prezentați o poziție a comună? Atunci îmi va fi cu mult mai ușor să supun propunerea voastră atenției Consiliului.

Obrajii palizi ai lui Morgan se înroșiră:

— O hoardă de mașini umane puțind a sudoare...

North ridică pumnii mari:

— Măsoară-ți vorbele, băiatu' mamei.

— Nu, serios, interveni Mandelbaum, Amândoi vreți un guvern integrat, nu-i așa? Am impresia...

*Hm. Același gând se aprinse instantaneu în două perechi de ochi. Fusesse uimitor de simplu să li-l sugereze. Probabil că împreună am putea... și după aceea pot să-l înlătur...*

Mai discutară o vreme, iar la sfârșit North și Morgan plecară împreună. Mandelbaum putu să citească disprețul din atitudinea lor; unde auzise el oare dictonul: dezbină pentru a stăpâni?

Avu un sentiment de tristețe, care-i trecu numaidecât. Până acum, oamenii nu se schimbaseră prea mult. Visătorul cu ochi febrili construia castele mai înalte, dar în nori; mafirotul uns cu toate alifiile nu stăpânea idei și concepte esențiale pentru a se putea ridica deasupra limbajului lăcomiei, care-i era mai familiar.

Nu va mai dura mult. Peste câteva luni nu vor mai exista nici Morgani, nici d-alde North. Schimbările lăuntrice ale oamenilor și ale întregii umanități vor distruge micimea acestora. Dar până atunci, astfel de oameni erau animale periculoase și trebuiau tratați ca atare.

Ridică receptorul și telefonă pe rețeaua aflată numai la dispoziția lui:

— Alo, Bowers? Cum o mai duci?... Ascultă, am avut o discuție cu dynapsihistul și cu șeful mafiei portuare. Probabil că vor pune la cale un fel de Front Popular de fațadă, în ideea de a căpăta locuri în consiliu, pentru ca apoi să preia toată puterea prin forță... revoluție de palat, coup d'état<sup>16</sup>, numește-o cum vrei... Da. Alertează agenții noștri infiltrați în ambele tabere. Vreau rapoartele lor complete. După aceea, aș vrea să folosim agenții pentru a-i face să-și spargă capetele unul altuia... Da, alianța va fi cât se poate de fragilă. Puțină presiune la momentul potrivit are să-i facă să dezgroape securea de luptă pentru a lovi unul împotriva celuilalt. După ce miliția are să măture ce-a mai rămas din războiul intern, putem declanșa campania noastră de propagandă în favoarea bunului simț. Sigur, trebuie o bună sincronizare, dar o scoatem noi la capăt.

În timp ce pune receptorul jos, chipul i se posomorî de durere. Tocmai condamnase la moarte câteva zeci de oameni, dintre care majoritatea erau doar debusolați și înșelați. Dar n-avea de ales. Trebuia să salveze viețile și libertatea câtorva milioane de ființe umane – prețul nu i se părea exagerat.

„Incomod mai e scaunul pe care stă șeful”, murmură el și privi lista de audiențe. Mai era o oră până la sosirea reprezentantului din Albany<sup>17</sup>. O altă problemă care frigea. Orașul încălca zi de zi legile statului și pe cele naționale... așa trebuia... și guvernatorul era revoltat. El voia să țină din nou sub propria autoritate întregul stat. Dorința lui părea legitimă, numai că momentul nu era tocmai potrivit, și când acesta va veni, fostele forme de guvernare nu vor mai conta nici cât negru sub unghie. Dar îi vor trebui o mulțime de argumente ca să-l convingă pe omul din Albany de realitate.

Până una-alta, avea totuși o oră liberă. O clipă, oscilă între dorința de a lucra la noul sistem de raționalizare și

---

16 Coup d'état – (lb. fr. în text) – lovitură de stat. (n. trad.).

17 Albany – capitala administrativă a statului New York. (n. trad.).

necesitatea de a prelungi extinderea zonei de aplicare a legii și ordinii până spre granița cu statul New Jersey. Le lăsă pe ambele deoparte, în favoarea ultimului raport primit despre aprovizionarea cu apă.

## ZECE

ÎN LABORATOR domnea o semiobscuritate care făcea ca lumina pulsatorie a inimii mașinii să pară cu atât mai strălucitoare, straniu de albastră și de neliniștită între spirele și cadranele impasibile ale instrumentelor de măsură. Chipul lui Grünewald avea o paloare cadaverică, atunci când se aplecă deasupra aparatului.

— Ei, spuse el inutil, asta pare a fi soluția.

Dădu un bobârnac comutatorului principal, și motorul electric începu să zumzăie, iar lumina dispăru. O clipă rămase privind gânditor la șobolanul anesteziat din interiorul spirelor. Cabluri subțiri cât firul de păr uneau corpul ras al acestuia cu aparatele de măsura supravegheate de Johansson și Lewis.

Lewis îl aprobă:

— Viteza neurală crește din nou, brusc.

Atinse cadranele osciloscopului cu o precauție exagerată.

— Și, aproximativ, pe curba pe care am calculat-o și anticipat-o. Într-adevăr, ai generat un câmp inhibitor.

Vor mai fi de făcut și alte teste, studii de detaliu, dar va lăsa asta în seama asistenților. Problema principală se rezolvase.

Grünewald luă șobolanul, cu mâinile lui vânjoase. Dar ciudat de delicate, și începu să scoată electrozii.

— Sărmanul de el, murmură. Mă-ntreb dacă i-am făcut un serviciu.

Corinth, prăbușit pe un scaun, ridică brusc ochii.

— La ce-i folosește lui inteligenta? urmă Grünewald, îl face doar să înțeleagă mizeria situației lui. Și la urma-urmei, la ce ne slujește nouă?

— Ai vrea să fii ca înainte? îl întrebă Corinth.

— Da.

Chipul spălăcit și pătrășos al lui Grünewald deveni, deodată, sfidător.

— Da, aș vrea. Nu-i bine să gândești mult sau prea limpede.

— Poate, șopti Corinth, poate că ai dreptate într-un fel. Noua civilizație, nu doar tehnologia ei, ci întregul ei sistem de valori, toate visurile și speranțele, vor trebui reclădite. Asta va dură multe generații. Acum suntem sălbatici și simțim toată goliciunea existenței sălbaticului. Știința singură nu înseamnă întreaga viață.

— Așa e, recunosc Lewis. Dar presupun că oamenii de știință, la fel ca și artiștii de toate felurile, și-au păstrat, în cursul schimbării, mințile întregi, deoarece viața lor a avut un scop căruia i s-au dedicat trup și suflet.

Pe chip îi apărură un zâmbet de motan mare și viclean.

— Și mai e ceva, Pete. Eu, ca rob al plăcerilor, mă simț fermecat de noile posibilități. Arta muzicii, după care eram leșinat până nu demult, a dispărut, dar asta nu înseamnă că apreciez mai puțin vinul bun și mâncarea de calitate; de fapt, percepția mea a devenit mai acută, căci există nuanțe pe care nici măcar nu le-am bănuț vreodată.

Fuse o conversație ciudată, compusă din puține vorbe și multe gesturi și expresii faciale, și se desfășurase paralel cu o discuție privind probleme tehnice.

— Gata, remarcă Johansson, putem crea câmpul inhibitor. Acum e treaba neurologilor să-l studieze în detaliu și să ne spună ce se va întâmpla cu viața pe Pământ.

— Îhî, făcu Lewis. Acum nu lucrez la chestia asta decât în calitate de chibiț. Brozini și MacAndrews se descurcă singuri. Eu m-am alăturat departamentului de psihologie, unde e interesant, dar și rezultatele pot fi utilizate practic. Mă voi ocupa de aspectul cibernetic-neurologic al cercetărilor de acolo.

— Vechea noastră psihologie a devenit aproape inutilă, spuse Corinth. Ne schimbăm prea mult și nu mai înțelegem nici măcar propriile motivații. De ce-mi petrec mai tot

timpul aici, când poate c-ar trebui să fiu acasă, ca s-o ajut pe Sheila să treacă momentele astea critice și să se adapteze? N-am ce face, trebuie să explorez acest nou domeniu, dar... Pentru a porni de la zero, pe baze raționale, va trebui să cunoaștem ceva despre dinamica omului... În ceea ce mă privește, mă lepăd de problema asta, dacă tot am reușit să generăm un câmp. Rossman vrea să lucrez la proiectul navei spațiale, imediat ce pune bazele organizatorice.

— Navă... călătoria cu viteze mai mari decât a luminii, nu?

— Exact. Principiul folosește un aspect al mecanicii ondulatorii care n-a fost băgat în seamă înainte de schimbare. Vom genera unde psi, care... în fine, o să vă explic după ce învățați analiză tensorială și algebră matricială. Mai colaborez cu alți câțiva de aici pentru proiect, până să apară forța de muncă și materialele pentru a începe construcția. Când vom termina, vom putea să mergem oriunde în galaxie.

Cele două idei se contopiră într-una singură:

— O să fugim de noi înșine, constată Grünwald. Fugim chiar în spațiu ca să scăpăm.

Cei patru rămaseră, câteva clipe, pe gânduri.

Corinth se ridică în picioare.

— Eu plec acasă, spuse el abrupt.

Mintea îi era un labirint de gânduri întrețesute. Se gândea în primul rând la Sheila, dar ceva îi amintea în șoaptă de Helga, apoi un vârtej de desene și de ecuații, o imagine a imensității înghețate prin care se învârtea Pământul ca un firicel de praf. O parte din sine, detașată, studia glacial acea rețea de gânduri, ca să poată învăța cum funcționa și să-și folosească puterile recent dobândite.

Limba: cei de la Institut, care se cunoșteau între ei, dezvoltaseră, în mod involuntar, un nou set de simboluri de comunicare, ceva subtil și viguros, în care orice gest căpăta un înțeles, iar creierul ascultătorului, fără nici un efort conștient, completa spațiile goale și înțelegea mesajul multietajat. Probabil că omul viitorului va fi despuiat, atât

sufletește cât și trupește, iar lui Corinth nu-i surâdea această perspectivă.

Trebuia apoi să se gândească la el și la Sheila; înțelegerea reciprocă ar fi făcut că discuțiile dintre ei să rămână neinteligibile cuiva din afară. Tot astfel, în întreaga lume, existau mii, milioane de grupuri care-și creau propriile lor dialecte, pe baza experienței trecute, care nu era comună cu a restului umanității. Va trebui inventat un limbaj arbitrar pentru întreaga lume.

Telepatia? Pentru unii oameni cel puțin, ea exista, fără puțință de tăgadă. Percepția extrasenzorială va trebui cercetată după ce lucrurile se vor mai liniști. Erau atât de multe lucruri de făcut, iar viața era îngrozitor de scurtă!

Corinth tremură. Se presupunea că teama de dispariție personală era o reacție adolescentină, dar într-un fel toți oamenii traversau, pe un nou plan, o perioadă de adolescență, ba nu. Chiar o nouă copilărie.

În fine. Fără îndoială că, peste câțiva ani, biologii vor descoperi mijloace de a prelungi durata de viață, la câteva secole probabil. Dar, în ultimă instanță, era de dorit așa ceva?

Leși în stradă și reuși să vadă automobilul pe care i-l pusese la dispoziție Rossman. *Cel puțin*, își spuse crispat, în timp ce se urca în mașină, *problema parcarii s-a rezolvat. Nu mai e traficul dinainte.*

Probabil că nici New York-ul nu va mai exista. Marile orașe nu aveau o justificare economică. Corinth se născuse într-un orașel și iubise neîncetat munții, pădurile și marea. Acest oraș minunat, inuman, supraaglomerat, dur, frenetic și zgomotos, avea ceva a cărui absență va lăsa o amintire greu de rețrăit în lumea ce se va naște.

Noaptea era toridă. Cămașa i se lipise de corp, și aerul părea vâscos. Deasupra orașului, între clădirile întunecate și reclamele moarte acum, fulgerele pâlpâiau palid și pământul tânjea după ploaie. Lumina farurilor brăzdă întunericul dens.

Apăruseră mai multe automobile decât în săptămâna precedentă. Orașul se mai îmblânzise; războiul dintre



bandele docherilor și dynapsihiștilor, înăbușit în urmă cu două săptămâni, părea să fi fost ultima zvâcnire de violență. Rațiile de alimente erau încă neîndestulătoare, dar oamenii se apucaseră de treabă din nou și aveau să supraviețuiască.

Corinth opri în parcare din spatele blocului, pe care-l ocoli pentru a ajunge la intrare. Autoritățile însărcinate cu raționalizarea energiei electrice permiseseră acestei clădiri să beneficieze din nou de lift, ceea ce însemna o favoare. Nu-i făcuse deloc plăcere să urce cincisprezece etaje, de când energia electrică se drămuise cu zgârcenie.

Sper... Se gândi, la Sheila, dar își lăsă gândul neterminat. Slăbise, sărmana, și nu dormea bine, iar uneori se trezea strigându-l și căutându-l orbește prin întuneric. Ar fi vrut ca munca să nu-l țină departe de ea. Simțea nevoia de companie. Poate că ar fi bine să-i găsească vreo slujbă pentru a-și umple orele goale.

Când ajunsese la etajul lui, toate lămpile de pe hol erau stinse, cu excepția unui bec de veghe, dar pe sub ușa apartamentului se vedea o geană de lumină. Aruncând o privire la ceas, Corinth observă că trecuse de ora la care Sheila se culca de obicei. Deci nici în noaptea asta nu putea să doarmă.

Încercă ușa, dar aceasta era încuiată, și atunci ciocăni ușor. I se păru că aude un strigăt înăbușit și bătut mai tare. Sheila deschise atât de violent, încât Corinth aproape că se prăbuși înăuntru.

— Pete, Pete, Pete!

Tremurând toată, se lipi strâns de el. Strângând-o la piept, Corinth îi putu simți coastele fragile. Lumina orbitoare inunda camera și strălucea bizar în părul ei. Când ea își ridică fața de pe umărul lui, văzu că avea ochii înlăcrimați.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

Vorbi tare, cum nu avea obiceiul, și-și dădu scama că glasul îi tremura.

— Nervi.

Îl trase înăuntru și închise ușa. Îmbrăcată cu o cămașă

de noapte și cu un halat de casă pe deasupra, arăta patetic de tânără, dar recunosc în ochii ei o expresie de bătrânețe.

— E o noapte prea caldă ca să porți halat, spuse el, căutându-și cuvintele.

— Mi-e frig.

Buzele îi tremurau. Cu o expresie împietrită, el te așează pe un scaun și o luă pe Sheila pe genunchi. Ea își încolăci brațele în jurul lui, strângându-l și trăgându-l spre ea, iar el îi simți trupul vibrând.

— Nu e bine ce faci, spuse. E criza cea mai gravă din câte ai avut până acum.

— Nu știu ce mă făceam dacă mai întârziat mult, vorbi ea pierdută.

Începură să discute, prin noua țesătură de cuvinte. Și gesturi, tonuri și tăceri și amintiri comune, care erau numai ale lor.

— M-am gândit prea mult, recunosc eu. Cu toții gândim prea mult acum. (Ajută-mă, iubite! Bâjbâi prin întuneric, și doar tu mă poți salva.).

— Va trebui să te obișnuiești cu asta, îi răspunse el mohorât (Cum pot să te ajut? Mâinile mi se întind după tine și îmbrățișează doar aerul.).

— Tu ai putere. Strigă ea. Dă-mi și mie forță! (Coșmaruri ori de câte ori încerc să dorm. Trează, văd lumea și omul ca o licărire în frig și o pustietate care se întinde până la marginea eternității. Nu pot suporta viziunea asta.).

Epuizare, disperare:

— Eu nu sunt tare, spuse el. Trăiesc, dar nici eu nu știu cum. Tu trebuie să faci la fel.

— Strânge-mă în brațe, Pete, *simbolul patern*, strânge-mă, scânci ea.

Lipindu-se de parcă el ar fi fost un scut în fața întunericului exterior și lăuntric și a nălucirilor ce răsăreau din acesta.

— Să nu mă părăsești!

— Sheila, șopti el. (Iubită; soție, amantă, tovarășă.) Sheila. Trebuie să rezisti. Nu-i vorba decât de o putere

crescută de a gândi de a vizualiza, de a prelucra informații și visuri pe care tu însăși le-ai creat. Nimic altceva.

— Dar mă schimbă *pe mine*!

Fusese cuprinsă de groază morții. Lupta împotriva ei fără convingere, plină de tristețe...

— Și unde a dispărut lumea noastră? Unde au dispărut speranțele și planurile noastre, apropierea?

— Nu le putem aduce înapoi, răspunse el.

Pustietate, situație definitivă:

— Trebuie să ne mulțumim cu ceea ce avem în prezent.

— Știu, știu, dar nu pot!

Lacrimi mari se rostogoliră pe obraji ei.

— O, Pete, acum plâng mai mult pentru tine (poate că nici n-o să te mai iubesc) decât pentru mine.

El încercă să-și păstreze calmul:

— Rătăcirea minții e un refugiu prea depărtat de realitate.

Dacă înnebunești... Neconceputul. Continuă:

— Și nici nu te ajută să cunoști mai multe...

Și se întrebă dacă inginerii vor reuși să descopere punctul de rupere al spiritului uman. Se simțea el însuși foarte aproape de limita cedării.

## UNSPREZECE

PE MĂSURĂ ce planeta se rotea spre iarna, vară se stingea. Într-o seară caldă și târzie de septembrie, Mandelbaum stătea lângă fereastră, alături de Rossman, vorbind amândoi cu voci domoale. Camera era neluminată, cotropită de noapte. În depărtare, Manhattan-ul radia sclipiri ici și colo; nu fulgerele orbitoare și reci de demult, ci lumina caldă a unui milion de cămine. Deasupra se vedea fosforescența albastră a cerului, licărind și jucând până la limita vizibilității. Empire State Building era încoronată de o sferă arzătoare ca un soare care se odihnea pe terasa clădirii, și aerul purtat de o boare aducea o aromă delicată de ozon. Cei doi bărbați erau tăcuți, relaxându-se și fumând

- căci tutunul se putea găsi din nou, deși în cantități infime. Pipa lui Mandelbaum și țigara lui Rossman semănând cu doi ochi mici și incandescenti. Își așteptau moartea.

— Soția, spuse Rossman cu o notă de reproș blând.

Se putea reda (Încă nu înțeleg de ce n-ai vrut să-i spui soției despre ce se va întâmpla și să rămâi lângă ea în noaptea asta. Ar putea fi ultima noapte a vieții voastre.).

— Muncă, orașul, timpul.

Și eterna ridicare din umeri și tonul melancolic: (Amândoi avem de lucru, ea la centrul de ajutorare, iar eu aici, la centrul de apărare. N-am comunicat nimic locuitorilor, doar tu, eu și alți câțiva cunoaștem situația. E mai bine așa, nu?) *Nu i-am fi putut evacua. N-ar fi avut unde să se ducă și dacă am fi încercat s-o facem, dușmanul ar fi aflat, și asta ar fi fost o invitație de a lansa imediat rachetele. Ori salvăm orașul ori nu, în momentul de față nu putem decât să așteptăm și să vedem dacă sistemul de apărare funcționează.* (Nu mi-aș alarma iubita - și-ar face prea multe probleme pentru copii și nepoți. Întâmplă-se ce s-o întâmpla. Și, totuși, aș vrea să fim împreună acum, eu, Sarah, întreaga familie...) Mandelbaum îndesă tutunul din pipă cu unghia degetului mare.

(Oamenii de la Brookhaven consideră că acel câmp ne va proteja de explozie și de radiații), lăsă Rossman să se înțeleagă. *Anticipând un atac, i-am pus la treabă, în secret, de mai bine de-o lună. Orașele care bănuiam că vor deveni ținte sunt acum apărate - sperăm noi.* (Dar e problematic. Aș vrea să nu fi fost siliți să procedăm astfel.)

— Dar cum? *Știam, prin deducții și prin spionii noștri, că sovieticii și-au pus la punct rachete atomice intercontinentale și că sunt disperați. Revoluție acasă, arme și ajutoare trimise prin contrabandă insurgenților din America. Vor face o ultimă încercare să ne radă de pe fața pământului, și credem că atacul este programat pentru astă-seară. Dar dacă dau greș, se vor prăbuși cu totul. Cu siguranță că le-au trebuit toate resursele pentru a proiecta și construi rachetele.* Lasă-i să-și epuizeze forțele împotriva noastră, în timp ce rebelii pun stăpânire pe țara lor.

Dictatura și-a trăit traiul.

— Dar ce-o va înlocui?

— Nu știu. Rachetele astea mi se par a fi ultima suflare a omului animalic. N-ai spus tu, o dată, că secolul douăzeci se numește Era Proastelor Maniere? Ce proști eram înainte - incredibil de proști! Acum, totul a devenit o amintire.

— Și nu va lăsa nimic în loc.

Rossmann își aprinse o altă țigară și o stinse pe cealaltă. În întunericul din cameră, lumina roșiatică a flăcării chibritului îi reliefa chipul fin cizelat și uscățiv.

— A, da, continuă el, viitorul nu va semăna cu nimic din trecut. Probabil că societatea - sau societățile - vor mai exista, dar nu vor fi la fel cu cele pe care le-am cunoscut până acum. Vor fi, probabil, noțiuni abstracte, mentale, interacțiuni la nivel simbolic. Grație noilor noastre puteri, se vor dezvolta, societăți mai bune sau mai rele, iar eu cred că și cele rele vor crește.

— Hmm.

Mandelbaum trase din pipă.

— În afară de faptul că trebuie să pornim aproape de la zero, și astfel suntem sortiți greșelii, de ce s-ar întâmpla neapărat așa? Îmi pare rău, dar ești un pesimist sadea.

— Nici nu-i de mirare, dacă ținem seama că m-am născut într-un secol pe care l-am văzut numai murind în sânge și nebulie. Chiar și înainte de 1914 puteai vedea că lumea se destramă. Asta face din oricine un pesimist. Dar cred că nu greșesc dacă spun că acesta e adevărul. De fapt, omul a fost zvârlit înapoi în sălbăticie. Sălbaticul își are propriul sistem de viață. Omul a revenit la stadiul animalic.

Mandelbaum făcu un gest larg spre necuprinsa aroganță a orașului:

— Asta-i animalitate?

— Și furnicile sau castorii sunt buni constructori. *Sau cel puțin erau. Mă-ntreb ce-or fi făcând acum castorii?* Artefactele materiale nu contează prea mult. Ele sunt posibile datorită cadrului social format din cunoștințe, tradiții, dorințe - sunt simptome, nu cauze. Acest cadru ne-a fost răpit. A, n-am uitat nimic, nici vorbă. Dar nu mai

prețuim lucrurile din trecut, decât ca instrumente pentru strădania animală de a supraviețui sau de a trăi în confort. Gândește-te la propria-ți viață. Îți înțelegi rostul? Care sunt realizările tale din trecut? Ridicole! Acum poți să citești cu plăcere ceva din marea literatură? Îți mai transmit artele vreun mesaj? Civilizația trecutului, cu știința, arta, cu înțelesurile și credințele ei, este atât de neadecvată acum, încât ar putea să nici nu existe. Nu mai avem civilizație. Nici scopuri, vise, opere creatoare – nimic!

— O, la asta nu mă pricep, spuse Mandelbaum, ușor blazat. Am destule de făcut... să ajut măcar... în următorii câțiva ani. Trebuie să organizăm totul pe baze globale în economie, politică, asistență medicală, controlul populației, conservarea mediului; sarcini neînchipuit grele.

— Dar după? insistă Rossman. După aceea ce vom face? Ce va face următoarea generație și cele ce vor veni?

— Vor găsi ceva de făcut.

— Mă-ndoiesc. Misiunea de a construi o ordine globală stabilă reprezintă o muncă herculeană, dar tu și cu mine înțelegem că, pentru noua umanitate, total este posibil în câțiva ani. Dar după aceea? În cel mai bun caz omul se va opri și va vegeta în imobilism și mulțumire de sine. O viață groaznic de pustie.

— Știința...

— A, da! O vreme, oamenii de știință o vor duce de minune. Dar majoritatea fizicienilor cu care am discutat în ultimul timp consideră că aria de cuprindere a științei nu este nelimitată. Ei cred că varietatea legilor și fenomenelor naturale cercetabile este finită, iar toate pot fi însumate într-o teorie unificată și că nu mai au mult până s-o descopere. Nu-i o afirmație care poate fi dovedită cu certitudine, dar mi se pare plauzibilă.

— În orice caz, nu putem fi cu toții oameni de știință.

Mandelbaum privi în întunericul de afară. *Ce tăcută este noaptea*, se gândi el. Apoi, smulgându-și din minte imaginea copiilor și a lui Sarah:

— Ei, dar artele? Va trebui să creăm o nouă pictură, sculptură, muzică, literatură, arhitectură... și forme care n-

au mai fost imaginate până acum!

— Dacă vom ajunge o societate normală. De-a lungul istoriei, arta a manifestat tendințe decadente ori s-a pietrificat, imitând servil trecutul. Se pare că va fi nevoie de mult curaj pentru a trezi artele la viață. Și iarăși, prietene, nu putem deveni cu toții artiști.

— Nu. (Mă-ntreb dacă nu cumva fiecare dintre noi va fi și artist, și om de știință, și filozof, și...)

— Va fi nevoie de lideri, de stimulente și de un simbol pentru toată lumea. (Asta-i ceea ce ne lipsește în primul rând astăzi: n-am găsit un simbol. N-avem nici un scop, nici un vis. „Omul este măsura tuturor lucrurilor”. Dar când măsura este mai mare decât tot ce te înconjoară, la ce-ți folosește?)

— Deocamdată suntem insignifianți.

Mandelbaum făcu un gest către fereastră și către cerul albastru-închis al nopții (Acolo, departe, există un întreg univers care ne așteaptă.)

— Cred că ai descoperit de unde vom începe, spuse Rossman rar (Pământul a devenit prea mic, dar spațiul cosmic, el ar putea reprezenta provocarea și visul de care avem nevoie. Încă nu știu. Înțeleg doar că trebuie neapărat să găsim un scop.)

Se auzi bâzâitul strident al intercomului aflat lângă Mandelbaum. Întinse mâna și-l comută pentru a recepționa mesajul. Simți dintr-o dată că-l lasă toate puterile. Se cuvenea să fie încordat, iritat și emoționat, dar se simțea doar obosit și golit pe dinăuntru.

Aparatul transmite câteva semnale.

— Robotul de pe stația spațială semnalizează rachete pornite din Munții Urali. Patru urmează să cadă asupra New York-ului peste aproximativ zece minute.

— Zece minute!

Rossman fluieră, ușor mirat.

— Cred că au propulsie atomică.

— Neîndoielnic.

Mandelbaum formă numărul de la Comandamentul Scutului, situat în Empire State Building.

— Pregătiți-vă mașinăria, băieți, spuse el. Mai avem zece minute.

— Câte sunt?

— Patru. Rușii cred că vom distruge cel puțin trei, așa că trebuie să fie niște rachete extrem de puternice. Probabil că au focoașe de hidrogen-litiu.

— Patru, deci? Bine, șefule. Urează-ne noroc.

— Eu vouă?

Mandelbaum zâmbi strâmb.

Locuitorilor orașului li se comunicase că proiectul era o experiență în problema iluminatului public. Dar când irizarea albastră deveni o strălucire continuă, ca un acoperiș de lumină, și sirenele începură să vuiască, toată lumea înțelese ce se petrecea de fapt... Mandelbaum se gândi la soți strângându-și la piept soțiile și copiii și se întrebă ce altceva se mai întâmpla. *Rugăciuni? Puțin probabil; dacă avea să se dezvolte o religie în viitor, ea nu va fi animismul care mulțumise pe toată lumea în ani de neștiință și orbire. Exaltarea în luptă? Nu, acesta era un alt mit abandonat. Panica nebună? Poate, dar în proporție redusă.*

*Rossman înțelesese o mare parte din adevăr, se gândi Mandelbaum. Acum, în ceasul judecății. Orașul nu putea face nimic altceva decât să urle de spaimă sau să încerce să-i îmbrățișeze pe cei iubiți, încercând să-i adăpostească și să-i apere cu trupul lui netrebnic. Nimeni nu putea să simtă că moare pentru ceva mareț. Dar dacă omul își ridică amenințător pumnul spre cer, n-o făcea de furie împotriva răului, ci doar dintr-un reflex.*

*Pustietate... Da, se gândi el, sigur vom avea nevoie de noi simboluri.*

Rossman se ridică și-și pipăi drumul prin întuneric spre un dulap mare, deschise un sertar și scoase o sticlă.

— Am niște vin roșu de Burgundia, pe care-l păstrez din '42, spuse el. (Bei cu mine?)

— Sigur, răspunse Mandelbaum.

Nu prea ținea la vin, dar trebuia să-și ajute prietenul. Rossman nu se temea, era bătrân și trecuse prin multe, dar



acum părea pierdut. Să moară ca un domn... acesta ar putea fi un simbol.

Rossman turnă vin în cupe de cristal și-i întinse una lui Mandelbaum cu o politețe gravă. Ciocniră și gustară. Rossman se așează din nou, savurând gustul vinului.

— La nuntă am băut vin din acesta, își aminti el.

— Foarte bine, dar acum nu-i cazul să-l îndoi cu lacrimi, răspunse Mandelbaum. Scutul va rezista. E același tip de forță care ține strânși nucleii atomici... nu există ceva mai rezistent în univers.

— Închinăm în amintirea omului animalic, spuse Rossman (Ai dreptate, asta este ultima lui zvâcnire. Dar era, în multe privințe, o creatură nobilă.)

— Da, încuviință Mandelbaum. (A inventat cele mai ingenioase arme)

— Rachetele acelea, (reprezintă ceva. Sunt lucruri frumoase, să știi, curate și lucitoare, construite cu migală și cu o cinste demnă de toată laudă. Au fost necesare multe secole de răbdare pentru a se ajunge la făurirea lor. Faptul că poartă în pânțele moartea noastră e pur întâmplător.)

(Nu sunt de acord.) Mandelbaum chicoti, un sunet slab și trist în tăcerea atotstăpânitoare.

Un ceas cu cadranul luminos atârna pe perete. Secundarul descrie nepăsător un cerc lung și leneș. O dată, de două ori, de trei ori. Empire State Building era un stâlp de întuneric profilat pe arcul albastru și mut al cerului. Mandelbaum și Rossman rămaseră așezați și băură în tăcere, fiecare pierdut în gândurile lui.

O lumină orbitoare ca a fulgerului acoperi tot cerul, care deveni un glob incandescent Mandelbaum își acoperi ochii surprinși de explozie și dădu drumul paharului, care se sparse când atinse podeaua. Simți pe piele radiația ca o rază de soare, clipind și stingându-se. Orașul trepida și vuia sub tunete.

... două, trei, patru.

După aceea se lăsă tăcerea, întreruptă de ecourile care răsunau și bubuiau între zidurile înalte. Un suflu trecu șoptit de-a lungul străzilor, și clădirile mari trepidară ușor și se

liniștiră.

— Destul de bine, conchise Mandelbaum.

Nu simțea nici o emoție deosebită. Scutul funcționase, orașul trăia – în regulă, acum putea să-și continue treaba. Formă numărul Primăriei:

— Alo. Totul normal? Ascultă, trebuie să avem grijă, să potolim panica și...

Cu colțul ochiului văzu că Rossman rămăsese tăcut cu paharul încă pe jumătate plin pus pe brațul fotoliului.

## DOISPREZECE

CORINTH oftă și împinse deoparte hârțiile la care lucra. Murmurele orașului la lăsarea serii se insinuai discret până la el, prin fereastra pe care o lăsase deschisă pentru a simți răcoarea de octombrie. Tremură puțin de frig, dar nu luă în seamă, și-și căuta o țigară pe care și-o aprinse.

*Nave spațiale*, se gândi el confuz. *La Brookhaven se construiește prima navă.*

Partea lui de proiect se referea la calcularea tensiunilor intramoleculare sub acțiunea câmpului produs de acționare, o sarcină ce presupunea complexitate, dar nu era de importanță atât de mare încât să frâneze bunul mers al construcției. Chiar astăzi vizitase șantierul și văzuse cum fuzelajul navei prindea formă, și orgoliul lui profesional tresăltase satisfăcut în fața frumuseții duse la perfecțiune. Fiecare componentă a navei, motorul, blindajul, ecluzele, hublourile și tablourile de control, era un exemplu de inginerie de precizie, cum Pământul nu mai cunoscuse până atunci. Era plăcut să participe la o asemenea realizare.

Numai că...

Blestemă în barbă, strivind țigara în scrumiera plină până la refuz și se ridică în picioare. Iar va urma o noapte proastă; avea nevoie de Helga.

Trecând pe coridoarele institutului, simți activitatea trepidantă din laboratoare. Se lucra în program continuu, iar mințile descătușate zburau către un orizont cu o

deschidere de neimaginat. Îi invidia pe tinerii specialiști. Erau tineri, puternici, echilibrați și urmăreau un scop, viitorul le aparținea, iar ei știau asta foarte bine. La treizeci și trei de ani ai săi, avea senzația de epuizare.

Helga revenise și-și reluasese funcția de director; în noua formulă, slujba nu mai putea fi îndeplinită decât de către un adult, și ea avea experiență și dorință de perfecțiune. Corinth se gândi că se suprasolicită și, cu o vinovăție mută, înțelese că asta i se datora și lui. În mare măsură. Helga nu pleca niciodată de la institut înaintea lui, pentru că, uneori, el simțea nevoia de a se sfătui cu ea. De aceea o vizita acum.

Bătu la ușă. Glasul sec din difuzor sună „Intră” și când o văzu, lui Corinth nu-i scăpară vioiciunea glasului și sclipirea din ochi.

— Vino să luăm masa de seară împreună, vrei? o invită.

Sprâncenele ei se arcuiră întrebător și el explică grăbit:

— Sheila este cu doamna Mandelbaum în noaptea asta. Ea Sarah... e o companie bună pentru soția mea, are un bun simț care le lipsește bărbaților. Eu am ajuns la capătul puterilor...

— Sigur.

Helga începu să-și aranjeze hârtiile și să le stivuiască în fișet. Biroul ei arăta întotdeauna ordonat și impersonal încât te făcea să crezi că era ocupat de o mașină.

— Știi un restaurant bun?

— Știi că n-am prea ieșit în oraș în ultimul timp.

— Atunci să încercăm la *Rogers*. E un club de noapte deschis recent, pentru omul nou.

Zâmbi puțin amar.

— Măcar au mâncare ca lumea.

Corinth păși în baia alăturată, încercând să-și aranjeze hainele și părul răvășit. Când ieși, Helga era gata. O privi o clipă, percepând pe deplin fiecare detaliu, cu o exactitate de nevisat în cursul anilor pierduți. Nu se mai puteau ascunde unul de altul și - ea cu sinceritatea ce o caracteriza, iar el cu acceptarea recunoscătoare a înfrângerii - renunțaseră să se mai prefacă. Avea nevoie de

cineva care să-l înțeleagă și care să fie mai tare decât el, cineva cu care să poată discuta și care să-i dea putere. Se gândi că el voia să primească totul de la ea fără a-i oferi nimic în schimb, dar era o relație la care nu-și putea permite să renunțe.

Ea îl luă de braț și ieșiră în stradă. Simțeau aerul limpede și proaspăt, mirosind a toamnă și a mare. Răsucindu-se ușor în cădere, câteva frunze uscate se așezară pe trotuar în calea lor; venise primul îngheț.

— Să mergem pe jos, sugeră ea, cunoscându-i preferințele. Nu-i departe.

El dădu aprobator din cap și porniră pe străzile pe jumătate pustii, pe care treceau, din când în când, câte un automobil sau pieton. Întunericul atârna greu deasupra lămpilor presărate ici și colo, stâncile Manhattan-ului păreau să-i înconjoare ca niște munți. Corinth se gândi că schimbarea pe care o suferise New York-ul exemplifica ceea ce se întâmpla în întreaga lume.

— Cum se descurcă Sheila? Întrebă Helga.

Corinth îi obținuse o slujbă la centrul de ajutorare în speranța că munca o va ajuta să-și ridice moralul. Bărbatul înălță din umeri și nu răspunse. Era mai bine să simtă pe față vântul ce se strecura tăios printre zidurile înalte. Deveni și ea tăcută; când va avea nevoie să comunice, va fi pregătită.

O modestă strălucire de neon anunța *Cafeneaua Rogers*. După ce trecură de ușă, intrară într-un crepuscul albăstrui, răcoros și odihnitor, de parcă însuși aerul era încărcat cu lumină transmutată. *Interesant truc*, se gândi Corinth, *mă-ntreb cum o fac?* Și într-o clipă descoperi noul principiu al fluorescenței pe care se baza totul. Probabil că vreun inginer se hotărâse, dintr-o dată, să devină proprietar de restaurant.

Mesele erau mai depărtate unele de altele decât se obișnuise în vremurile dinainte. Corinth observă în treacăt, că erau așezate într-o spirală care micșora distanța dintre sala de mese și bucătărie. De masa lor se apropie silențios, o mașină pe roți care le întinse un stilou și o plăcuță pe

care să-și scrie comanda.

Meniul cuprindea doar câteva feluri pe bază de carne – încă se simțea lipsa alimentelor – dar Helga spuse insistent că specialitatea numită „Soia Supreme” era delicioasă, iar Corinth comandă două porții. Și un aperitiv desigur.

Ciocniră paharele. Ea îl privi cu ochi gravi, așteptând.

— *Was hael*.

— *Drinc hael*<sup>18</sup>, răspunse ea.

Purtată de gânduri, adaugă:

— Mă tem că urmașii noștri nu-i vor înțelege deloc pe strămoșii noștri. Pentru ei, întreaga și minunata moștenire barbară va fi doar o trăncăneală de animale, nu? Uneori, când mă gândesc la viitor, simt un fior rece.

— Și tu?! murmură el și-și dădu seama că ea își abandonase aerul rezervat doar ca să-l ajute pe el să-și deschidă sufletul.

Apăru o mică orchestra. Între membrii ei, Corinth recunoscuse trei muzicieni renumiți înainte de schimbare. Aveau vechi instrumente de coarde și de suflat, din lemn, și o trompetă, dar și unele instrumente noi. În fine, până la reînființarea orchestrelor filarmonice, dacă asta avea să se mai întâmple vreodată, fără îndoială că artiștii serioși se bucurau că li se oferă șansa de a cânta într-un restaurant... În plus, vor avea un public mai cunoscător decât în trecut.

Își plimbă ochii printre consumatori. Oameni obișnuiți, muncitori cu mâini bătucite, alături de funcționari cu umeri căzuți și de profesori pe cale de a cheli. Noua goliciune ștersese vechile bariere, toată lumea lua viața de la început. Remarcă îmbrăcămintea lipsită de pretenții: cămăși desfăcute la guler, pantaloni sport, blue jeans și câte-o vestimentație mai extravagantă. Aspectul exterior conta din ce în ce mai puțin.

Orchestra cânta fără dirijor. Muzicienii păreau să improvizeze, țesându-și melodiile în jurul unei teme delicate, stabilită prin acord tacit. O muzică rece, amintind de gheață și de mărire verzi ale nordului, cu un ritm

---

<sup>18</sup> *Was hael* și *drinc hael* – formule de urare în limba veche scandinavă, până în sec. XIV, însemnând: noroc și sănătate (n. trad.).

complex și fascinant, care însoțea discret șoapta instrumentelor de coarde. Corinth uită de sine, încercând să analizeze muzica. Din când în când, câte-un sunet făcea să răsună în el o emoție confuză, și atunci degetele i se crispau pe paharul de vin. Câteva perechi dansau pe această melodie, inventând mișcări proprii, lăsându-se în voia simțurilor. Presupunea că, pe tremuri, un asemenea eveniment se chema *jam session*<sup>19</sup> dar acum era prea îndepărtat și intelectual ca să semene cu ceva ce-și amintea. O nouă experiență, se gândi el. Toată umanitatea experimenta, deschizând mereu alte și alte drumuri într-o lume rămasă, brusc, fără orizonturi.

Se întoarse către Helga, surprinzându-i privirea ațintită asupra lui. Își simțea sângele fierbinte în obraji și încercă să vorbească despre lucruri prozaice. Dar se înțelegeau mult prea bine unul pe altul ca să se prefacă. Munciseră și vegheaseră împreună, și acum între ei se născuse un limbaj numai al lor, fiecare gest și privire însemnau ceva, și sensurile fulgerau de la unul la altul, ciocnindu-se și despărțindu-se și întâlnindu-se din nou, până într-atât încât totul semăna cu o discuție a fiecăruia cu el însuși.

— Muncă? întrebă el cu voce tare și asta însemna: (Cum te-ai descurcat în ultimele zile?)

— Bine, îi răspunse ea pe un ton plat. (Cred că realizăm ceva eroic. Cea mai înălțătoare misiune din istorie, probabil. Dar nu-mi pasă prea mult, nu știu de ce...)

— Sunt încântat că te-am întâlnit astă-seară, spuse el. (Am nevoie de tine. Am nevoie de cineva în orele fără lumină)

(Voi aștepta mereu), comunică ea prin priviri.

*Subiect periculos. Ferește-te de el.*

— Ce părere ai despre muzica de-aici? întrebă el repede. Se pare că sunt pe cale de a descoperi forme potrivite omului modern.

— Se pare că da, ridică ea din umeri. Dar vechii maeștri

---

<sup>19</sup> *Jam sesion* – termen de jazz, reprezentând execuții improvizate în comun ale unor muzicieni care nu lucrează în mod obișnuit împreună și care cântă de plăcere. (n. trad.).

îmi oferă mai mult. Erau mai umani.

— Mă-ntreb dacă noi mai suntem umani, Helga.

— Suntem, răspunse ea. Vom rămâne mereu noi înșine. Vom cunoaște încă dragostea ura, teama și curajul, râsul și tristețea.

— Dar sunt aceleași? gândi el cu o voce tare. Mă îndoiesc.

— S-ar putea să ai dreptate. Mi se pare prea greu să cred ceea ce vreau să cred. Țsta e.

El dădu din cap, ea zâmbi vag. (Da, știm amândoi că-i așa. Și, pe lângă noi, toată lumea)

Corinth oftă și-și frământă mâinile.

— Uneori aș vrea... Ba nu *O iubesc pe Sheila*.

(Prea târziu, nu-i așa, Pete?), vorbiră ochii ei (Prea târziu pentru amândoi.)

— Dansam? o invită el. (Mai bine să uităm)

— Sigur (Încântată, oh. Încântată!)

Se ridicară și pășiră pe ringul de dans. Îi simți tăria, când o luă de talie, și avu sentimentul că se hrănește din forța ei. *Simbolul matern?* Se autoironiză. N-avea importanță. Muzica îl pătrundea mai deplin acum, îi simțea în sânge ritmul ciudat. Capul Helgăi se afla la înălțimea ochilor lui, dar chipul ei îi rămânea ascuns. Nu știa să danseze bine, și-o lăsă pe ea să conducă, dar plăcerea mișcării fizice ritmate devenise acum mai puternică decât fusese înainte de schimbare. O clipă doar, își dori să fie un sălbatic și să-și danseze durerea în fața zeilor.

Nu, era prea târziu pentru el. Chiar și acum, rămânea un copil al civilizației; se născuse deja prea bătrân. Atunci ce vei face când o să-ți vezi soția înnebunind?

*Iubirea, eu și Soarta de-am urzi...*<sup>20</sup> Ce copilăresc i se părea! Și totuși ținuse atât de mult la catrenul acesta.

Muzica se sfârși și se întoarseră la masă. Aperitivul sosise, purtat de mașină. Corinth o ajută pe Helga să se

---

20 Vers dintr-un catren de Omar Khaiam:

Iubirea, eu și Soarta de am urzi/ Și prindem Planul Firii într-o zi./ L-am sfârâma în țandări și apoi/ Pe placul nostru altfel l-am tocmi. (Rubayat - XXII) (versiunea trad.).

așeze și mîncă melancolic. Ea-l privi din nou, neașteptat.

— Sheila? Întrebă ea (Nu s-a simțit prea bine în ultimul timp, așa-i?)

— Da (Mulțumesc pentru că întrebi) – Corinth se strîmbă: (Munca o ajută să-și umple timpul, dar nu se pricepe s-o facă. E absentă și a început să aibă viziuni; și visele ei nocturne...)

*Of, iubita mea, ce chinuri!*

— Dar de ce? (Tu, eu. Majoritatea oamenilor, ne adaptăm, nu mai suntem agitați; am crezut întotdeauna că ea e mai constantă decât alții)

— Subconștientul ei (s-a tulburat și s-a rătăcit, și conștiința ei nu-l poate controla, și urmărirea îngrijorată a simptomelor nu face decât să-i agraveze situația. Nu-i făcută pentru o asemenea putere a minții, n-o poate stăpâni.

Ochii li se întîlniră: *Ceva din vechea nevinovăție s-a pierdut, tot ce-am avut prețuit demult ne-a fost răpit iar acum am rămas goi în fața propriei noastre singurătăți.*

Helga își înalță capul: (Trebuie să înfruntăm situația. Într-un fel sau altul, trebuie să mergem mai departe) *Dar singurătatea...*

(Ajung să depind prea mult de tine. Nat și Felix sunt absorbiți de munca lor. Sheila nu mai are putere, luptă cu ea însăși de prea mult timp. Numai tu mi-ai rămas, și nu-ți priește)

(Nu mă deranjează.) *Acum, când nu mă mai pot ascunde de mine însămi, e tot ce am.*

Măinile li se întîlniră deasupra mesei. Apoi, încet, Helga și-o retrase pe-a ei și scutură din cap.

— Doamne!

Corinth își strânse pumnii. (Măcar dac-am putea afla mai multe despre noi înșine! De-am avea o psihiatrie aplicabilă!)

(Poate c-o vom avea în curînd. Oamenii studiază.)  
Liniștitor:

— Și cum merge munca ta?

— Destul de bine. Așa cred. (Vom putea ajunge la stele



Înainte de venirea primăverii. Dar la ce bun? La ce ne vor folosi Stelele?)

Corinth privi fix la paharul cu vin.

— Am amețit. Vorbesc prea mult.

— Nu-i nimic, dragul meu.

El o privi:

— Helga, de ce nu te căsătorești? Găsește-ți pe cineva.

Pe mine nu mă poți salva din iadul meu propriu.

Chipul ei exprimă refuzul.

— Mai bine alungă-mă din viața ta, o îndemnă el în șoaptă.

— Tu vrei s-o alungi pe Sheila din viața ta? Întrebă ea.

Chelnerul mecanic se apropie în tăcere și luă farfuriile, așezând felul principal pe masă, în fața fiecăruia. Corinth se gândi, confuz, că ar trebui să nu-i fie foame.

Oare nenorocirile nu însemnau, de obicei, să tânjești până uiți de tine? Mâncarea avea însă un gust bun. Mâncatul... da, un soi de compensație, la fel ca și băutul și visarea cu ochii deschiși, munca și altele fără de nume.

(Trebuie să rezisti) spuneau ochii Helgăi. (Orice s-ar întâmpla, trebuie să înduri și să trăiești, întreg la trup și minte, pentru că asta este zestrea ta umană.)

După o vreme, ea vorbi cu voce tare, folosind cuvinte scurte, încărcate de-un înțeles copleșitor:

— Pete, n-ai vrea... (să pleci cu nava?)

— Eu?

O privi cu ochi mirați, nevenindu-i să creadă, iar ea nu-și putu reține un hohot ușor de râs.

Apoi vorbi din nou, impersonal și grav:

— E proiectată pentru doi oameni. (E manevrată în primul rând de roboți, doar știi asta. Nat Lewis m-a convins să-i dau un loc pe navă, ca biolog. Problema vieții în alte părți ale universului.)

Vocea lui tremură ușor:

— N-am știut că tu fixezi cine merge.

— Nu în mod oficial. (În realitate, întrucât e un proiect ce aparține institutului, pot oferi locul oricărei persoane calificate. Nat îmi propusese mie...) Schimbară un zâmbet.

*Puteai alege și mai rău. Poate eu alegeam mai bine. Dar e limpede că trebuie un fizician. (Ca toți ceilalți, știi la fel de multe despre proiect, doar ai lucrat la el.)*

— Dar.

Clătină din cap.

— Aș vrea să... (Nu, nu există un cuvânt îndeajuns de expresiv. Mi-aș da nemurirea pentru un loc pe navă. Când eram copil, obișnuiam să stau pe spate, în nopțile de vară, și-mi plăcea să privesc luna ridicându-se pe cer, și să privesc ochiul roșu al lui Marte și visam). Dar ce fac cu Sheila? Poate altă dată, Helga.

— Nu va fi o călătorie lungă, spuse ea. (Câteva săptămâni de cercetare printre astrele mai apropiate, îmi imaginez, pentru a testa acționarea și o serie de teorii astronomice. Și cred că nu va fi riscant deloc. Te-aș lăsa și pleci dacă ar fi altfel?) *Dar și-așa voi privi cerul în fiecare noapte, voi simți răceala lui și-ți voi ține pumnii.* (E o șansă pe care cred că nu trebuie s-o scapi, pentru a te liniști Pete, acum ești un suflet pierdut. Ai nevoie să descoperi ceva mai important decât propriile tale probleme, ceva deasupra măruntei noastre lumi.)

Zâmbi.

— Poate că ai avea nevoie să-l găsești pe Dumnezeu.

— Dar ți-am spus, Sheila...

— Mai sunt câteva luni până la plecare. (Între timp, se poate întâmpla orice. Sunt la curent cu ultimele cercetări psihiatrice și știu că s-a descoperit o metodă promițătoare de tratament.)

Întinse mâna peste masă și-i atinse brațul.

— Gândește-te bine, Pete.

— Așa voi face, spuse el cu o voce care parcă nu era a lui.

O părticică din mintea lui înțelegea că ea îi prezenta această perspectivă spectaculoasă ca pe o diversiune ademenitoare, o sugestie menită să risipească sentimentele de îngrijorare și deprimare între care oscila tot timpul. Dar nu se supără. Bine că dădea rezultat. Când ieșiră din nou pe stradă, el privi cerul, văzu câteva astre

palide prin ceața ușoară și se simți cuprins de un val de emoție.

*Stelele! O, cerule, stelele.*

## TREISPREZECE

ZĂPADA veni devreme în anul acela. Într-o dimineață când Brock ieși din casă, toată lumea era albă.

Rămase o clipă în prag și cuprinse cu privirea întregul ținut, cu dealuri, câmpii și drumuri troienite, până la orizontul cenușiu ca oțelul. Avea impresia că nu mai văzuse iarnă până atunci, copaci întunecați și dezgoliți profilați pe cerul tăcut și fără vânt, acoperișuri împovărate de zăpadă și ferestre înveșmântate într-o horbotă albă, și o cioară stingheră, neagră și tristă, așezată pe un stâlp de telefon. *Într-adevăr, se gândi el, n-am nai văzut-o așa... niciodată.*

Ninsoarea mai încălzise aerul, dar respirația lui era încă aburită, și simți pișcătură frigului pe față. Își plesni mâinile una de alta, și zgomotul se auzi surprinzător de puternic în nemișcarea aceea, apoi își umflă obraji și spuse cu voce tare:

— Hai, Joe, se pare că am intrat în cealaltă jumătate a anului. O Zi a Recunoștinței<sup>21</sup> cu zăpadă, și nu m-aș mira dacă vom avea și un Paște alb.

Câinele privi spre el, înțelegând mai tot, dar neavând

---

21 Ziua Recunoștinței (engleză: *Thanksgiving Day*, franceză: *Jour de l'Action de grâces*) este o sărbătoare anuală de o zi, în care se mulțumește (tradițional lui Dumnezeu) pentru bogăția recoltei din acel an. Ea se sărbătorește în cea mai mare parte a Americii de Nord (Statele Unite și Canada). Este o sărbătoare a familiei. În Statele Unite majoritatea afacerilor (în afară de magazine) sunt închise joi și vineri în săptămâna cu Thanksgiving pentru a permite angajaților să se reunească, cu familia. Această sărbătoare a fost preluată de primii coloniști sosiți în Lumea Nouă (în statul Massachussets), unde a fost sărbătorită pentru prima dată în anul 1621, ca semn de recunoștință față de recolta miraculoasă obținută în condiții climaterice dure. În decembrie 1941, Congresul S.U.A. a adoptat o rezoluție prin care a 4-a zi de joi din noiembrie devine oficial sărbătoare națională a S.U.A.

cum să-i răspundă. Apoi instinctul se dovedi mai puternic, și câinele porni să alerge zglobiu și să latre pentru a trezi toată ferma.

O siluetă mică și îndesată, atât de înfofolită, încât doar proporțiile dintre brațe și picioare arătau că nu este umană, apăru din casă, se strânse și mai tare de frig, sări de câteva ori și se opri lângă om.

— Frig, sporovăi ea. Frig, frig, frig.

— Îmi pare rău, dar o să fie și mai frig, Mehitabel, spuse Brock și-și lasă palma pe creștetul înveșmântat cu o căciulă de blană.

Încă se temea că maimuțele nu vor reuși să treacă iarna. Făcuse tot ce putuse pentru ele – cususe îmbrăcăminte și le dăduse treburi mai mult în interior sau în hambar, ferindu-le de frig –, dar plămânii lor erau plăpânzi.

Spera, cu înverșunare, ca ele să supraviețuiască. În ciuda firii lor trândave și capricioase, maimuțele trudiseră eroic alături de el; singur n-ar fi putut termina pregătirile pentru iarnă. Ba mai mult decât atât: se împrieteniseră – avea cu cine să schimbe o vorbă, după ce întocmise un dialect simplu între el și maimuțe. Acestea n-aveau prea multe de spus, și mințile lor, ca niște cosași săltăreți nu puteau rămâne la un anumit subiect, dar formau o pavăză împotriva singurătății. Era o distracție să stea în sala de gimnastică pe care-o încropise pentru ele și să le vadă făcând tumbe și mișcări agile, căci râsul devenise o raritate.

În mod curios, Mehitabel se obișnuise mai ușor cu treburile fermei. În timp ce perechea ei, Jimmy, se pricepuse mai bine la gătit și dereticat prin casă. Dar nu asta avea importanță. Erau ajutoare de nădejde, puternice, orice s-ar fi apucat să facă.

Traversă curtea fermei, cizmele lui lăsând urme murdare pe albul virginal al zăpezii, și deschise ușa staulului. Când intră, îl lovi un val de căldură animală, și mirosul puternic îl ameți. Mehitabel se duse să aducă fân și mălai pentru animale – cincisprezece vaci, doi cai și uriașul elefant Jumbo – în timp ce Brock începu să mulgă vacile.

Animalele care rămăseseră păreau să fi acceptat placid noua ordine. Brock avu o strângere de inimă. Ele aveau încredere în el, îl priveau ca pe un fel de zeu – și astăzi va trebui să le înșele bună credință. N-avea rost să mai amâne, pentru că asta n-ar face decât să îngreuneze situația.

Ușa se deschise din nou, și Wuh-Wuh veni legănându-se, se așază pe scaunul de muls și începu să-l ajute pe Brock. Nu scoase o vorbă și-și văzu de treabă ca un robot, dar nu era ceva neobișnuit. Brock își imagina că Wuh-Wuh era incapabil să vorbească, emițând doar bâlbâieli și mormăieli dezarticulate, de la care i se trăgea și numele.

Zdrențăros, murdar și rupt de foame, imbecilul apăruse în urmă cu câteva săptămâni. Probabil că scăpase din vreun azil – un cocoșat mărunț și noduros, de vârstă incertă, cu un cap plecat, un chip urât și o privire goală. Și inteligența lui Wuh-Wuh crescuse, ca a tuturor celorlalți, dar asta nu schimbaseră cu nimic faptul că era handicapat, atât fizic cât și mintal.

Nu fusese prea binevenit la fermă. Mai toată munca de strângere a recoltei se încheiase și începuseră să-și facă griji dacă proviziile le vor ajunge peste iarnă, iar acum mai apăruse o gură de hrănit.

— Îlucid, șefu' îi spusese Jimmy, întinzând mâna după cuțit.

— Nu, spuse Brock. Nu putem fi atât de nemiloși.

— O fac repede și ușor, rânjise Jimmy, trecând cu tăișul lamei de-a lungul degetului.

Avea o simplitate încântătoare, tipică junglei.

— Nu, deocamdată nu.

Brock zâmbise ostenit. Era mai tot timpul obosit, pentru că nu-și putea permite să stea o clipă. *Sunt oițele rătăcite și s-ar părea că eu am ajuns păstorul lor. Trebuie să trăim cu toți într-o lume care nu ne vrea.*

După un moment adăugase:

— Avem de tăiat multe lemne.

Wuh-Wuh se adaptase destul de bine, devenea din ce în ce mai potolit, mai ales după ce Jimmy – probabil și cu

ajutorul vreunui băț – îl dezvățase de unele apucături rele. Și asta îl făcuse pe Brock să înțeleagă, cu o forță reînnoită, că trebuie să existe mulți alții ca el, luptându-se pentru a trăi într-un moment în care civilizația ajunsese prea departe pentru a le mai purta și lor de grijă. Presupunea că imbecilii și idioții vor trebui să se unească într-un fel sau altul și să întemeieze o comunitate.

La urma-urmei, de ce n-ar recunoaște-o? Era singur. Uneori, deprimarea pricinuită de singurătate îl aducea în pragul sinuciderii. Nu putea găsi mulți ca el, și oricum nu-i putea găsi acum, când iarna era stăpână, și avea sentimentul că nu muncește decât pentru supraviețuirea lui inutilă. Avea nevoie de semeni de-ai lui.

Termină de muls vacile și dădu drumul animalelor să facă puțină mișcare... Jgheabul cu apă avea o pojghiță de gheață pe care Jumbo o sparse cu trompa, și animalele se buluciră pentru a se adăpa.

Mai târziu, elefantul va fi pus la muncă pentru a mai scoate apă și pentru a o pune în rezervor. Jumbo arăta destul de mișos acum; Brock nu știa cât păr putea crește pe pielea elefanților atunci când acesta nu era ros de copacii sau de desigurile junglei ori pârlit de împlânzitorul de la circ.

Se duse și el până la stogul de fân de lângă târta oilor. Trebuise să construiască un gard din scânduri, pentru a împiedica turma să mai iasă prin gardul de sârmă și să se ghițuiască, dar acum oile respectau gardurile. Capriciul unui zeu... Se întreba ce fel de gânduri-tabu treceau prin țestele lor înguste.

Chiar și înainte de schimbare oile fuseseră animale cu personalitate proprie, iar el le cunoștea pe fiecare dintre cele patruzeci, la fel de bine pe cât putea cunoaște oamenii. Bluff, Georgiana cea isteasă o împingea pe timida Psyche în graba ei, bătrâna și grasa Marie Antoinette rumega placidă și imobilă, Jo-fetița dansa exuberantă în zăpadă – și berbecul bătrân cu coarne încolăcite, Napoleon, cu o atitudine regească și magnifică, prea conștient de supremația pe care-o deținea ca să mai fie și arogant. Cum

putea ucide vreuna dintre ele?

Și totuși n-avea de ales. El și Joe și Wuh-Wuh nu puteau trăi mâncând fân sau făină măcinată prost, sau mere, sau numai legume; Jimmy și Mehitabel mâncau și ei câte-o ciorbă – și mai erau pieile, seul, până și oasele meritau folosite.

Numai că nu știa pe care s-o aleagă.

Nu ținea mult la Georgiana, dar era prea bună ca s-oucidă. Va avea nevoie de vigoarea ei pentru perpetuarea turmei. Jo-fetița cea fericită, care veni să-i lingă mâna, cocheta Margy și sfioasă Jerry și curajoasă Eleanor – pe care dintre prietenele sale o va mânca?

*Of, încetează, își zise el. Te-ai hotărât de mult.*

Fluieră după Joe și deschise poarta. Oile îl priviră curioase. Tocmai terminaseră de mâncat și se risipiseră spre adăpostul în care se odihneau.

— Hei, Joe, adu-o-ncoace pe Psyche, spuse el.

Câinele porni pe dată. Săltând și strălucind ca un foc arămiu. Mehitabel apăru din poata găinilor și rămase în așteptare pentru ceea ce avea de făcut. Ținea un cuțit în mână.

Joe o îmboldi pe Psyche și oaia îl privi cu uimire sfioasă. Câinele lătra și sunetul răsună limpede și înghețat, apoi o mușcă ușor de pulpă. Atunci ea se urni, lăsând o urmă adâncă în zăpadă și ieși pe poartă. Rămase în fața porții, uitându-se la Brock.

— Hai, fată, o îndemnă el. Pe aici și închise poarta și o încuie. Joe o împinse pe Psihie după colțul poatei, pentru ca restul turmei să nu asiste la scenă.

Porcii fuseseră răi și inteligenți și-n vremurile dinainte – în plus, văzuseră multe sacrificări de-ale semenilor lor. Oile nu știau mai nimic. Brock se gândi că dacă o parte dintre ele erau scoase din târlă și nu se mai întorceau, restul va accepta situația fără să se îngrijoreze. Bineînțeles! Dacă omul va continua să trăiască hrănindu-se cu carnea animalelor pe care le creștea, el va trebui să le planteze în minte o idee. Da, ca o religie... care să le ceară sacrificiu...

Brock se cutremură la un asemenea gând. Nu era croit

pentru rolul de Moloh<sup>22</sup>. Specia umană fusese îndeajuns de sinistră și fără a deveni un trib de zei băutori de sânge.

— Aici, Psyche, spuse el.

Ea stătea tăcută locului, privind la el. El își scoase mânușile și ea, cu limba caldă și umedă, îi linse mâinile ușor transpirate. Când el o scărpină în dosul urechilor, ea behăi moale și se apropie și mai mult de el.

Dintr-o dată înțelese tragedia animalelor. Nu erau pregătite pentru inteligență de un asemenea nivel. Omul, cu mâinile și cu vorbirea, se dezvoltase ca o ființă gânditoare, creierul nu-l apăsa în mod nedorit. Chiar și această bruscă povară a cunoașterii nu era prea mare pentru el, pentru că se considerase dintotdeauna că intelectul are un potențial nelimitat.

Dar celelalte animale trăiseră într-o altfel de armonie, conduse de instincte prin marile ritmuri ale lumii, având inteligența strict necesară supraviețuirii. Erau mute, dar nu știau asta; nu le bântuiau fantasme sau doruri și nici singurătatea sau uimirea întrebătoare. Acum fuseseră azvârlite în această imensitate abstractă, pentru care nu erau pregătite, și asta crea în ele un dezechilibru înspăimântător. Instinctul, mai puternic decât în om, se revoltă în fața noii și ciudatei senzații, și creierul, neadaptat comunicării, nici măcar nu putea exprima ceea ce le nemulțumea.

Cruzimea indiferentă și atotcuprinzătoare a ceea ce se întâmpla îi dădu omului un gust amar. Ochii i se împăienjeniră o fracțiune de secundă, dar apoi se mișcă cu o iuțeală sălbatică și, pășind în spatele oii, o trânti la pământ și-i întinse beregata, pregătind-o pentru cuțit. Psyche behăi o dată, și omul citi în ochii ei groaza de moartea pe care-o știa implacabilă. Maimuța lovi, iar oaia se zbătu câteva clipe și apoi înțepeni.

— Ia-o, ia-o... spuse Brock ridicându-se. Du-o tu, Mehitabel. Te rog.

I se păru ciudat de greu să vorbească.

---

22 Moloh - zeu semitic în numele căruia erau sacrificați copiii. (n. trad.).



— Ia-l și pe Wuh-Wuh să te-ajute. Eu mai am și alte treburi.

Se îndepărtă încet, împleticit, iar Joe și Mehitabel se priviră nesiguri. Asta fusese pentru ei o sarcină: nu înțelegeau de ce trebuia să plângă conducătorul lor.

## PATRUSPREZECE

WANG KAO muncea de zor când apăru profetul. Era iarnă, și pământul, acoperit de zăpadă, se întindea alb și încremenit în jurul satului, cât putea el cuprinde cu privirea, dar primăvara va veni din nou și vor trebui să are, însă toți boii fugiseră. Bărbații, femeile și copiii vor fi siliți să tragă la pluguri, și Wang Kao voia să le ușureze truda atât cât era posibil. Desfăcea în bucăți singurul tractor, rămas fără combustibil, ultima rămășiță de la comuniști, căutând rulmenții, când se auzi strigătul care anunța că un străin se apropia traversând câmpia.

Wang Kao oftă și-și lăsă deoparte treaba. Bâjbâi prin semiîntinericul din colibă care adăpostea fierăria lui, puse mâna pe pușcă și pe cele câteva cartușe care-i mai rămaseră și se înfodoli cu un palton vătuit, de culoare albastră. Pușca aceea se dovedise un prieten de nădejde, căci îl ajutase să scape din multe necazuri, de-a lungul celor câteva sute de mile pe care le făcuse pe jos, după ce armata răsculată se risipise și plecase spre casă. Încă mai existau soldați comuniști în libertate, ca să nu mai vorbim de oameni care, împinși de foame, deveniseră bandiți. Chiar și acum, nu se știa niciodată ce hram purta cel care pe apropia de sat. Ultimul vizitator sosise cu un avion strălucitor, pentru a le da de știre că se constituise un nou guvern care decretase că toți oamenii sunt liberi; dar guvernul era departe și încă lipsit de putere, iar oamenii trebuiau să se apere singuri când se iveau primejdia.

Vecinii lui așteptau afară, tremurând în frig. Câțiva dintre ei aveau puști ca a lui, restul erau înarmați doar cu bâte, cuțite și furci. Respirația lor scotea aburi. În spatele

șirului pe care-l formaseră se vedeau femeile, copiii și bătrânii, stând în praguri, gata în orice clipă să se adăpostească înăuntru.

Wang Kao își încordă privirea, închizând puțin ochii ca să nu-l orbească albul zăpezii.

— E doar un bărbat, spuse el. Nu văd arme.

— E călare pe un măgar și duce altul de căpăstru, completă unul dintre vecini.

Era ceva ciudat. Cine mai putuse domestici un animal după marea schimbare? Wang Kao simți părul de pe ceafă zbârlindu-i-se.

Cel ce se apropia era un bătrân. Le zâmbi calm tuturor și, una câte una, țevile puștilor cătară spre pământ. Dar era ciudat ce haine subțiri avea bătrânul pe el: parcă ar fi fost vară. Merse călare către șirul de bărbați și-i salută prietenește. Nimeni nu-l întreabă ce căuta, dar ochii care-l țintuiau așteptau un răspuns.

— Numele meu e Wu Hsi, spuse el, și am pentru voi un mesaj care v-ar putea interesa.

— Vino înăuntru, domnule, îl invită Wang Kao, și te rog să accepți sărăcăcioasa noastră ospitalitate. Cred că ți-e amarnic de frig.

— Ba nu, spuse străinul. Aceasta e o parte a mesajului meu. Oamenii nu trebuie să înghețe dacă n-au îmbrăcăminte groasă. Totul e să știi cum să faci să nu îngheți.

Îndoi un picior peste greabănul măgarului și se aplecă puțin în față. O adiere înghețată îi involbură barba cenușie și rară.

— Sunt unul dintre mulți alții, continuă el. Maestrul nostru ne-a dat cunoașterea, și acum am plecat să-i învățăm și pe alții, și sperăm că unii dintre cei pe care-i vom educa vor deveni ei înșiși profeți.

— Sigur, dar ce vrei să ne înveți domnule? întreabă Wang Kao.

— Cum să vă folosiți de minte, răspunse Wu His. Maestrul meu a fost un învățat din Fenchow, și când a venit marea schimbare el a înțeles că era o transformare în

modul de gândire al oamenilor și a început să caute cele mai bune căi de a-și folosi noile puteri. Ceea ce vă ofer eu nu e decât un umil început și, cu toate astea, simțim că el poate fi de folos lumii.

— Acum putem cu toții să gândim mai liber, și mai bine, domnule, explică Wang Kao.

— Da, eu fac parte dintre cei puternici și sper ca vorbele mele să însemne ceva nou pentru voi. Oameni buni, gândiți-vă de câte ori mintea, voința, au stăpânit slăbiciunile trupului. Gândiți-vă cum au scăpat oamenii cu viață după boli grele și foamete și extenuare fizică, atunci când oricare alt animal ar fi murit. Și țineți seama cu cât sunt mai mari aceste puteri acum, dar omul nu știe să le folosească.

— Așa e.

Wang Kao se înclină.

— Eu văd că ai biruit înghețul iernii.

— Astăzi nu-i îndeajuns de frig pentru a-i face rău omului, dacă el știe cum să-și mențină sângele în mișcare. Acesta-i un lucru de nimic.

Wu Hsi ridică din umeri.

— O minte superioară poate ajuta mult corpului; eu, de exemplu, vă pot arăta cum să-i spuneți unei răni să nu mai doară sau să nu sângereze. Apoi, căile de comunicare cu animalele și de a ni le face prietene: modul de a-ți aminti price detaliu văzut sau auzit; modul de a elimina orice sentimente, dorințe, în afara celor pe care mintea le socotește folositoare; modul de a vorbi de la suflet la suflet cu alt om fără ca măcar să-ți miști buzele: modul de a aprecia cum trebuie să fie lumea reală, fără a cădea în năzăriri și închipuiri goale – acestea, socotesc eu umil, vă pot fi de mare folos.

— Adevărat, onorate domn. Ne-ar folosi, căci încă nu suntem puternici, afirmă Wang Kao cu respect. Nu vreți să intrați să luați masa cu noi?

Era o zi însemnată pentru sat, deși vestea sosise atât de brusc. Wang Kao se gândi că în curând va veni ziua cea mare pentru întreaga lume. Se întrebă cum va arăta ea

peste zece ani, și sufletul său nu mai avea răbdare să aștepte.

Dincolo de hublouri, cercul întunecat era glacial, presărat cu un milion de sori înghețați în noaptea elementelor. Calea lactee părea să curgă precum un fluviu de lumină, Orion se profila gigantic, având ca fundal infinitul, și totul radia tăcere și frig.

Spațiul părea un ocean. Soarele Pământului dispărea încet, în timp ce nava se deplasa spre nesfârșire. Acum rămăseseră doar noaptea, tăcerea și frumusețea strălucitoare a cerului. Privind stelele, fiecare dintre ele un foc gigantic, și simțindu-le izolarea înspăimântătoare, Peter Corinth avu senzația că sufletul îi devenise infinit de mic. Acesta era spațiul, întinzându-se pretutindeni pe distanțe imposibil de imaginat, lumi dincolo de lumi, și fiecare dintre ele, înveșmântată în propria-i splendoare, nu reprezenta aproape nimic față de misterul din care era doar un fragment.

*Poate că ar trebui să-l găsești pe Dumnezeu.*

Da, probabil că trebuia. Era bine că găsisese măcar ceva mai mare decât propria-i ființă.

Oftând, Corinth se întoarse la căldura metalică a cabinei, recunoscător că redescoperă finitudinea. Lewis privea cadranele și morfolea o țigară de foi care se stinsese. Pe chipul lui rotund și roșcovan nu se vedeau încă semnele respectului plin de venerație; îngâna un cântec, dar Corinth știa că frigul etern îi atinsese sufletul cu o aripă. Biologul clătină imperceptibil din cap. (Funcționează încântător. Acționarea psi, telescoapele, gravitatea, ventilația, servomecanismele – avem o navă minunată.).

Corinth găsi un scaun și se așeză, adunându-și trupul deșirat și împreunându-și mâinile pe genunchi. Pornirea spre stele era un triumf, probabil cea mai mare realizare din istorie. Iar asta garanta că istoria va exista și de-acum încolo, o chemare a omului către depărtări, ceea ce însemna că el nu va rămâne pe vecie pe mica lui planetă. Numai că el, ca individ, nu simțea bucuria fără margini a

cuceririi. Realizarea aceasta era prea grandioasă pentru a se transforma în trufie.

A, ca intelectual știuse dintotdeauna că vastitatea cosmosului depășea înțelegerea, dar aceasta percepere fusese abstractă, incoloră, fixată în cantități exprimate prin formule precum zece la a nu știu câta putere, și nimic mai mult. Acum, cosmosul făcea parte din propria lui ființă. Acum trăise experiența cosmosului și nu mai putea să redevină ceea ce fusese.

Împinsă de o forță mai puternică decât cea a rachetelor, eliberată de limitele einsteiniene, nava intră în relație cu întreaga masă a universului, și călătoria cu viteze mai mari decât cea a luminii nu era totuna cu iuțeala de deplasare. Poziția navei se schimba într-un fel enigmatic, pe care nu l-ar fi putut descrie decât o nouă ramură a matematicii. Ea genera propriul câmp gravitațional intern, combustibilul era însăși masa – orice masă, descompusă în energie,  $(9 \times 10)^{30}$  erg/gram. Telescoapele care anulau efectul Doppler arătau văpaia pură a spațiului pentru ochii care niciodată n-o vor putea privi fără ajutorul instrumentelor. Ea își transporta, își adăpostea și-și hrănea încărcătura fragilă de țesut organic, și cei care călătoreau ca zeei își cunoșteau vulnerabilitatea în fața morții și o înțelegeau cu o limpezime care pornea din inimă, dându-i tărie.

Cu toate acestea, nava părea neterminată. În graba lor de a concentra în câteva luni o mie de ani de muncă, cei care o construiseră nu instalaseră computere și roboți care s-o facă în întregime automatizată. Cu noile lor minți oamenii de la bord puteau efectua calcule la fel de repede și de bine ca oricare mașină, puteau rezolva ecuații diferențiale parțiale de grad superior doar pentru reglarea unui aparat de control. Se lucrase la proiect cu o grabă disperată, înțelegându-se că noua umanitate trebuia să găsească o frontieră. Următoarea va fi altfel, iar modificările se vor baza pe datele pe care prima navă le va aduce din spațiu.

— Măsurarea radiațiilor cosmice decurge în mod normal, anunță Lewis.

Nava semăna cu un arici datorită instrumentelor montate la exteriorul ei și câmpurilor proiectoare față de curbura spațiului.

(Sper că asta elimină pentru totdeauna teoria originii solare.)

Corinth îl aprobă din cap. Universul – cel puțin până la depărtarea la care ajunseseră – părea să pună în evidență o ploaie de particule încărcate năpustindu-se în spațiu, având origini și destinații necunoscute. Dar dacă particulele proveneau dintr-o sursă? Poate că ele erau o componentă a cosmosului, la fel ca stelele și nebuloasele. Profesionistul dorea din adâncul sufletului să știe.

— Cred că și cele mai scurte deplasări pe care le putem face în acest mic segment al galaxiei vor răsturna multe dintre teoriile astrofizice ale trecutului, spuse Corinth. (Va trebui să construim o cosmologie complet nouă.)

— La fel și în biologie, pariez, mormăi Lewis (M-am tot gândit în ultimul timp la problema asta, și acum cred că sunt posibile forme de viață care nu se bazează pe carbon. Ei, vom mai vedea.)

— *Vom vedea...* Ce vorbe magice!

Chiar și pentru explorarea sistemului solar vor fi necesari zeci de ani. Nava *Sheila* – omul nu se eliberase din sclavia animismului și trebuia să-și boteze lucrarea, iar Corinth rămăsese sentimental și se gândea la nava care purta numele soției – vizitase deja Luna, în cadrul unui zbor de testare; adevărata călătorie începuse cu un zbor razant pe lângă Venus, pentru a privi iadul nisipos, cutreierat de vânturile de pe suprafața otrăvită, continuase cu o oprire pe Marte unde Lewis se entuziasmase din cale-afară din cauza adaptărilor pe care le descoperise la unele forme de plante, după care porniseră mai departe. Într-o săptămână greu de uitat, doi oameni văzuseră două planete și trecuseră dincolo de ele. Constelația Hercule se află undeva în urma lor; voiau să determine liniile câmpului inhibitor și să adune date despre el; după aceea, plănuiau o deplasare spre Alfa Centauri pentru a vedea dacă vecinii cei mai apropiați ai Soarelui aveau planete, apoi, înapoi spre casă.

Și totul în mai puțin de-o lună!

*Va fi aproape primăvară când mă voi întoarce.*

Când plecaseră, iarna târzie era încă stăpână în emisfera nordică a pământului. Fusesse o dimineață friguroasă, cu lumină puțină. Nori joși, se târau ca niște zdrențe de fum pe cerul cenușiu. Clădirile masive ale Brookhaven-ului, răspândite pe o mare suprafață, le rămăseseră aproape ascunse de perdeaua de ninsoare și ceață, iar orașul de dincolo de clădiri nu se vedea deloc.

Nu-i conduseseră mulți pentru a-și lua rămas bun: Sarah și Felix Mandelbaum, bineînțeles, înfofoliți în haine săracăcioase și purtate ani de zile; alături de ei, Rossman, înalt, semeț și rigid; câțiva prieteni, alte cunoștințe din laboratoare și ateliere – și cam atât.

Îmbrăcată cu o haină scumpa de blană, venise și Helga, iar cristalele de zăpadă, pe jumătate topite, străluceau umed ca diamantele în părul ei blond, pieptănat strâns. Corinth înțelesese multe din răceala ei impenetrabilă, se întrebase cât va mai aștepta după plecarea navei pentru a se pune pe plâns, dar dăduse mâna cu ea și nu găsise cuvintele potrivite de despărțire. Ea vorbise după aceea cu Lewis, și Corinth o condusesse pe Sheila pentru a-i arăta nava de jur împrejur.

Îmbrăcată cu palton, părea mică și fragilă. Trupul i se topise, oasele subțiri ieșeau în evidență sub piele și ochii îi erau enormi. În ultima vreme devenise foarte tăcută, stătea și privea dincolo de el, iar acum avea un tremur ușor. Mâinile pe care Corinth i le strângea erau înspăimântător de slabe.

— N-ar trebui să plec de lângă tine, scumpo, spuse el, rostind cuvintele cu tandrețea de odinioară și făcând ca vocea să-i semene cu o mângâiere.

— Nu va dura mult, răspunse ea cu glas voalat.

Nu se machiase și buzele îi erau mai palide decât de obicei.

— Cred că o să mă fac bine.

El aprobă, dând ușor din cap. Kearnes, psihiatrul, era un om de treabă, semănând cu un tătic grasuț – dar cu o minte

ascuțită ca briul. Recunoștea că terapia pe care o propunea era experimentală, o încercare de a pătrunde în bezna necunoscută din noua minte umană, dar obținuse rezultate încurajatoare cu câțiva pacienți. Respingând barbaria și mutilarea creierului prin operație chirurgicală sau prin șocuri, el simțea că o perioadă de izolare, departe de familie, oferea suferindului șansa de a realiza, sub supraveghere atentă, o reevaluare absolut necesară...

(„Schimbarea a provocat un șoc psihic de neînchipuit tuturor organismelor care posedă sistem nervos, spusesese doctorul Kearnes. Cei norocoși, cei cu voință puternică, cei hotărâți, cei ale căror interese au fost, prin propria alegere sau din necesitate, îndreptate mai mult spre exterior decât spre introspecție, cei pentru care gândirea disciplinată a fost un proces normal și plăcut – toți aceștia par să se fi adaptat fără probleme, deși presupunem că vom duce până în mormânt cicatricile acestui șoc. Cei mai puțin norocoși au fost însă azvârliți în ghearele nevrozei, care în multe cazuri a devenit psihoză Domnule Corinth – permite-mi să spun lucrurilor pe nume – soția ta se află periculos de aproape de nebunie. Viața ei dinainte, protejată de orice inconveniente și preponderent neintelectuală, nu a pregătit-o pentru o schimbare bruscă și radicală a propriei existențe: și faptul că nu are copii, care să-i ofere o supapă pentru griji, și nici n-o preocupă probleme legate de supraviețuire, au permis ca întreaga forță a minții să se îndrepte asupra caracterului ei. Vechile adaptări, compensări, uitarea autoprotectoare și autoamăgirea, care ne-au caracterizat pe toți, nu-i mai sunt de nici un folos, și ea n-a reușit să găsească altele. Îngrijorarea în legătură cu simptomele n-a făcut decât să le agraveze, totul mergând într-un cerc vicios. Dar eu cred c-o pot ajuta; cu vremea, când totul va fi mai bine înțeles, vom reuși să aplicăm un tratament complet... Cât va dura? De unde să știu? Nu mai mult de câțiva ani, în ritmul în care se poate dezvolta știința în prezent: și între timp doamna Corinth trebuie să găsească un substitut pentru fericire și echilibru.”)

— Ei bine...



Cu o izbucnire de groază în ochi.

— Of, Pete, dragule, iubitele, să ai grijă! Să te întorci la mine!

— Sigur, răspunse el și-și mușcă buzele.

(„Da, socot că ar fi excelent pentru ea. Dacă pleci în expediția aceea, doctore Corinth. Grijile pe care și le va face pentru tine vor fi mai benefice decât întoarcerea pe toate fețele a umbrelor pe care le zămislește propria ei minte rătăcită. O va ajuta să-și orienteze psihicul înspre lucruri exterioare, cum și este normal. Nu este o introvertită înăscută...”)

Un vârtej de zăpadă îi învăluie o clipă, ascunzându-i fața de restul lumii. El o sărută și înțelese că va ține minte, în toți anii ce vor urma, cât de reci îi erau buzele și cum tremurau la atingerea buzelor lui.

Pământul vuia adânc și gol, de parcă însăși planeta tremura de frig. Pe deasupra lor trecu racheta transatlantică spre Europa, cu o misiune legată de nou-născuta ordine mondială. Corinth nu-și putea dezlipi ochii de la Sheila. Îi scutură zăpada așezată pe păr, simțindu-i sub degetele mângâietoare moliciunea și rotunjimea copilărească și dulce a cefei. Se simți cutremurat de un hohot trist de râs.

Cu ochii, mâinile și buzele, el îi spuse:

— Când mă voi întoarce - și ce primire voi avea, scumpo! — vreau să te găsesc sănătoasă. Și să ai un robot menajeră, ca să poți fi liberă pentru mine. După aceea, nimic pe lume n-o să ne mai supere.

Dar ce voia să spună de fapt era: *O, prea iubito, să mă aștepți așa cum ai fost din dintotdeauna, Tu, care reprezینی toată lumea pentru mine. Să dispară întunericul dintre noi, copil al luminii, să fim împreună ca la început, altfel timpul va rămâne gol pe vecie.*

— O să încerc, Pete, șopti ea.

Întinse mâna să-l mângâie pe chip.

— Pete? rosti apoi, întrebător.

Distorsionată de vânt, vocea guturală a lui Lewis sună brutal:

— Cine are de urcat la bord să poftească!

Corinth și Sheila zăboviră câteva momente, și ceilalți le respectară dorința nespusă. Când fizicianul rămase în pragul ecluzei și făcu semne de rămas bun, era mult deasupra solului, și silueta Sheilei deveni o formă insignifiantă, profilată pe zăpada murdară.

De la marginea orbitei lui Saturn, Soarele rămas în urmă, aproape pierdut în puzderia de sori, era cu puțin mai strălucitor decât cel mai luminos astru. Constelațiile nu se schimbaseră, în ciuda distanței pe care astronautii o parcurseseră deja. Cercul uriaș al Căii Lactee și spiralele misterioase ale altor galaxii licăreau îndepărtat, la fel ca și pentru ochii primului viitor-om care-și ridicase privirea spre cer și se mirase. Nu existau nici distanțe, nici timp, doar o imensitate care nu se putea măsura în mile și ani.

*Sheila* își continua precaut drumul, cu viteză mult sub cea a luminii. Ajunși la limita câmpului inhibitor, Lewis și Corinth pregăteau proiectilele dirijate prin telemetrie, care aveau să fie lansate în direcția regiunii cu un flux mai intens.

Lewis chicoti, cu amabilitate diavolească, spre șobolanii aflați în cuști, pe care voia să-i lanseze cu una dintre torpile. Ochii lor ca niște mărgele îl urmăreau atent, de parcă ar fi știut.

— Sărmanele haimanale, apuse el. Uneori mă simt ca un ticălos. Și, în rest, mă port la fel: dar e amuzant, adăugă el.

Corinth nu-i răspunse. Privea către stele.

— Necazul tău e că iei viața prea în serios, spuse Lewis, așezându-se comod pe scaunul alăturat întotdeauna ai fost așa, și nici după Schimbare n-ai abandonat obiceiul ăsta prost. Uită-te la mine – eu sunt, desigur, perfect prin definiție... Întotdeauna am găsit ceva de înjurat sau de plâns, dar am descoperit la fel de multe lucruri scandalos de caraghioase. Dacă există Dumnezeu – și, de când cu schimbarea, am început să cred că s-ar putea existe unul,

ori am devenit mai imaginativ – atunci Chesterton<sup>23</sup> a avut dreptate incluzând simțul umorului printre atributele Lui – Plescăi din limbă – Sărmanul G.K.C.! Păcat că n-a trăit să vadă schimbarea. Ce noi paradoxuri ar fi creat!

Sonerie de alarmă îi întrerupsese monologul. Amândoi tresăriră și priviră la lumina avertizoare care clipea ca un ochi roșu. Instantaneu, fură cuprinși de un val de amețeală. Corinth, traversat de o senzație violentă de vomă, se apucă instinctiv de brațele scaunului.

— Câmpul... ne apropiem de zonă...

Lewis răsuci un buton de pe complicatul tablou de bord Avea vocea guturală:

— Trebuie să ne îndepărtăm...

*Cu toată viteza înapoi!* Dar nu era chiar așa de simplu, mai ales acum, când întâlнисeră câmpul potențial pe care știința îl identifică drept ultima realitate. Corinth scutură din cap, luptând împotriva senzației de greață, și se aplecă deasupra tabloului de bord, să dea o mână de ajutor. *Comutatorul asta... nu, celăltalt...*

Privi năuc și nevolnic la tablou. Un ac indicator urcă încet trecu de punctul roșu: depășiseră viteza luminii și accelerația creștea continuu – ultimul lucru pe care l-ar fi vrut. *Ce-i de făcut?*

Lewis clătină din cap. Chipul lui era brobonit de sudoare.

— Vector lateral, găfâi el. Ieși tangențial...

Nu existau constante pentru acționarea psi. Totul era o variabilă, o funcție cu multe componente, depinzând unele de altele și de gradientul potențial. În noile condiții, programarea pentru „înainte” putea deveni... „înapoi” și mai trebuiau să țină seama de principiul de incertitudine, de haosul mișcării electronilor individuali, de curbele aplatizate de probabilitate, de complexitatea de neimaginat care dăduse naștere astrelor, planetelor și oamenilor înzestrați cu gândire. Un șir lung de ecuații se derulă prin creierul lui Corinth.

---

23 Gilbert Keith Chesterton (1174 – 1936) – romancier, poet, biograf și umorist englez, care a cultivat paradoxul, autor de eseuri consacrate unor teorii religioase și sociale. (n. trad.).

Senzația de vertij îi trecu și-l privi pe Lewis cu groază tot mai mare.

— Ne-am înșelat, bolborosi el. Câmpul crește mai repede decât am crezut noi.

— Dar Pământului i-au trebuit zile întregi ca să iasă din câmp, omule, cu viteză relativă de...

— Înseamnă c-am intrat în altă porțiune a conului, una mai precis definită; sau poate că precizia variază în funcție de timp, într-un mod la care nu ne-am gândit încă...

Corinth își dădu seama că... Lewis rămăsese cu gura căscată și-l privea cu ochi mari și mirați.

— Îi? făcu Lewis încet.

— Am spus că... dar ce-am spus?

Panicat, își simți inima bătând nebunește. Spuse trei sau patru cuvinte, făcu câteva gesturi, dar Lewis nu înțelese nimic.

*Bineînțeles că nu!* Nu mai erau atât de inteligenți ca înainte, nici unul dintre ei.

Corinth își pipăi limba, care părea acum că de lemn. Încet, în cuvinte clare, repetă cele spuse mai devreme.

— A, da, da...

Lewis încuviință, prea înghețat de spaimă că să spună mai mult.

Corinth avu impresia că mintea îi devine cleioasă. Alt cuvânt nu găsea. Se răsucea spre întuneric, descriind o spirală lentă; nu putea gândi, și, cu fiecare secundă care se schimba, se prăbușea tot mai adânc spre starea de animalitate.

Ideea venea ca o lovitură mortală. Fără să-și dea seama, se prăvăliseră în câmpul din care ieșise Pământul, iar acesta îi dădea înapoi, se întorceau la starea de dinaintea schimbării. Nava se năpustea, din ce în ce mai adânc, în fluxul atotcuprinzător, și ei nu mai aveau nivelul de inteligență necesar pentru a-i controla deplasarea.

*Constructorii următoarei nave vor avea în vedere acest neajuns, reuși el să gândească în haosul acela. Își vor da seama ce s-a întâmplat, dar nouă la ce ne va folosi? Cred că o să ieșim tangențial, s-ar putea să scăpăm în curând,*

*ori vom rămâne captivi aici pentru următoarea sută de ani.*  
— *Sheila!*

Lăsă capul în piept prea nenorocit de supliciul fizic al năprasnicei readaptări celulare ca să mai gândească, și începu să plângă în tăcere.

Nava își continuă drumul prin beznă.

## CINCISPREZECE

CASA era așezată în Long Island, deasupra unei pante largi, care cobora spre mare. Aparținuse, demult, unei alte proprietăți, mai întinse, și era înconjurată de copaci și de un zid înalt care o izola de restul lumii.

Roger Kearnes opri mașina sub portic și coborî. Avu un fior de frig și-și îndesă mâinile adânc în buzunare, ferindu-și-le de frigul înțepător și umed. Nu era vânt, nici măcar umbra unei adieri, doar o ninsoare târzie, tristă și deasă, care se cernea cu fulgi mari din cerul parcă prăbușit peste oraș și se depunea pe ramele ferestrelor și se topea precum lacrimile la atingerea cu pământul. Se întrebă disperat dacă va mai fi cândva primăvară.

În fine... Alungă acest gând sumbru și sună. Avea de lucru. Trebuia să verifice starea pacientului.

Sheila Corinth îi deschise ușa. Era încă slabă, ochii negri păreau uriași pentru chipul ca de copil, dar nu mai tremura și avusese grijă să se pieptene și să îmbrace o rochie.

— A, bună, spuse el zâmbind. Cum te simți astăzi?

— Bine.

Nu-l privi în ochi.

— Nu vrei să intri?

Îl conduse pe coridorul care, deși fusese zugrăvit recent, nu reușise să creeze atmosfera veselă dorită de Kearnes. Dar era imposibil să ai totul. Sheila se putea considera fericită să aibă o casă întreagă la dispoziție și o bătrână – cretină – care o ajuta și-i ținea tovărășie. Chiar și acum, asta însemna foarte mult, dacă soțul era o persoană importantă.

Intrară în sufragerie. Focul dansa jucăuș în cămin, și pe geam se vedeau plaja și oceanul agitat.

— Stai jos, îl invită fără vlagă Sheila.

Se lăsă să cadă moale pe un fotoliu și rămase nemișcată, cu ochii fixați pe fereastră. Ochii lui Kearnes îi urmăriră pe ai ei. Cât de maiestos se rostogoleau apele oceanului! Chiar și din acest adăpost putea să audă valurile lovindu-se surd de țărm, răsturnând stânci, măcinând lumea precum colții timpului. Cenușiu și alb – până la marginea lumii. O herghelie de cai cu coame albe, galopând și strivind totul... Ce groaznic nechezau!

Abandonând acest gând, doctorul își deschise servieta.

— Ți-am adus niște cărți, îi explică el. Manuale de psihologie. Ai spus că te interesează.

— Așa e. Mulțumesc.

Din nou voce fără nerv.

— Îmi pare rău că sunt depășite, urmă el. Dar îți pot oferi o idee despre principiile generale. Trebuie să înțelegi singură situația în care te afli.

— Cred că înțeleg, spuse Sheila. Acum pot gândi mai limpede. Am aflat cât de rece e universul și cât de minusculi suntem noi.

Îl privi, cu teama zăgărită pe chip.

— Aș vrea să nu gândesc atât de bine!

— După ce vei reuși să-ți stăpânești gândurile, puterea asta te va umple de încântare, explică el domol.

— Aș vrea înapoi lumea dinainte, insistă ea.

— Era o lume crudă, îi răspunse el. Ne merge mai bine de când ne-am schimbat.

Ea încuviință. Abia de-i putu ghici răspunsul.

— O, soldatele ce zaci gol pe zăpadă, văd promoroaca în jurul tău și întuneric în ochii tăi. Să fie întuneric.

Înainte ca doctorul Kearnes să aibă timp să se încrunte îngrijorat, ea continuă, ceva mai tare:

— Dar atunci iubeam și speram. Erau mici cafenele, îți amintești? Și oamenii râdeau pe înserat, erau muzică și dans, bere și sandvișuri cu brânză la miezul nopții, bărci cu pânze, resturi de plăcintă, probleme legate de calcularea

taxei pe venit, glume, eram noi doi. Acum unde-i Pete?

— Se va întoarce curând, spuse Kearnes grăbit.

N-avea rost să-i reamintească Sheilei că nava întârziase deja cu două săptămâni.

— El e bine. Trebuie să ne gândim la tine.

— Da.

Își împreună sprâncenele, încordată.

— Încă le mai văd. De umbre-i vorba. Cuvinte venite de niciunde. Uneori parcă au un înțeles.

— Poți să-mi povestești și mie despre ele? Întrebă el.

— Nu știu. Casa asta e pe Long Island, insula lungă, insula îndelungii așteptări, insula dorului. Pete unde e?

El se mai liniște. Aceasta era o asociație de gânduri ceva mai inventivă decât cea de data trecută. Dar cum fusese cealaltă? *Dar când ce-i gol și înghețat și timpul e-atât de întunecat încât imaterialitatea mă apasă, spune-mi ce-asta beznă deasă...* Poate că se vindecă singură, în tăcerea solitudinii ei.

Nu putea fi sigur. Lucrurile se schimbaseră prea mult. Minte a unui schizofrenic cutreiera tărâmurii în care el nu putea pași, noile manifestări nu fuseseră cercetate deocamdată. Dar avea impresia că Sheila se comporta mai aproape de normal.

— N-ar trebui să mă joc cu ele, știu, izbucni ea pe neașteptate. E periculos. Dacă le iei în mână, te vor lăsa să conduci o vreme, dar nu-ți vor mai da drumul.

— Mă bucur că-ți dai seama de asta, spuse el. Trebuie să-ți exersezi mintea. Gândește-te la ea ca la o unealtă sau la un mușchi. Fă exercițiile acelea pe care ți le-am dat în legătură cu procesele logice sau cu semantica generală.

— Le-am făcut.

Chicoti. Descoperire triumfătoare a ceea ce-i evident.

— Da, râse el, ești pe picioarele tale dacă faci astfel de remarci răutăcioase.

— A, da.

Găsi un fir scos din tapițerie și începu să tragă de el.

— Dar unde-i Pete?

Doctorul ignoră întrebarea și o puse să facă niște teste

obișnuite de asociații de cuvinte. Valoarea lor de diagnostic era aproape nulă – de fiecare dată când făcea o încercare, cuvintele păreau să fi luat alte conotații – dar adăuga rezultatele în dosare. Până la urmă, va avea material suficient pentru a găsi un model relevant. Această nouă tehnică de cartografiei nondimensională părea promițătoare și putea să-i ofere o imagine mai aproape de realitate.

— Trebuie să plec, spuse el într-un târziu.

O bătu ușor pe mână.

— O să te faci bine. Ține minte, dacă ai nevoie vreodată de ajutorul meu ori să-ți țină cineva companie, cheamă-mă.

Sheila nu ridică, ci rămase acolo, urmărindu-l cu privirea până ce el ieși. *Apoi oftă. Deloc nu-mi plăci, doctore Fell se gândi ea. Arăți ca un bulldog ce-a sărit să mă muște odată, cu multe sute de ani în urmă. Dar e-așa de ușor să te păcălesc!*

Apoi prin minte îi trecu în fugă un cântecel:

*A murit și a plecat  
Dus e, doamnă mare,  
Iarba-i stă la căpătâi  
Steiul la picioare.<sup>24</sup>*

Nu, îi spuse celui alt cântecel care-i răsuna în cap. *Du-te.*

Marea urla și se văita, și zăpada se așeza tot mai groasă la ferestre. Simțea că lumea o încercuiește mereu mai strâns.

— Pete, șopti ea. Pete, iubitele, am nevoie de tine. Te rog, întoarce-te.

## ȘAISPREZECE

IEȘIRĂ din câmp într-o fracțiune de secundă și în

24 Versuri rostite de Ofelia în Hamlet (Act IV, scena 5), traducere de Leon Levițchi și Dan Duțescu, William Shakespeare, Teatru, E.L.U. 1964. (n. trad.).



următoarele minute se simțiră groaznic.

— Unde ne aflăm?

O constelație uriașă licărea în jurul lor, și tăcerea era atât de enormă, încât propria lor respirație le suna în urechi puternic și hârâit.

— Nu știu, gemu Lewis. Și nici nu-mi pasă. Lasă-mă să dorm, bine?

Se împletici traversând cabina îngustă și se prăvăli pe pat, tremurând de slăbiciune. Corinth îl privi în fugă prin ceața care-i coborâse pe ochi și apoi se întoarse către stele.

*Ridicol, își spuse deodată. Ești din nou liber. Poți iarăși să-ți folosești toată capacitatea creierului. Atunci folosește-o!*

Trupul i se crispă de durere. Viața nu era făcută pentru a trece prin asemenea schimbări. O întoarcere instantanee la întunecimea dinainte, la zilele de toropeală care se transformaseră în săptămâni, în timp ce nava căpăta viteză, zvârlindu-se cu toată forța spre exterior, și apoi trezirea bruscă, spațiul liber – și sistemul nervos arzând cu toată intensitatea! Toate astea trebuiau să-i ucidă.

*Va trece, totul va trece, dar până una-alta nava zboară nebunește spre exterior. Pământul e tot mai departe în urmă, cu fiecare secundă pe care-o pierd. Oprește-o.*

Rămase așezat, strângând în palme brațele fotoliului, luptându-se cu sine pentru a-și stăpâni greața.

*Calm, se sugestionă el, încetișor, pune stavilă ritmului nebun al inimii, relaxează-ți mușchii care tresaltă incontrollabil, potolește focurile vieții și lasă-le să pulseze încet, în ritmurile lor.*

Se gândi la Sheila care-l aștepta, și imaginea reprezintă un punct fix în universul care se rotea amețitor. Încetul cu încetul simți puterea răspândindu-se în tot trupul, așa cum își impusese prin voința. Duse o bătălie conștientă pentru a-și opri palpitația spasmodică a plămânilor iar, după ce-o câștigă, inima păru să-și domolească singură bătăile. Starea de vomă trecu, tremurul dispăru, ochii i se luminară și Peter Corinth deveni conștient de sine însuși.

Se ridică, simți mirosul acru din cabină și activă mașina

care făcea curățenie. Privind afară, încercă să înțeleagă pe deplin imaginea cerului. Nava își schimbase viteza și ruta de nenumărate ori în goana ei oarbă printre aștri, puteau să se afle oriunde în brațul acesta al galaxiei, dar...

Da, uite acolo Norii lui Magellan, ca niște fantome în noapte și spărtura aceea din beznă trebuie să fie Sacii cu Cărbuni<sup>25</sup>, iar apoi marea nebuloasă Andromeda. Soarele trebuie să se afle în direcția aceea. O călătorie de aproape trei săptămâni la pseudo-viteză maximă; apoi vor trebui, bineînțeles, să zăbovească prin regiune pentru a găsi piticul acela galben care era Soarele oamenilor. Alte câteva zile sau chiar săptămâni. Mai mult de-o lună.

N-avea încotro, oricât de nerăbdător ar fi fost. Din întâmplare, emoțiile reprezentau stări psihofiziologice și dacă asta era situația, puteau fi controlate. Corinth își impuse voința pentru a alunga furia și tristețea din el însuși și se voi calm și hotărât. Trecu la panoul de control și rezolvă o problemă matematică fără să aibă la dispoziție date suficiente. Câteva mișcări rapide ale mâinii făcură nava să se oprească, o întoarse și o îndreptă spre Soare.

Lewis își pierduse cunoștința, și Corint nu-l trezi îl lăsa să doarmă până va trece peste șocul readaptării. Fizicianul avea nevoie de liniște și singurătate ca să-și pună gândurile în ordine.

Se gândi la săptămânile groaznice pe care le petrecuseră în interiorul câmpului. Câtă vreme rămăseseră în el, viața lor de pe Pământ – după ce acesta ieșise din câmp – li se părea ca un vis. Abia își puteau imagina ce făcuseră până atunci; nu erau în stare să gândească și să simtă precum celelalte euri ale lor. Înlănțuirea de argumente și gânduri care făcuseră posibilă reorganizarea lumii și construirea navei în decurs de numai câteva luni fuseseră prea delicate și subtile pentru ca omul-animal să le poată înțelege. După o vreme, discuțiile și planurile lor disperate se prefăcuseră în apatia deznădejdiei, și ei așteptaseră, amorțiți, ca șansa să-i elibereze ori să-i ucidă.

---

25 Sacii cu Cărbuni – grupare stelară vizibilă din emisfera australă. (n.trad.).

*Da, rătăci un gând la periferia minții lui Corinth, care acum era preocupată, în același timp, de zeci de lucruri, așa s-a întâmplat, am fost eliberați.*

Stătea privind splendoarea uimitoare a cerului, și înțelegerea că se îndrepta spre planeta-mamă și că era încă viu și sănătos dădea naștere în el unei tresăriri de încântare. Dar noua răceală pe care și-o impusese îl apăra, ca o armură, de asemenea trăiri. Putea s-o lepede, când va veni momentul potrivit, și o va face, dar faptul în sine era copleșitor.

Trebuia să anticipeze că va trăi și clipa asta. Fără îndoială, mulți oameni de pe Pământ descoperiseră deja această putere dar, din cauza comunicațiilor fragmentare, ea nu se putuse răspândi în întreaga lume. Într-un anume înțeles, istoria omului reprezenta o luptă neîntreruptă între instinct și inteligență, între ritmul involuntar al organismului și modelele autocreate ale conștiinței. Acesta era deci triumful final al minții.

Descoperise asta dintr-o dată. Șocul reintrării în activitatea neurală deplină precipitând schimbarea, care până atunci fusese latentă în el. Pentru toată omenirea normală, noutatea avea să sosească foarte curând – probabil gradat și continuu, dar curând.

Schimbările ce se vor produce în natura și societatea umană depășeau imaginația lui. Omul va avea noi motivații, va voi să realizeze lucruri noi, dar își va selecta în mod conștient dorințele. Personalitatea se va autoregla în funcție de cerințele intelectuale ale situațiilor concrete. Omul nu va ajunge un robot, nu, dar nu va mai semăna nici cu ceea ce fusese în trecut. Pe măsură ce noile tehnici se vor perfecționa, bolile psihosomatice vor dispărea, și până și tulburările organice vor fi în mare măsură lecuite prin acțiunea voinței, nu va mai exista durere; fiecare om va putea învăța medicină pentru a-i îngriji pe ceilalți, și nu vor mai exista doctori.

Și poate nici moarte?

Nu, probabil că asta nu. Omul era totuși o ființă finită. Chiar și acum avea limite naturale. Ca om cu adevărat

nemuritor va fi, sigur, strivit sub povara propriei lui experiențe, iar capacitatea sistemului nervos se va epuiza.

Cu toate acestea, poate fi atinsă o durată de viață de câteva secole iar spectrul bătrâneții, dezintegrarea lentă în senilitate puteau fi desființate.

Om proteic – om intelectual – infinitate!

Steaua nu se deosebea mult de Soare – ceva mai mare, mai roșatică, dar avea planete, și una dintre ele era similară Pământului. Corinth făcu nava să plonjeze în atmosfera de pe partea scufundată în noapte.

Detectoarele măturară zona. Nivel de radiații care nu depășea limitele normale; asta însemna că nu exista energie atomică; dar văzuse orașe în care clădirile străluceau, învăluite într-o lumină rece, și detectase trafic radio într-o rețea care acoperea toată planeta, mașini. Nava înregistrează vocile care vorbeau în noapte, iar limbajul putea fi analizat mai târziu.

Băștinașii, văzuți și fotografiați în fracțiunea de secundă cât nava trecuse neauzită pe deasupra lor, aparțineau speciei umanoide; mamifere bipede, cu capete aproape umane, deși aveau corpul acoperit cu o blană verzuie și șase degete la mână. Suprapopulând orașele, semănau în mod patetic cu mulțimea din New York. Forma cam stranie, dar viața și umilele ei dorințe româneau aceleași.

Inteligență, o altă rasă de ființe înzestrate cu gândire, omul nu e singur în nesfârșirea spațiu-timp – toate acestea ar fi creat senzație altădată. Acum se confirma doar o ipoteză.

Lui Corinth îi plăcură creaturile care umblau pe planetă, le dori binele, dar ele rămăneau, ca atâtea altele, doar o specie a faunei locale. Animale.

— Par să aibă mai mult bun simț decât aveam noi în vremurile dinainte, remarcă Lewis, în timp ce nava se rotea deasupra continentului. Nu văd semne de război sau pregătiri de măceluri; poate c-au depășit etapa asta, înainte de a fi dezvoltat o tehnologie.

— Sau poate că e un singur stat, întins pe toată

suprafața planetei, îi răspunse Corinth. O națiune le-a înfrânt pe toate celelalte și, în cele din urmă, le-a absorbit. Ar trebui să mai studiem puțin pentru a afla, dar eu unul n-am de gând să opresc pentru a o face acum.

Lewis ridică din umeri.

— Cred că ai dreptate. Atunci să mergem – să facem un tur pe partea luminată, și după asta am terminat.

În ciuda autocontrolului care creștea înlăuntrul său, Corinth trebui să-și reprime un sentiment de tărie și nerăbdare. Lewis avea dreptate insistând să cerceteze măcar stelele care se aflau mai aproape, în drumul lor de întoarcere. Nu pierdea nimeni pe Pământ dacă mai întârziiau câteva săptămâni, iar informațiile se vor dovedi valoroase și utile.

La câteva ore după ce intrase în atmosfera planetei, *Sheila* ieși și se îndreptă spre alte stele. Planeta rămase repede în urmă, soarele ei se făcu din ce în ce mai mic se mistui în depărtare, și o întreagă lume vie – viață, evoluție, epoci istorice, luptă, glorie și moarte, vise, răbufniri de ură temeri, speranțe, dragoste și dor, nenumărate niveluri ale existenței a o sută de milioane de ființe simțitoare – se mistui în beznă adâncă.

Corinth privi afară și se lăsă cuprins de un fior de descurajare. Cosmosul era prea mare. Indiferent cât de repede vor călători, oricât de departe vor merge în secolele ce vor veni și oricât de mult vor făuri, oamenii nu vor putea cunoaște decât un licăr neînsemnat dintr-un colț uitat al nemărginirii de liniște. Acest grăunte de praf al galaxiei era neînchipuit de uriaș, încât un Corinth nu putea cuprinde cu mintea nici măcar această idee; nici peste un milion de ani nu avea să fie cunoscut; și dincolo de galaxie se aflau alte grupuri luminoase de stele, o desfășurare imposibil de imaginat. Chiar dacă va merge tot mai departe, până când cosmosul însuși va pieri, omul nu va cunoaște aproape nimic din imensitatea lui nepăsătoare.

Era o înțelegere care venea să-l lecuiască pe om, aducând cu ea o răceală neutră, ce lipsea minții lui. Și era

bine de știut că întotdeauna va mai exista o nouă frontieră și un alt prag de trecut, iar lumina, percepută din această imensitate înghețată, îi va convinge pe oameni să se ajute, să se caute unii pe alții pentru mângâiere, i-ar face mai buni față de toate formele de viață.

În liniștea din navă se auzi glasul calm al lui Lewis.

— Cu asta, am vizitat nouăsprezece planete, dintre care paisprezece au viață inteligentă.

Memoria lui Corinth derulă cu repeziciune cele văzute: munți, oceane și păduri ale unor lumi, viața care înflorește în splendoare sau se lupta să supraviețuiască și receptivitatea care se născuse și pusese stăpânire peste natura oarbă. Întâlnise o varietate fantastică de forme și de civilizații. Barbari înzestrați cu cozi, țopăind prin mlaștini; o rasă, fragilă și blândă, cu pielea cenușie ca plumbul, presărată cu fire de argint, creștea flori mari, dintr-un motiv simbolic rămas nepătruns pământurilor; o altă lume, fumegând și arzând cu pălălaie, cuprinsă de furia națiunilor încleștate într-o înfruntare atomică, distrugându-și întreaga cultură într-o dezlănțuire isterică de ură; ființe cu înfățișare de centaur zburau între planetele propriului sistem solar și visau să atingă stelele; monștri respirând hidrogen, populând o planetă uriașă, neprimitoare și otrăvită, care dezvoltase trei specii diferite, atât de uriașe erau distanțele dintre continente; civilizația pe întreg cuprinsul unei lumi populate de bipede care arătau aproximativ uman și care dezvoltaseră o organizare atât de complexă și de inflexibilă, încât individualitatea se pierduse, conștiința însăși se stinsese până la dispariție, activitatea de rutină ce amintea mușuroiul de furnici în locul gândirii; exemplare cu rât ale unei rase puțin numeroase, instalată într-un paradis tropical de lânzezeală, cultivând plante înalt specializate, care satisfăceau toate nevoile; o națiune între multe altele, de pe o planetă cu inele exterioare, care disprețuia bogăția și puterea ca motivații ale existenței și se dedicase cu pasiune furibundă artelor... O, fuseseră multe și stranii, era imposibil de imaginat ce diversitate de forme crease universul, dar acum Corinth putea înțelege modelul

general.

Lewis îl gânde cu voce tare în locul lui.

— Aproape sigur că unele dintre rasele acelea erau cu mult mai vechi decât a noastră. Pete, totuși nici una nu e apreciabil mai inteligentă decât omul înainte de schimbare. Înțelegeți ce ne arată asta?

— Păi am văzut nouăsprezece planete... și numai stelele din galaxie sunt de ordinul a o sută de miliarde, iar teoria ne încredințează că majoritatea au planete... Ce fel de exemplu am ales?

— Folosește-ți mintea, omule! Se poate presupune că, în condiții normale de evoluție, o rasă devine inteligentă până la un anumit prag. Apoi stagnează. Nici una dintre planetele acelea n-a fost în câmpul inhibitor, atâta lucru știi și tu. Totul se leagă; are un înțeles. Omul modern nu e esențial diferit de exemplarele primitive de Homo Sapiens. Caracteristica principală a unei specii inteligente este mai degrabă aceea de a adapta mediul pentru a-și satisface nevoile decât de a se adapta ea însăși la mediu. Ca rezultat, rasa înzestrată cu gândire poate menține condiții relativ constante. Asta e la fel de adevărat pentru un eschimos care locuiește într-un iglu, ca și pentru un new-yorkez aflat în apartamentul lui dotat cu instalație de aer condiționat; dar de îndată ce omul descoperă tehnologia mașinistă, el reușește să facă mediul fizic mai constant. Agricultură și medicina stabilizează mediul biologic. Pe scurt, când o rasă ajunge la un nivel de inteligență reprezentat până acum printr-un coeficient de 100 până la 150, să zicem, nu are nevoie să devină mai inteligentă.

Corinth îl aprobă.

— Eventual, sunt create surrogate de creier, spuse el, pentru a rezolva probleme cărora mintea singură nu le poate face față. Computere, de exemplu. Deși scrierea este de fapt același lucru. Bineînțeles c-am priceput ce vrei să sugerezi.

— A, mai sunt și alte aspecte, adăugă. Structura fizică a sistemului nervos impune limite, după cum știi și tu. Un creier poate atinge anumite dimensiuni, dar după aceea

căile neurale devin impracticabil de lungi. Când ajung acasă, o să dezvolt teoria în detaliu, dacă nu cumva mi-o fi luat-o cineva înainte, cât am lipsit. Pământul este, desigur, un caz special. Prezența câmpului inhibitor a făcut ca viața terestră să-și modifice biochimia de bază. Și noi avem limite structurale, dar ele sunt mai largi, din cauza acestei diferențe tipologice. Prin urmare, s-ar putea să fim rasa cea mai inteligentă din univers, în momentul de față – cel puțin în această galaxie.

— Hmm, poate c-așa e. Dar mai există și alte astre situate în câmpul inhibitor.

— Și încă sunt. Altele și altele intră în el aproape în fiecare zi. Doamne, ce milă mi-e de rasele înzestrate cu rațiune de pe acele planete! Se vor trezi azvârlite înapoi, la un nivel de idioțenie... Multe dintre ele vor trebui, pur și simplu, să dispară, incapabile să supraviețuiască fără gândire. Pământul a avut noroc, el a intrat în câmp înainte de apariția inteligenței.

— Dar trebuie să existe multe planete în aceeași situație, îl încurajă Corinth.

— Tot ce se poate, admise Lewis. Pot exista rase care au apărut și s-au dezvoltat, atingând nivelul nostru actual cu mii de ani în urmă. Dacă așa stau lucrurile, sigur îi vom întâlni, dar galaxia este atât de mare, încât va mai trece mult timp până atunci. Și ne vom înțelege foarte bine.

Zâmbi amar.

— La urma-urmei, logica pură e atât de proteică, și problemele fizice implicate vor deveni atât de neimportante, încât vom descoperi că acele creaturi sunt neîndoielnic, asemănătoare nouă – indiferent cum ar arăta trupurile lor. Ce-ai zice să ai ca partener de discuție un păianjen uriaș?

Corinth ridică nepăsător din umeri:

— N-aș avea nimic împotriva.

— Sigur că nu. Ar fi amuzant să-l întâlnim. Și nici nu vom mai fi singuri în univers...

Lewis oftă.

— Și totuși, să privim lucrurile cu curaj. Doar o parte



neînsemnată dintre speciile înzestrate cu rațiune existente în galaxie pot fi la fel de norocoase ca noi. S-ar putea să găsim câteva zeci de rase înrudite, sau o sută, maximum, în orice caz nu prea multe la număr... Tipul nostru de inteligență e singular.

Ridică ochii spre stele și continuă:

— Cu toate astea, probabil că unicitatea asta își are compensațiile ei. Cred că întrevăd răspunsul la adevărata problemă: ce va face omul, dotat cu un creier, cu această putere a sa, ce poate găsi demn de eforturile lui? Încă măntreb dacă nu există totuși un motiv - să-l numim Dumnezeu - care a făcut posibil acest fapt.

Corinth aprobă absent. Se uita, încordat, drept înainte prin hublou, parcă dorind ca privirea să poată face un salt de câțiva ani-lumină, pentru a găsi planeta numită Pământ.

## ȘAPTESPREZECE

PRIMĂVARA venise târziu, dar acum aerul era cald și copacii se înveșmântaseră într-un abur verde. O zi prea frumoasă pentru a fi petrecută într-un birou, și în aceste momente Mandelbaum avea motive să regrete că ocupă o asemenea poziție importantă. Ce plăcut ar fi fost să poată pleca să joace golf, asta în ideea că ar fi găsit vreun teren uscat, însă ca administrator șef al zonei care includea aproape toată suprafața fostelor state New York, New Jersey și New England avea o mare răspundere.

După ce se va trece la producerea de serie a scuturilor de forță pentru controlul vremii, își va muta cartierul general undeva la țară și va sta în aer liber. Până atunci însă, trebuia să rămână în oraș. New York-ul agoniza, nu mai îndeplinea un scop economic sau social, și oamenii îl părăseau zilnic cu sutele, dar poziția birourilor aici era deocamdată convenabilă.

Intră în birou, îi salută din cap pe funcționari și trecu în sanctuarul lui. Ca de obicei, îl aștepta un maldăr de

rapoarte, și nici nu apucă să deschidă unul, când sună telefonul. Scăpă o înjurătură și ridică receptorul – trebuia să fie ceva urgent de vreme ce secretara făcuse legătura fără să-l întrebe.

— Da, se răsti el în receptor.

— William Jerome, se auzi vocea șefului de proiect de la fabrica de alimente din Long Island.

Inginer constructor înainte de schimbare, Jerome își continuase munca, dar la un alt nivel.

— Am nevoie de un sfat, continuă el, și se pare că dumneata ai cele mai bune idei despre relațiile umane.

La fel ca și Mandelbaum, se exprima puțin stângaci. Amândoi exersau noul limbaj, numit Unitar. Acesta avea în structura lui, o logică maximă și o redundanță minimă, conținea un univers de înțelesuri exacte în doar câteva cuvinte și promitea să devină limba internațională a afacerilor și științei, dacă nu cumva a poeziei; dar apăruse abia de o săptămână.

— Acum ce necazuri mai ai? Întrebă Mandelbaum. Iarăși probleme cu cei de la Ford Knox?

Aurul devenise un metal industrial, apreciat pentru conductivitate și inerție chimică, și Jerome avea nevoie de cantități mari pentru bare conductoare și băi de reacție.

— Nu, au început livrarea. E vorba de muncitori. Mă confrunt cu nemulțumiri care s-ar putea transforma într-o grevă.

— Din ce cauză? Salarii mai mari?

Vocea lui Mandelbaum era sarcastică. Problema banilor nu se rezolvase încă și nici nu se întrevădea o soluție, până nu se va fi ajuns la o acceptare generală a plății cu ora, prin credite standard; între timp, se pusese la punct un sistem local, plata făcându-se prin bonuri de valoare, care puteau fi schimbate pe bunuri și servicii. Deocamdată atât, pentru emiterea de bani ar fi fost un efort inutil.

— Nu, au uitat de problema asta. Chestiunea e că nu vor să lucreze șase ore pe zi. Se plictisesc de moarte bătând cuie și pregătind betonul. Am explicat că ne va lua timp până să construim roboți pentru astfel de operațiuni,

numai că ei vor satisfacerea imediată a doleanțelor. Unde o să ajungem dacă acceptăm cu toții un standard minim de viață și în timpul astfel câștigat vom discuta filozofie?

Mandelbaum rânji:

— Și timpul de odihnă face parte din standardul de viață Bill, trebuie să-i faci să vrea să muncească.

— Da, dar cum?

— Păi ce părere ai de instalarea unor difuzoare prin care să li se țină prelegeri despre una sau alta? Sau, mai degrabă, dă-i fiecărui muncitor câte un receptor miniatural pe care să-l poată purta în buzunar și să asculte ce dorește el, dezbateri, simfonii sau ce-o fi. O să vorbesc cu cei de la Columbia să alcătuiască o serie de transmisii exclusiv pentru voi.

— Vreți să spuneți emisiuni normale?

— Nu, pentru că după aceea or să stea să asculte și acasă. Această serie de emisiuni va fi transmisă numai în orele de program și recepționată numai pe șantierul de construcții.

— Hmm - Jerome râse. S-ar putea să dea rezultate.

— Bineînțeles. Află ce-i interesează pe băieți. De rest mă ocup eu.

După ce inginerul închise, Mandelbaum își îndesă tutun în pipă și se întoarse la hârtiile lui. Bine-ar fi fost dacă toate durerile de cap s-ar fi rezolvat atât de ușor. Avea de rezolvat și problema mutărilor de populație. Toată lumea, cu mic cu mare, dorea să trăiască la țară; transporturile și comunicațiile se restabiliseră. Asta presupunea o muncă enormă de amenajare a teritoriului, de dislocare a populației, fără a menționa dificultățile legate de eliberarea titlurilor de proprietate. Nu putea face față unei presiuni atât de puternice, dar nici nu avea cum să găsească soluția peste noapte. Și mai era și problema...

— O'Banion, îl anunță difuzorul.

— Poftim? A, da. Era anunțat, nu? Să intre.

Brian O'Banion fusese polițist înainte de schimbare; în timpul perioadei haotice, lucrase în poliția civilă, iar acum ajunsese șeful local al Observatorilor. Era ciudat să-l audă și

pe acest irlandez roșcovan vorbind în limba Unitară.

— Mai am nevoie de câțiva oameni, spuse el. Se-ngroașă gluma.

Mandelbaum scoase un nor de fum și rămase pe gânduri. El crease organismul Observatorilor, iar ideea prinsese în multe zone și probabil că avea să fie adoptată, în curând, și de guvernul internațional. Funcționarea netulburată a societății necesita un flux continuu de informații, o cantitate uriașă de date ce trebuiau corelate zilnic pentru a se evita ieșirea de sub control a situației. Observatorii culegeau informații în diverse moduri: cel mai simplu și eficient era să se amestece în mulțime, ca orice cetățean de rând, să discute cu oamenii și să-și folosească mintea pentru a înțelege toate implicațiile întâmplărilor la care deveneau participanți.

— Ne trebuie timp ca să-i recrutăm și să-i pregătim Brian, spuse Mandelbaum. La ce anume vrei să-i folosești?

— Păi, în primul rând, ar fi vorba de subdezvoltații mintal. Aș vrea câțiva oameni în plus care să se ocupe de problema asta. Nu-i o misiune prea ușoară, mulți dintre ei bat încă străzile și ar trebui depistați și dirijați discret pe calea cea bună, spre coloniile care au apărut în ultimul timp.

— Da, și coloniile ar trebui controlate mai atent și protejate împotriva amestecului din afară... Mai devreme sau mai târziu, va trebui să hotărâm cum să procedăm. Iar asta face parte integrantă din ceea ce decidem să facem cu noi înșine, pentru că am lăsat multe chestiuni în aer. În regulă. Altceva?

— Am prins un fir. Încă nu știu nimic precis, dar simt că e vorba de ceva mare, care se petrece chiar aici, la New York.

Mandelbaum zise impasibil:

— Ce înseamnă asta, Brian? întrebă el calm.

— N-am idee. S-ar putea să nu se încalce legea. Dar povestea capătă proporții. Am primit informații din câteva țări. Echipamente și materiale științifice circulă pe diverse canale subterane și nu mai apar în mod public.

— Chiar așa? De ce ne-ar prezenta rapoarte de activitate fiecare om de știință?

— N-ar avea motive s-o facă. Dar, de exemplu, Garda Observatorilor din Suedia a depistat ceva. Cineva din Stockholm a dorit un anumit tip de tub cu vid, dar un model special. Producătorul a explicat că tot stocul lui, care era foarte mic din cauza cererii reduse, a fost cumpărat de către cineva. Presupunusul cumpărător lua marfă pentru altcineva, care s-a dovedit a fi un intermediar ce achiziționa totul în numele unui al patrulea, pe care nu-l văzuse în viața lui. Chestia asta a stârnit interesul Observatorilor, iar ei au verificat toate laboratoarele din țară; nici unul dintre ele nu cumpărase marfa, deci că a fost expediată cu un avion particular sau cine știe cum. Suedezii i-au rugat pe Observatorii din alte țări să facă o investigație. A rezultat că vameșii noștri au descoperit o ladă cu astfel de tuburi care a sosit la Idlewild. Asta m-a făcut să devin bănuitor, și am încercat să aflu cui îi erau destinate tuburile acelea. N-am avut noroc – le-am pierdut urma. După aceea am început să-i întreb pe Observatorii din toată lumea și am descoperit câteva cazuri similare. De exemplu, componente pentru nave spațiale s-au mistuit în Australia și tot așa și un transport de uraniu din Congo Belgian. S-ar putea să nu se lege nimic, dar dacă e vorba de un proiect legal, de ce-i învăluit în atâta secret? Am nevoie de oameni pentru a mă ajuta să finalizez cazul. Nu-mi miroase a bine.

Mandelbaum încuviință cu o mișcare a capului. Vreo experiență nebunească, în domeniul nucleonicii, fără măsuri severe de securitate, putea devasta întregul său teritoriu. Ori poate era vorba de un alt plan. N-avea cum să știe.

— O să mă îngrijesc să-i primești, îl anunță el pe O'Banion.

## **OPTSPREZECE**

ÎNCEPUT DE PRIMVWARA: hrănit de razele soarelui,

aburul timid și verde al primelor frunze s-a împlinit și acum foșnesc la fiecare adiere; în urmă cu o oră a plouat, și vânticelul răcoros scutură din copaci un evantai strălucitor de picături fine ca umbra unui sărut pe chipul întors spre cer; câteva vrăbii dansează pe străzile lungi și pustii; siluetele tăcute și curate ale clădirilor se conturează limpede pe cerul luminos și albastru, miile de ferestre prind în ochii lor lumina dimineții și o reflectă mai orbitoare.

Orașul avea o înfățișare adormită. Bărbați și femei păseau printre zgârie-norii cufundați în tăcere; îmbrăcați simplu, unii aproape goi, nici unul nu mai amintea de graba febrilă, a zilelor de mult dispărute. Din când în când, câte-un camion sau automobil trecea în torsul motoarelor, pe bulevardele altfel lipsite de trafic. Toate funcționau acum pe baza noului sistem de producere a energiei și, în absența gazelor de eșapament și a prafului, aerul avea o claritate aproape nefirească. Dimineața aceasta avea un aspect de duminică, deși era doar mijlocul săptămânii.

Tocurile pantofilor Sheilei răsunau puternic pe trotuar. Zgomotul sacadat ca un staccato i se părea supărător în liniștea aceea. Nu putea înăbuși gălăgia pe care o făcea decât răind pasul, și tocmai asta nu voia. Nu putea.

Un grup de copii, mai toți în jurul vârstei de zece ani, ieși dintr-un magazin pustiu în care se jucaseră și o porni în goană înaintea ei. Copiii trebuiau să se joace și să-și consume energia, dar o întrista faptul că ei nu mai țipau ca odinioară. Uneori se gândea că îi era aproape imposibil să-i suporte. Nu mai păreau copii.

De acasă până la Institut avea mult de mers pe jos și ar fi putut să se menajeze – pentru ce oare? — luând metroul. Dar gândul de a călători într-o cușcă de metal, alături de noii oameni ai Pământului, o făcea să tremure. Pe străzi avea senzația de deschidere și de libertate, se simțea ca la țară. Orașul își trăise traiul, iar acum era pe moarte, și zidurile oarbe și lipsite de culoare care o înconjurau i se păreau impersonale și nepăsătoare ca niște munți. Se simțea singură.

O umbră alunecă de-a lungul străzii, parcă aruncată de

vreun nor purtat de vânt pe cer. Ridicând ochii, văzu o siluetă lungă și metalică dispărând fără zgomot dincolo de șirul de zgârie-nori. Probabil că acum oamenii stăpâneau gravitația. Și ce dacă?

Trecu pe lângă doi bărbați care stăteau în pragul unei uși, și frânturi din discuția lor plutiră către ea.

— ... estetică flămânzită - schimbarea.

O fluturare rapidă de mâini.

— Wiederschen.

O șoaptă.

— Negație: macrocosmos, non-ego, entropie.

O porni repede mai departe.

Clădirea institutului părea mai sărăcăcioasă decât giganții de pe Strada a Cincea. Asta probabil pentru că era încă folosită: nu avea demnitatea monumentală a morții. Sheila intră în hol. Nu văzu pe nimeni, însă un obiect enigmatic, cu lumini sclipitoare și tuburi ce emiteau o aură difuză, murmura singur într-un colț. Se duse spre lift, ezită o clipă și o porni pe scări. N-avea de unde să știe ce-i făcuseră și liftului - poate că era complet automat sau răspundea la comenzi date în gând, sau poate că avea ca liftier vreun câine.

La etajul șapte, respirând puțin gâfâit, o luă pe coridor. Nu vedea nici o schimbare, oamenii de aici aveau prea multe de făcut. Dar vechile tuburi fluorescente dispăruseră, acum chiar aerul sau pereții, tavanul, podeaua, emiteau lumină. Era extrem de greu să aprecieze distanțele în lumina aceea fără umbre.

Se opri în fața ușii laboratorului în care lucrase Pete și simți un nod în gât. *Proastă ești*, își spuse, *doar n-or să te mănânce. Dar ce-au făcut înăuntru? Acum cu ce s-or ocupa?*

Făcându-și curaj, bătu la ușă. După o clipă, auzi răspunsul:

— Intră.

Apăsă pe clanță și păși înăuntru. Laboratorul nu se schimbase mai deloc. Asta i se părea cel mai greu de înțeles. O parte din aparatură era așezată într-un colț,

prăfuită și uitată, și ea nu reuși să înțeleagă rostul obiectului care ajunsese să acopere trei mese. Așa arătase laboratorul de fiecare dată când îl vizita pe Pete – o adunătură de aparate și dispozitive care, în ignoranța ei, semănau unele cu altele. Aceeași cameră mare, cu ferestrele deschise dând spre docurile și depozitele din port și prin care se putea vedea cerul strălucitor și nepăsător, cu un halat murdar atârând pe un perete pătat de umezeală și cu un miros slab de ozon și de cauciuc. Pe biroul lui Pete recunoscui una dintre cărțile uzate la care soțul ei apela destul de des și bricheta de masă pe care i-o dăruise ea de Crăciun, oho, cu ani în urmă, părea uitată lângă o scrumieră goală, scaunul era puțin depărtat de masă, ca și cum ocupantul lui tocmai plecase pentru câteva minute și se putea întoarce în orice moment.

Grünwald ridică privirea de la instrumentul la care lucra și clipi miop. Un gest pe care ea și-l amintea foarte bine. Părea obosit, umerii îi erau mai căzuți decât îi știa ea, dar chipul pătrășos și părul blond îi rămăseseră neschimbate. Un tânăr brunet, pe care nu-l cunoștea, îl ajuta pe Grünwald.

El făcu un gest stângaci. (O, Doamna Corinth! Ce plăcere neașteptată. Intră!)

Celălalt bărbat mormăi ceva și Grünwald îi făcu un semn cu mâna.

— (Ți-l prezint pe) Jim Manzelli, spuse el. (Acum mă ajută la cercetări, ea e) Doamna Corinth, (soția fostului meu șef).

Manzelli o salută cu o mișcare din cap. Apoi scurt:

— Încântat să vă cunosc.

Avea ochi de fanatic.

Grünwald se apropie de ea, ștergându-și mâinile murdare.

— De ce (ai venit aici, doamnă Corinth)?

Ea răspunse rar, simțind că timiditatea o împiedica să lege fraze coerente:

— (Voiam doar să) Arunc o privire. N-o să vă deranjez (prea) mult.



Ochii, degetele împreunate, frământându-se; cerșind înțelegere.

Grünwald o privi mai de-a-proape, și ea-i văzu expresia de pe chip. Șoc. *Ce mult ai slăbit. Ai o privire hărțuită, iar mâinile nu ți găsesc locul.* Compasiune. *Sărmana fată, ți-a fost greu, nu-i așa toți îi ducem dorul.* Politețe convențională. (Sper că ți-a trecut) boala.

Sheila dădu aprobator din cap.

— Johansson (Unde e?) întrebă ea. (Laboratorul nu mai arată la fel fără fața lui lungă și serioasă – sau fără Pete.)

— Cred că-n Africa. (A plecat să lucreze.) (Ne așteaptă multe de făcut, lucruri mari.)

(Prea crud)

Afirmativ: (Da) Cu ochii la Manzeli: (Întrebare.)

Privirea lui Manzelli rămase ațintită la Sheila, care-i simți intensitatea cercetătoare. Simți un fior, și Grünwald îi aruncă partenerului său o privire plină de reproș.

— (Am venit) Tocmai din Long Island.

Amărăciune detectabilă în zâmbetul ei; devenise mai instabilă; și un gest: (Da, s-au gândit că nu-i nici un pericol să mă lase mai liberă, mai precis, n-au cum să mă silească, și au oricum prea multe de făcut ca să-și mai bată capul cu mine.)

Expresia de pe chipul lui Grünwald se înnegură:

— Ai venit (să-ți iei rămas bun, nu?)

— (Voiam să) Văd locul (încă o dată, măcar pentru o clipă. Și-a petrecut atâtea zile aici!). Brusc, cu voce rugătoare. A murit, nu-i așa?

Ridicare din umeri, compasiune în voce.

— (Nu știu sigur. Dar nava trebuia să se întoarcă de acum câteva luni, și doar un dezastru o putea împiedica să revină. Poate c-a intrat în) Câmpul inhibitor (în ciuda tuturor precauțiilor).

Sheila trecu pe lângă el. Se duse spre biroul lui Pete și mângâie spătarul scaunului.

Grünwald își dresе glasul.

— Părăsești civilizația?

Ea-i răspunse pe mutește. *E prea mare pentru mine,*

*prea rece și stranie.*

— (Avem încă) Mult de lucru, spuse el.

Ea negă. (Nu e de mine. Nu-i o muncă pe care s-o înțeleg. Luă bricheta și, zâmbind, îi dădu drumul în poșetă.

Grünwald și Manzelli schimbă priviri pline de subînțeles. De data asta Manzelli făcu un semn aprobator.

— (Noi am) Făcut lucruri (aici care te-ar putea interesa), explică Grünwald. *Care-ți dau speranță. Poate chiar viitorul.*

Ochii căprui ai Sheilei priveau în gol.

Pielea părea întinsă pe oasele fragile ale chipului ei, ca o foiță fină de hârtie albă pe care un miniaturist chinez trasese în peniță o rețea delicată de vene albastrii în dreptul tâmpelor.

Stângaci, Grünwald încercă să-i explice. Natura câmpului inhibitor fusese studiată în detaliu după plecarea navei. Chiar și înainte reușiseră să genereze câmpul și să-i studieze efectele; acum, Grünwald și Manzelli lucrau împreună pentru a crea același lucru la scară gigantică. Nu era nevoie de multă aparatură - câteva tone doar, dar odată câmpul instalat, prin folosirea unui dezintegrator nuclear pentru obținerea alimentării, energia solară trebuia să fie suficientă pentru menținerea lui.

Oficial, nu se știa nimic despre acest proiect: după rezolvarea sarcinilor presante, oamenii de știință erau liberi să lucreze la proiecte pe care le imaginau singuri, căci materialele se găseau cu ușurință. Exista și o mică organizație care susținea obținerea celor necesare; Grünwald și Manzelli nu făceau la institut decât teste, pentru că aparatul se construia în altă parte. Tuturor celorlalți munca lor le părea inofensivă, chiar plicticoasă, în comparație cu ceea ce se studia în alte domenii. Nimeni nu le dădea vreo atenție și nici nu căuta vreun înțeles dincolo de declarațiile publice ale lui Grünwald.

Sheila îl privi ca prin ceață și el se întrebă pe ce meleaguri cutreiera mintea ei.

— De ce? se interesă ea. Ce faceți voi de fapt?

Manzelli zâmbi cam fără chef.

— (Nu-i clar? Vrem să) Construim o stație spațială (pe care s-o plasăm pe o orbită la câteva mii de mile deasupra Pământului) Generatoare mari (pe ea. Vom readuce omenirea la) Vremurile dinainte.

Ea nu exclamă, nu tresări. Nici măcar nu râse. Dădu din cap, de parcă ar fi perceput o imagine neclară, fără contur sau înțeles.

(Retragere din realitate – cât de sănătoasă ești?) Întrebă Grünewald din ochi.

(Care realitate?) Îl fulgeră ea cu privirea.

Manzelli făcu un gest nepăsător. Știa că ea nu va spune nimănui, măcar atât se putea citi pe chipul ei, și asta era important. Dacă vestea n-o făcea să tresalte de bucurie, așa cum sperase Grünewald, pe el situația îl lăsa rece.

Sheila merse ca prin vis către un colț al încăperii. O serie de aparate îngrămădite acolo păreau de uz medical. Văzu masa cu curele de imobilizare a pacientului, sertarul cu ace și fiole, mașina scundă de la capătul mesei.

— Ce e asta? Întrebă ea.

Cei doi ar fi trebuit să-și dea seama că ea știa deja, dar erau prea adânciți în propriile dorințe și gânduri.

— Tratament prin electroșocuri, ușor modificat, explică Grünewald.

Îi povesti că, în primele săptămâni de după schimbare se făcuseră încercări de studiere a aspectelor funcționale ale inteligenței, prin distrugerea sistematică a celulelor cortexului cerebral la animale de laborator, și se măsuraseră efectele. Dar metoda fusese repede abandonată, ca fiind prea inumană și relativ inutilă.

— Credeam că știi (despre asta), sfârși el. (Se afla) în laboratorul de biologie când Pete (era încă aici. Mi-amintesc că el) a protestat energic (împotriva metodei. Nu ți-a povestit) și ție?

Sheila răspunse vag afirmativ.

— Cruzei (s-au făcut) oamenii după schimbare, spuse Manzelli, (și) acum (nici măcar așa) nu mai sunt. (Au devenit altceva decât oameni, și lumea asta, a intelectului dezdăcinat, și-a pierdut vechile vise și sentimente de

iubire. Vrem să reinstaurăm umanitatea).

Sheila se îndepărtă grăbită de mașina neagră și hidoasă.

— La revedere, le spuse ea.

— Știi... eu...

Grünwald nu-și putea dezlipi privirea din pământ.

— Mai ține legătura cu noi, (ca să știm unde ești în caz că se întoarce Pete...).

Zâmbetul ei era străin și distant, ca al morții. (N-o să se mai întoarcă. La revedere).

leși și merse pe coridor. Lângă scări, văzu ușa unei toalete. Pe ușă nu scria dacă era pentru bărbați sau pentru femei, lumea occidentală depășise falsele pudori, și ea intra să se privească în oglindă. Chipul reflectat era gol, iar părul îi atârna pe umeri moale și fără viață. Se pieptănă și-și clăti fața cu apă, fără să știe sau să-i pese de ce o face, apoi coborî pe scări până la etajul întâi.

Ușa de la biroul directorului era deschisă, făcând să se nască o adiere între ferestrele larg date în lături și intrarea în clădire. Înăuntru se vedeau mașini care nu făceau zgomot, probabil înlocuiau munca secretarelor. Sheila traversă anticamera și bătu la ușa biroului.

Aflată la masă, Helga Arnulfsen ridică ochii. Și ea slăbise, constată Sheila, și ochii îi erau mai adânci și chiar dacă era îmbrăcată mai lejer decât îi stătea altădată în obicei, Helga rămăsese puternică și calmă. Vocea ei, care întotdeauna fusese guturală, exprimă o nuanță de surprindere:

— Sheila!

— Ce mai faci?

— Vino (vino, te rog, stai jos. Nu te-am mai văzut de mult).

Zâmbind, Helga se ridică de la birou și o luă de mână pe Sheila, dar degetele îi erau reci.

Apăsă pe un buton, și ușa se închise.

— (Acum putem) Să discutăm netulburate, explică ea. (Acesta e un semn că nu trebuie să mă deranjeze nimeni) – Trase un scaun față în față cu al Sheilei și se așeză, picior

peste picior, ca bărbații.

— Așa, mă bucur (că te văd... Sper că te simți bine) *Nu arăți grozav, sărman copil.*

— Eu...

Sheila își frământă degetele și-și strânse poșeta aflată pe genunchi.

— Eu... (De ce-am venit?).

Din ochi.

— (Din cauza lui Pete).

Din cap.

(Da. Da, de aceea. Uneori nu-mi mai dau seama de ce. Dar amândouă îl iubim, nu?).

— Tu, răspunse Helga netulburată, ești cea pe care a iubit-o. *Iar tu l-ai făcut să sufere. A purtat suferință ta în suflet.*

*Știu. Și asta mă doare cel mai rău.*

— (Și totuși) Nu mai era același, urmă Sheila. (S-a schimbat și el, ca întreaga lume. Chiar când îl îmbrățișam, luneca pe lângă mine, timpul mi-l răpea. L-am pierdut înainte de a fi murit.

— Nu. A fost al tău, mereu al tău – Helga lăsă capul în jos: Asta e. Viața merge înainte (așa schiloadă cum e. Mâncăm, respirăm, dormim și muncim pentru că nu avem altceva de făcut).

— Tu ești tare, spuse Sheila (Tu ai rezistat, în timp ce eu nu).

— M-am străduit, răspunse Helga.

— Mai speri ceva de la ziua de mâine?

— Da, cred că da.

Sheila zâmbi, un licăr tremurând (Eu sunt mai norocoasă decât tine. Eu am ziua de ieri).

— S-ar putea să se-ntoarcă, încercă Helga. (Nu se știe ce s-a întâmplat cu ei. Ai curaj să aștepți?).

Nu. S-ar putea să se întoarcă trupurile lor, (dar nu Pete. S-a schimbat prea mult și eu nu pot mă schimb o dată cu el. Și nici n-aș vrea să-i fiu o pavară.).

Helga o mângâie pe braț. Ce lipsit de vigoare era! Îi putea simți oasele prin piele.

— Stai puțin, spuse Helga. Terapia (face progrese. Poți redeveni) Normală (poate în) câțiva ani, cel mult.

— Nu cred.

Ochii albaștri și reci aveau o privire ușor disprețuitoare, abia mascată. *Vrei să dai piept cu viitorul? Lăuntric, chiar dorești să ții pasul?*

— Ce altceva (poți face) decât să aștepți? Dacă nu cumva sinuciderea...

— Nu, nici asta, (Încă mai există munți, văi adânci, râuri sclipitoare, lună și stele în înaltul cerului de iarnă.) O să găsesc un mod de adaptare.

— (Am mai vorbit cu) Kearnes (El) Părea să creadă (că ai făcut) progrese.

— A, da. *Am învățat să ascund asta. Sunt prea mulți ochi în lumea asta nouă.* Dar n-am venit ca să vorbim despre mine, Helga. (Am venit să-ți spun) Adio.

— Unde (pleci? Trebuie să știm unde ești, dacă Pete se va întoarce.).

— Îți voi scrie (și te voi anunța).

— Sau dai un mesaj unui Extrasenzorial (Sistemul poștal e demodat.).

*Și asta? Mi-amintesc de bătrânul domn Barneveldt, pășind șovăielnic pe stradă, îmbrăcat în uniformă albastră. Când eram mică, întotdeauna avea ceva dulce pentru mine.*

— Ascultă, mi s-a făcut foame, spuse Helga. (Mergi cu mine să) Prânzim?

— (Nu, mulțumesc. Nu mă simt în stare).

Sheila se ridică:

— Helga, adio.

— Nu vreau să aud adio, Sheila. Ne vom vedea curând și o să te simți din nou bine.

— Da, spuse moale Sheila. O să mă fac bine. Dar adio.

Plecă din birou și ieși din clădire. Strada era mai animată acum, și ea se amestecă printre oameni. O intrare de pe cealaltă parte a străzii îi oferea un ascunziș. Nu simțea dorința de a-și lua rămas bun. În adâncul inimii avea o senzație de goliciune, ca și cum tristețea, solitudinea și stupefacția s-ar fi devorat una pe alta. Când și când, vreuna

dintre ele îi apărea fulgerător în minte, dar acum n-o mai speriau.

O văzu pe Helga ieșind din clădire și mergând singură către vreun restaurant în care avea să ia o masă solitară înainte de a se întoarce la muncă. Sheila zâmbi, clătinând ușor din cap. *Sărmana Helga, ce eficientă era!* În scurt timp după aceea, apărură Grünewald și Manzelli, discutând aprins. Inima îi tresăltă în piept. Palmele îi erau umede și reci. Așteptă până cei doi dispărură, apoi traversă din nou strada și intră în institut. Zgomotul pe care-l făceau tocurile ei se auzi puternic pe scări. Respiră adânc, încercând să fie calmă. Când ajunse la etajul șapte, rămase nemișcată o vreme, așteptând să capete siguranța și certitudinea de care avea nevoie. Apoi o porni în fugă spre laboratorul de fizică.

Ușa era întredeschisă. Privind la aparatul neterminat dinăuntru, ezită puțin. Nu-i vorbise Grünewald despre un plan fantastic pentru a...? N-avea importanță. Sigur nu funcționa. El și Manzelli, toată banda asta de recidiviști, erau nebuni.

*Sunt nebună, și eu?* se întrebă. Daci era adevărat, se simțea purtată de o forță stranie. Avea nevoie de mai mult curaj pentru ceea ce voia să facă decât pentru a-și băga țeava unui pistol în gură și a apăsa pe trăgaci.

Aparatul pentru șocuri electrice zăcea lângă masă, aidoma unui animal cu armură. Îl reglă, precipitată. Când se afla în singurătate, acasă, își amintise de furia lui Pete față de utilizarea lui; și Kearnes fusese încântat să-i dea toate textele pe care ea i le ceruse, fericit că-și găsisese o preocupare. Zâmbi din nou. Bietul Kearnes. Cum îl trăsese pe sfoară.

Aparatul începu să vibreze și să bâzâie, încălzindu-se. Scoase din poșetă un pachetel pe care-l desfăcu. Seringă, ac, sticlură cu anestezic, pastă pentru lipirea electrozilor, un șnur pe care să-l lege de comutator, astfel încât să-l poată acționa trăgând cu dinții. Și un temporizator pentru comutator. Trebuia să aprecieze perioada necesară funcționării, pentru cât va fi inconștientă când procesul va

trebui oprit.

Poate că nu va reuși. E foarte probabil să-i fiarbă creierul în cap. Și ce dacă?

În timp ce-și făcu injecția, privi pe fereastră. Zâmbitoare. Adio soare, adio cer albastru, nori, ploaie, cântec senin de păsări zburând spre cuiburi. Adio și mulțumesc tuturor.

Se dezbracă, se întinse pe masă și-și fixă electrozii pe corp. Le simți răceala pe piele. Unele curele erau ușor de strâns, dar mâna dreaptă... da, dar venise pregătită cu o curea lungă; o petrecu pe sub masă, în jurul încheieturii, și avea acum o închizătoare pe care o putea acționa lesne. Era imobilizată.

Anestezicul începu să-și facă efectul, și ochii i se împăienjeniră. Ce binevenit era somnul!

Acum, o smucitură scurtă cu dinții.

TUNETE ȘI FLĂCĂRI ȘI PRĂBUȘIRE ÎN BEZNĂ

PRĂPĂD ȘI GROAZĂ ȘI FULGERARE

DURERE, DURERE, DURERE

## NOUĂSPREZECE

— SALUT, Pământ. Peter Corinth cheamă Pământul, de pe Nava Spațială 1, la revenirea pe planetă.

Zgomote și murmure difuze, interferență cosmică, vocile stelelor. Pământul - o strălucire albăstruie în creștere în noaptea eternă, Luna ca o perlă aninată pe pieptul galaxiei și Soarele încununat de flăcări.

— Alo, Pământ! Recepție, recepție! Pământ, mă auzi?

Poc, poc, bâz, mmm, voci depărtate.

*Salut, Sheila!*

Planeta devenea tot mai mare. Acționarea torcea și vibra adânc, aproape fiecare componentă a corpului navei trepida de energie, structura cristalină a metalului părea să îngâne un cântec dulce și de nestăvilit. Corinth descoperi că și trupul lui rezona la unison cu întreaga navă, dar nu simțea dorința de a pune capăt acestei stări, nu încă.



— Alo, Pământ, rosti el, în eter, vorbele monotone.

Se deplasau cu viteză mai mică decât a luminii, și semnalele navei scormoneau orbește înaintea, prin adâncul întunecat.

— Alo, Pământ, mă auzi? Sunt Nava Spațială 1, apel din spațiu; mă îndrept spre planetă.

Lewis mormăi ceva ce voia să însemne:

— Poate că, de când am plecat, au renunțat la comunicații prin radio. Atâtea luni și luni.

Corinth îl contrazise cu o mișcare din cap.

— Ar mai fi păstrat totuși monitoare, sunt sigur.

Apoi, în microfon:

— Alo, Pământ, recepție, Pământ. Mă auziți?

— Doar dacă te recepționează vreun radioamator, vreun țânc de cinci ani de prin Rusia, India sau Africa, și dacă anunță o stație de emisie să ia legătura cu noi, zise Lewis. Durează Calmează-te. Pete!

— Chestiune de timp...

Corinth se întoarse spre Lewis.

— Cred că ai dreptate. Oricum, ajungem în câteva ore. Dar voiam să fim întâmpinați cum se cuvine!

— Cu stridii gata desfăcute și râuri de suc de lămâie, făcu Lewis visător, vorbind cu voce tare. Vin de pe Valea Rinului, firește... din recolta lui '37, să zicem. Și creveți cu maioneză, pâine albă și moale, cu unt abia scos de sub teasc. Țipar afumat și ouă prăjite, pe pâine de secară... a, și să nu uităm andivele...

Corinth zâmbi larg, deși mintea îi era deja pe jumătate alături de Sheila, visându-se singur cu ea într-un loc înșorit. Era un sentiment plăcut, straniu de cald, să stea și să discute nimicuri, chiar dacă asta ar însemna doar câte-un cuvânt și o schimbare a expresiei. Cât călătoriseră spre casă, conversaseră aprins, ca niște zei beți, explorându-și propriile minți, dar acesta fusese un mijloc de a alunga tăcerea întunecată și stupefiantă. Acum se întorceau înapoi la vatră de foc atomului.

— Alo, Nava Spațială 1.

Săriră ca arși și se așezară în fața receptorului. Vocea

care se auzea era slabă, interferându-se cu zgomotele de fond produse de Soare și stele, însă umană. Sentimentul apropierii de casă.

— Oho, șopti Lewis laudativ, omul nostru are și-un accent tipic de Brooklin.

— Alo, Nava Spațială I, New York. Mă auziți?

— Da, răspunse Corinth, simțindu-și gâtul uscat și așteptând ca semnalul să parcurgă milioane de mile.

— Al naibii m-am mai chinuit să vă recepționez, spuse vocea plină de vioiciune, după ce întârzierea datorată distanței trecuse, încărcată de paraziți. Țiuituri și pocnete. A trebuit să iau în calcul efectul Doppler, probabil că vă deplasați cu o viteză amețitoare, nu v-au luat foc pantalonii?

Nu aminti nimic despre geniul creator care făcuse posibilă această comunicare; părea un detaliu nesemnificativ.

— Felicitări totuși. Totul e în regulă?

— Da, răspunse Lewis. Am avut niște probleme, dar ne întoarcem întregi și nevătămați și sperăm să fim întâmpinați cu fast.

Ezită o clipă, apoi continuă.

— Cum mai e Pământul?

— Destul de bine. Fac totuși răvășag că n-o să-l mai recunoașteți. Lucrurile se schimbă atât de repede, încât e-o ușurare când ai prilejul să vorbești în limba dinainte. Poate că-i și ultima oară când mai am norocul ăsta. Ce dracu' s-a ntâmplat cu voi?

— Vom da explicații mai târziu, spuse Corinth scurt. Ce mai fac... asociații noștri?

— Cred că bine. Știți, nu prea am idee, eu sunt doar tehnician la Brookhaven. Dar o să transmit. Presupun că veți ateriza aici, nu?

— Da. Peste circa...

Corinth făcu la repezeală o estimare care presupunea rezolvarea simultană a mai multor ecuații diferențiale.

— Șase ore.

— În regulă atunci... leșire din bandă.

Mai reușiră să prindă un cuvânt... bandă... și apoi tăcere și paraziți.

— Alb, New York, ai pierdut emisia, spuse Corinth.

— Ei, las-o baltă, făcu Lewis. Închide aparatul și gata.

— Dar...

— Dacă tot am așteptat atâta, ce mai contează șase ore? N-are rost să tot încerci să iei legătura.

— Mda, bine, cedă Corinth. Alo, New York Alo, Pământ. Aici Nava Spațială 1, am încheiat transmisia. Terminat. Aș fi vrut să vorbesc cu Sheila, adăugă el.

— O să ai timp și pentru asta, flăcău, îl liniști Lewis. Cred că ar trebui să mai studiem cum se comportă acționarea navei. Parcă are un fâlfâit care ar trebui să însemne ceva. Nimeni până acum n-a folosit-o fără întrerupere, și probabil că au apărut efecte cumulative.

— O fi un fenomen de oboseală în structură cristalină, se pronunță Corinth. Bine, m-ai convins.

Se aplecă deasupra instrumentelor.

Pământul creștea. După ce parcurseseră în câteva ore distanțe de ani-lumină, acum trebuiau să se târâie cu doar câteva sute de mile pe secundă; nici capacitatea lor sporită de reacție nu era suficient de rapidă pentru a dirija nava cu viteze foarte mari în apropierea planetei. Dar probabil că această navă avea să fie ultima cu performanțe atât de limitate, se gândi Corinth. În ritmul fantastic al progresului tehnologic înregistrat după schimbare, următoarea navă ar trebui să reprezinte materializarea perfecțiunii: ca și cum frații Wright<sup>26</sup> ar fi construit un avion transatlantic de pasageri ca al doilea model funcțional inventat de ei. Își dădu seama că va fi contemporan cu dezvoltarea ingineriei până la ultimele limite impuse de legile naturii. După aceea, omul va trebui să-și caute un nou domeniu pentru a se aventura intelectual, și-și închipui că știa deja care va fi acesta. Privi cu tandrețe spre frumoasa planetă *Ave atque*

---

26 Frații Wright - constructori ai avionului The Flyer, cu care Orville Wright a efectuat primul zbor, de 12 secunde și în lungime de 36,5 m, cu lansare prin catapultare, al unui avion cu motor, la 17 decembrie 1903. (n trad.).

vale!<sup>27</sup>

Pământul deveni un disc zimțat și neclar, când nava se îndreptă spre partea scăldată de soare. Apoi, pe nesimțite, respectiva emisferă nu se mai află în fața lor, ci dedesubt, și auziră primele şuierături ascuțite produse de învelișul navei la contactul cu atmosfera. Trecură pe deasupra vastei suprafețe a Pacificului, scăldat în razele lunii, frânară și văzură zorile deasupra munților Sidera Nevada. America se desfășura sub ochii lor, un pământ frumos și unduitor, traversat de firul argintiu al fluviului Mississippi. Apoi nava urmă o traiectorie coborâtoare, și în fața lor apărură turlele Manhattan-ului.

Inima lui Corinth bătea să-i spargă cușca pieptului. *Stai liniștită.* — șopti el, *stai liniștită și așteaptă. De acum încolo vei avea timp.* Dirijă nava spre Brookhaven, unde câmpul de aterizare părea o săgeată cenușie, și mai văzu o siluetă argintie cuibărită acolo. Deci, începuse deja construcția celei de-a doua nave.

Cu o ușoară zdruncinătură, nava se așeză pe sol. Lewis întinse mâna și opri motoarele. Când susurul lor încetă, Corinth simți că-i țiue urechile de atâta liniște. Nu-și dăduse seama până acum că zumzetul lor neîncetat devenise o părticică din el însuși.

— Hai să coborâm!

Se ridică de pe scaun și traversă atât de repede cabina îngustă încât Lewis nici nu apucase să facă vreo mișcare. Degetele îi tremurară, executând mișcările complicate de deblocare a încuietorii electronice a ecluzei. Ușa interioară se deschise fără zgomot, apoi se deschise și cea exterioară, și Corinth simți în piept un val de aer sărat, venit dinspre mare.

*Sheila! Unde e Sheila?* Lăsă scara să se desfășoare până atinse solul și coborî. Silueta lui ce profila întunecată pe metalul bordajului. Acesta prezenta ciupituri și arsuri, împânzit de o rețea de linii ciudate și geometrice, nava călătorise mult și traversase atâta spațiu! Când atinse

---

27 *Ave atque vale* ! – (lb. lat. în text) – Te salut și să fii sănătos! (n. trad.).

pământul, Corinth se dezechilibra, gata să cadă, dar se ridică înainte ca cineva să-i vină în ajutor.

— Sheila, strigă el.

Felix Mandelbaum făcu câțiva pași, întinzând brațele spre el. Arăta îmbătrânit și obosit, epuizat de zile și nopți de încordare. Luă mâinile lui Corinth între ale sale, dar nu spuse nici un cuvânt.

— Unde-i Sheila? șuieră Corinth. Unde e?

Mandelbaum clătină din cap, Lewis cobora și el acum, mai precaut. Evitând să-l privească pe Corinth, Rossman se îndreptă spre Lewis. Ceilalți îl urmau – erau specialiști de la Brookhaven, nu prieteni apropiați, dar cu toții îi ocoliră privirile.

Corinth încercă să scape de nodul ce i se pusese în gât, dar nu reuși.

— Moartă? întrebă el.

Vântul murmură, încurcându-se prin păr.

— Nu, răspunse Mandelbaum. Și nici nu a înnebunit. Dar... Întoarse capul într-o parte și chipul i se crispă de durere. Nu.

Corinth trase aer adânc în plămâni. Privindu-l, ceilalți văzură cum îl lasă puterile și voința. Dar nu avea să plângă în fața lor.

— Hai, fără menajamente, se rugă el. Spune-mi!

— S-a întâmplat acum șase săptămâni, începu Mandelbaum. Cred că nu mai putea suporta. A reușit să-și administreze singură șocuri electrice...

Corinth lăsă capul în jos, clătinându-l foarte încet.

— Și și-a distrus creierul, încheie el.

— Nu. Nu cu totul, deși a fost la un pas de asta.

Mandelbaum îl luă de braț pe fizician.

— Altfel spus, este Sheila pe care-o cunoșteai, cea dinainte de Schimbare sau aproape aceeași.

Corinth simți vag prospețimea și viața pe care vântul le aducea dinspre mare.

— Să mergem, Pete, îl îndemnă Mandelbaum. O să te duc la ea.

Corinth porni alături de el.

Psihiatrul Kearnes îi aștepta la Bellevue. Avea chipul înlemnit, dar nu se simțea stânjenit de această întâlnire, iar Corinth nu intenționa să-l facă răspunzător pentru cele întâmplate. Omul se străduise, dar neavând la dispoziție cunoștințe suficiente, dăduse greș, aceasta era realitatea și nimic mai mult.

— M-a dus de nas, recunosc eu. Mi-a lăsat impresia că starea ei se ameliorase. N-am reușit să înțeleg cât de mult se poate controla o persoană cu tulburări mintale, în condițiile schimbării suferite de sistemul nervos. Și cred că n-am înțeles nici cât de greu i-a fost tot timpul. Nimeni dintre noi nu va ști ce coșmar trebuie să fi fost viața pentru cei care nu s-au putut adapta.

*Bătăi de-ntunecate aripă, iar Sheila în singurătate. Se înnoptează, iar Sheila în singurătate.*

— Își pierduse mințile cu totul când a făcut-o? întrebă Corinth.

Vocea îi era calmă.

— Ce e sănătatea mintală? Probabil c-a făcut lucrul cel mai înțelept. Crezi că perspectiva însănătoșirii, atunci când vom afla calea de urmat, face ca această viață să merite a fi trăită?

— Care au fost efectele?

— A procedat stângaci, cum era de așteptat. Câteva fracturi în timpul convulsiilor, dar murea dacă nu era descoperită la vreme.

Kearnes puse o mână pe umărul lui Corinth.

— Practic, volumul de țesut cerebral distrus a fost mic. Dar asta s-a produs în zona cea mai delicată a creierului.

— Felix mi-a spus că... își va reveni.

— A, da!

Kearnes zâmbi strâmb, de parcă ar fi simțit un gust amar în gură.

— Nu ne e greu să înțelegem psihologia umană dinaintea schimbării; asta, în momentul de față. De atunci am folosit metoda cu trei căi de atac, prezentată de Gravenstein și de La Garde. Reevaluare la nivel simbolic,

neurologie cibernetică și tratamente de coordonare somatică. Prin dirijare și orientare atentă, imediat ce psihoza a dispărut, țesuturile sănătoase au preluat funcțiile părții vătămate sau distruse. Cred că va putea părăsi spitalul peste trei luni.

Kearnes oftă adânc.

— Va fi o persoană normală, sănătoasă după standardele de dinaintea Schimbării, cu un IQ de aproximativ 150.

— Înțeleg încuviință Corinth. Bine. Care sunt șansele de vindecare?

— În cel mai optimist caz, ne vor trebui ani și ani ca să putem recrea țesutul nervos. După cum știi, el nu se regenerează, chiar dacă se apelează la stimulare artificială. Vă trebui ca mai întâi să creăm în mod sintetic viața și să concentrăm un miliard de ani de evoluție pentru a dezvolta o celulă de creier uman și apoi să reproducem perfect modelul genetic al pacientului, și chiar și atunci... am îndoieli.

— Am priceput.

— Poți să-i faci o scurtă vizită. I-am spus că trăiești.

— Și cum a reacționat?

— A plâns îndelung, firește. Acesta-i un simptom de însănătoșire. Poți rămâne cu ea circa jumătate de oră, dar să nu o tulburi prea mult.

Kearnes îi comunică numărul rezervei și se întoarce în biroul lui.

Corinth luă liftul, apoi merse de-a lungul unui coridor unde mirosea a trandafiri proaspăt spălați de ploaie.

Când ajunsese în dreptul camerei în care se afla Sheila, găsi ușa întredeschisă și, ezitând puțin, aruncă o privire înăuntru. Era ca un sălaș din mijlocul pădurii, cu ferigi și arbori și cântecul discret al păsărelelor ce cuibăresc; undeva se auzea zgomot de cascadă, și aerul avea prospețimea pământului și-a verdeții. În mare parte o iluzie, bănuiește el, dar asta îi oferea ei o mângâiere.

Intră, oprindu-se lângă patul ce se afla sub o salcie smălțuită de raze de soare.

— Bună, draga mea, spuse.

Ceea ce-l miră în mod deosebit era că ea nu se schimbaseră deloc. Arăta ca atunci când abia se căsătoriseră, tânără și frumoasă, cu părul ondulat și moale încadrându-i chipul, care avea totuși o ușoară paloare. Ochii ei străluciră când îl văzu. Cămașa de noapte aproape diafană, din garderoba de acasă, o făcea să pară pe jumătate copil.

— Pete, rosti încet.

El se aplecă și-o sărută foarte blând. Ea răspunse cu detașare sărutului, aproape ca o străină. În timp ce îl mângâia pe față, Corinth observă că nu mai purta verighetă.

— Trăiești.

Rosti cuvântul cu un fel de uimire.

— Te-ai întors...

— La tine, Sheila, răspunse el și se așeză pe marginea patului.

Ea protestă dând din cap.

— Ba nu.

— Te iubesc, rosti el deznădăjduit.

— Și eu te-am iubit.

Vocea îi era moale, parcă venind din depărtări, și el îi remarcă privirea visătoare.

— De aceea am făcut-o.

Corinth rămase nemișcat, străduindu-se să-și păstreze calmul. Un vuiet de tunete-n gânduri.

— Nu te mai țin bine minte, să știi. Cred că mi-a fost vătămată memoria. Totul pare să se fi petrecut cu mulți ani în urmă, iar tu ai rămas un vis pe care l-am iubit. Zâmbi.

— Ce slăbit ești, Pete! Și, într-un fel crud. Toată lumea a devenit nepăsătoare.

— Ba nu, spuse el. Toți îți duc grijă.

— Nu mai e grija dinainte. Cea pe care-o cunoșteam eu. Iar tu nu mai ești același Pete.

Se ridică în capul oaselor și vocea fi creșcu în putere.

— Pete a murit odată cu schimbarea. L-am vegheat cum murea. Ești un om delicat și bun, și mă doare când te privesc, dar eu cunosc un alt Pete.



— Să nu ne grăbim, iubito.

— N-am putut păși alături de tine, spuse ea, și nici n-aș fi vrut să-ți devin... sau să-mi devin o... o povară atât de grea. Acum m-am întors în timp. Și nici nu-ți închipui ce minunat mă simt. Singură, dar e minunat. Am găsit atâta liniște.

— Eu încă te doresc alături.

— Nu. Nu mă minți! Nu vezi, nici măcar nu e necesar.

Zâmbetul ei venea de la o mie de ani distanță.

— Ești în stare să stai așa, cu chipul ca de gheață, cum? Tu nu ești Pete. Dar îți doresc numai bine.

Atunci el îi înțelese dorința și se lăsă în voia simțurilor, nesocotindu-și voința și cunoașterea. Îngenunche lângă patul ei și începu să plângă, iar ea încercă să-i aline suferința.

## DOUĂZECI

ÎN MIJLOCUL Pacificului, nu departe de ecuator, există o insulă de care lumea oamenilor a uitat. Vechile drumuri maritime și, mai târziu, rutele liniilor aeriene transoceanice treceau dincolo de orizontul ei, iar atolul fusese lăsat în voia soarelui și a vântului și a vaietelor de pescăruși.

Cunoscuse, pentru o scurtă vreme, prezența omului. Răbdarea oarbă, tăcută și măsurată a coralilor o ridicase încet din ocean, și lucrarea neîncetată a zilelor și nopților măcinase chipul ei umed și aspru, plăsmuind un sol fragil; și semințe de plante, purtate de vânturi, își încheiaseră aici lungi călătorii. Câteva nuci de cocos aduse de valuri, și dintr-o dată au apărut arbori. Au vegheat insula sute de ani, până când o canoe a venit de dincolo de marginea zării.

Erau polinezieni, bărbați înalți și arși de soare, a căror rasă pornise spre depărtări în căutarea lui Hawaiki cea frumoasă. Nu li se părea mare lucru să traverseze o mie de mile de pustietate, pentru că știau să se orienteze după stele și după marii curenți marini și se încredeau în brațele vâjnoase care vâsleau, *Toluha, hioho, itoki, itoki!* După ce

și-au tras bărcile pe nisipul țărmului și au înălțat ofrande către Nan, cel cu dinți de rechin, și-au împletit în părul lung flori de ibiscus și au dansat pe plajă, priviseră insula și o găsiseră primitoare.

Apoi au plecat, dar în anul următor – sau în celălalt sau în următorul, pentru că oceanul e întins și timpul curge etern – s-au întors în număr mai mare, aducând cu ei porci și femei, și în noaptea aceea focurile s-au înălțat pe plajă. După aceea s-a ridicat un sat din colibe împletite, și copiii tuciurii și goi pușcă au început să se scalde în apa puțin adâncă de la țărm, și pescarii au pornit, cu hohote de râs, să vâslească dincolo de lagună. Iar asta a ținut o sută de ani sau două sute, până într-o zi, când au sosit oamenii cu fețe palide.

Canoele lor mari cu aripi albe s-au oprit doar de câteva ori lângă insula aceasta, care nu era prea importantă – cu toate astea, ei au blagoslovit-o cu încărcătura lor de variolă, pojar și tuberculoză, astfel că n-au mai rămas prea mulți oameni tuciurii. Mai târziu, cu ajutorul sângelui omului alb, oamenii insulei au dobândit o oarecare rezistență la aceste boli, și a venit vremea plantatorilor de copra, a religiei, a straielor pentru femei și a conferințelor internaționale care să hotărască dacă acest atol, unul între multe altele, aparținea sau nu unor sate mari precum Londra, Paris, Berlin sau Washington, așezate pe cealaltă parte a lumii.

S-a ajuns în cele din urmă la un *modus vivendi*<sup>28</sup> și asta însemna copra, creștinism, tutun și vase comerciale. Populația insulei, care devenise între timp un amestec pestriț de mai multe rase, era întrucâtva mulțumită, deși avea destule necazuri mărunte; iar când vreunul dintre tinerii lor care, printr-un lung lanț de întâmplări, ajungea să studieze în America, începea să ofteze, la întoarcere, după zilele de demult, oamenii le râdeau în nas. Ei aveau despre acele vremuri doar cunoștințe confuze, iar acestea le erau transmise de câțiva misionari interesați.

Într-o bună zi, cineva dintr-un birou aflat pe cealaltă față

---

28 *Modus vivendi* – (lb. lat. în text) – împăcare, conviețuire. (n. trad).

a lumii a hotărât că-i trebuia insula. Putea deveni o bază navală sau poate o stațiune pentru experimentări - oamenii albi duceau nenumărate războaie și-și petreceau răstimpurile de pace pregătindu-se pentru alte și alte războaie. Nu mai are nici o importanță de ce a fost dorit atolul, pentru că acum nu mai locuiește nimeni pe el, iar pescărușilor oricum nu le pasă. Băștinașii au fost mutați în altă parte și au trăit tăcuți câțiva ani, tânjind și bolind după căminele lor. Dar nimeni nu acorda vreo atenție dorului lor, fiindcă insulă era trebuincioasă pentru a salvarda libertatea omului și, după o vreme, generația veche s-a stins, iar cea nouă a uitat. Între timp, oamenii albi au speriat puțin pacea pescărușilor și au construit clădiri și au îngrămădit nave în lagună.

Apoi, dintr-un motiv neînsemnat, insula a fost abandonată. Poate că asta era urmarea vreunui tratat, sau poate a înfrângerii în vreun război sau a prăbușirii economice. Vântul și ploaia și lianele cățărătoare nu fuseseră niciodată învinse, ci doar ținute în frâu. Acum ele și-au luat sarcina de a demola construcțiile omului alb. Vreme de câteva secole, oamenii au tulburat veșnica înlanțuire a zilelor și nopților, a ploii, soarelui și lunii și a uraganelor, dar acum plecaseră din nou. Zbaterea neostenită a valurilor a mușcat din recif, curgerea lentă și rece a curenților de adâncime a ros fundațiile insulei, dar erau mulți polipi și ei încă mai construiau. Insula avea să mai dăinuiască o bună parte dintr-un milion de ani, așa că nimic nu zorea natura. Ziua, peștii făceau salturi prin apă și pescărușii planau deasupra valurilor, iar copacii și arborii de bambus creșteau cu o grabă înverșunată; noaptea, razele lunii scăldau într-o lumină rece rostogolirea valurilor, și un siaj fosforescent șerpuia în urma rechinilor mari care patrulau prin apele exterioare. Și pacea redevenise stăpână.

Avionul cu reacție coborî șiuierând dintre stelele strălucitoare ale înaltului. Degetele invizibile ale radarului pipăiră pământul, și o voce murmură în difuzor:

— Jos, pe aici în regulă, acum ușor.

Legănându-se ușor, reactorul opri într-un luminiș, și doi bărbați coborâră.

Erau așteptați de alți câțiva, deocamdată umbre nesigure în noaptea luminată palid de razele lunii. Unul dintre ei vorbi cu sacadarea uscată, tipic australiană.

— Doctor Grünewald, doctor Manzelli, dați-mi voie să vi-l prezint pe maior Rosovsky... Sri Ramavashtar domnul Hwang Pu-Yi, continuă enumerarea, erau prezenți aproape douăzeci, împreună cu cei doi americani.

Nu cu prea multă vreme în urmă, un asemenea grup ar fi fost straniu, chiar imposibil de conceput: un ofițer rus, un mistic hindus, un filosof și scriitor religios francez, un politician irlandez, un comisar chinez, un inginer australian, un bancher suedez... ca și cum întregul pământ s-ar fi strâns în vederea unei insurecții tăcute. Dar nici unul dintre ei nu mai era ceea ce fusese, și pe toți îi unea nostalgia pentru ceva pierdut.

— Am adus aparatura de control, spuse abrupt Grünewald. Ce se-aude cu materialul greu?

— Totul e aici. Putem începe dintr-un moment într-altul, îi răspunse irlandezul.

Grünewald aruncă o privire la ceasul de la mână.

— Mai sunt câteva ore până la miezul nopții, rosti el răspicat. Putem termina până atunci?

— Cred că da, îl asigură rusul. Totul e aproape asamblat.

Pășind către plajă, făcu un gest către forma masivă, întunecată și greoaie care se odihnea în apele lagunei. El și un tovarăș de-al său cumpăraseră nava cu aburi și o dotaseră cu motoare care să-i permită să navigheze în jurul lumii. Asta fusese partea care le revenise lor, nu deosebit de grea pentru niște oameni hotărâți, în derută și dezordinea unei civilizații muribunde. Navigaseră prin Marea Baltică, luând la bord o parte din încărcătură din Suedia, ca și din Franța, Italia, Egipt și India, în drumul lor spre destinația de mult stabilită. De câteva zile, munca de asamblare a navei spațiale progresase rapid. Resacul

răsuna înfundat și duduia, un zgomot profund și plin care făcea ca insula să le vibreze sub picioare, și arunca stropi înspumați spre constelații. Nisipul și coralii scârțâiau sub bocanci, palmierii și bambușii susurau uscat în vântul domol, iar un papagal mic țipă în beznă. În afară de zbaterea aceasta, era doar tăcere și somn.

Ceva mai departe se profilau ruinele unei cazărmi sufocate în îmbrățișarea plantelor cățărătoare. Grünwald simți în nări mirosul florilor și umezeala grea a lemnului putred – era o aromă pătrunzătoare, care-l ameți. Dincolo de ruine se vedeau câteva corturi înălțate recent, și deasupra lor, aidoma unui turn, se ridica nava.

Era un obiect frumos și zvelt, ca un stâlp de gheață cenușie sub razele lunii, cu vârful căutând spre stele. Grünwald o privi cu un amestec curios de sentimente: măreția înfocată și arogantă a cuceritorului, conștiința profundă a frumuseții ei, amărăciunea că în curând nu va mai înțelege logica transcendentă care făcuse posibilă proiectarea ei într-un timp atât de scurt.

Privi spre Manzelli și-i spuse simplu:

— Te invidiez, prietene.

Câțiva aveau să se înalțe cu nava spre cer, pentru a o plasa pe orbită în jurul planetei. Urmând să facă operațiunile de finalizare a asamblării și să pornească generatorul de câmp pe care ea îl purta în pânțele. Apoi acești oameni trebuiau să moară, pentru că nu avuseseră timp să pregătească mijloacele necesare întoarcerii pe Pământ.

Grünwald simți timpul ca pe un ogar aflat pe urmele lui. Curând va fi gata următoarea navă, mai erau și altele în construcție, pretutindeni. Apoi nimic nu va mai putea opri marșul rasei și al timpului. În noaptea aceasta se pregătea ultima speranță a omenirii – a omenirii umane, alta nu mai putea exista, dacă încercarea lor dădea greș.

— Cred că toată lumea va plânge ușurată înainte de răsăritul soarelui, spuse el.

— Nu, vorbi australianul, mai practic. Or să fie mai turbați decât un cuib de viespi stârnite. Vor avea nevoie de

timp ca să priceapă că au fost mântuiți.

Da, atunci vor avea timp. Nava era echipată cu arme de apărare care depășeau cu un secol capacitatea omului de dinaintea schimbării. Roboții de la bord vor distruge orice nave sau proiectile lansate de pe Pământ împotriva ei. Iar omul, întreaga rasă vie, va găsi vreme să-și tragă sufletul și să-și amintească de primele iubiri, și după aceea nu va mai dori să atace nava.

Ceilalți descărcaseră reactorul sosit din America și puseseră pe nisip încărcătura lui prețioasă. Acum așezau lăzile în ordine, și Grünwald și Manzelli începură să le deschidă cu grijă. Cineva aprinse o lanternă, și în fasciculul ei alb și orbitor uitară cu totul de lună și de marea care-i împresurau.

Nici nu băgară de seamă silueta lungă și tăcută ce apăru deasupra lor și rămase suspendată acolo, ca un rechin pândind din cer. Ridică ochii spre ea abia după ce auziră glasul ce li se adresa.

Deși amplificată, vocea le vorbi calm, cu un ton încărcat de regret.

— Îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc, dar ați lucrat de ajuns.

Privind cu ochi dilatați spre înalt, Grünwald văzu oțelul licărind și simți că inima i-a încetat să bată. Rusul scoase pistolul și trase, împușcăturile hămăind neputincioase în zgomotul continuu al valurilor. Păsările trezite din somn făcură larmă și fâlfâitul aripilor speriate tulbură șoaptele palmierilor.

Manzelli înjură; se răsuci pe călcâie și se năpusti în navă. Avea aici tunuri care puteau doborî acea amenințare ce plana deasupra lor și, căutând un adăpost, Grünwald văzu cum o turelă din flancul navei se răsuci și-și îndreptă țeava spre cer. Se aruncă pe burtă. Tunul acela trăgea cu proiectile atomice.

Din obiectul dușman țâșni un fascicul luminos intens și orbitor. Țeava tunului se înmuie, încinsă până la roșu. Raza subțire ca un deget începu să deseneze semnele distrugerii pe corpul navei până când ajunse la conurile acționării

gravitice, zăbovi acolo câteva minute, și dogoarea oțelului topit arse chipurile oamenilor.

*O rază cu hidrogen, atomic...* Mintea lui Grünewald nu-și revenea din uimire. *Acum nu mai putem decola...*

Încet, înșiși pereții înalți ai navei mutilate începură să devină incandescenti. Suedezul lăsa să-i scape un strigăt și-și scoase un inel de pe deget. Manzelli ieși din navă plângând și împleticindu-se. Câmpul de forță se stinse, metalul începu să se răcească, dar în oamenii care stăteau în așteptare se frânsese ceva. Plânsul spasmodic al lui Manzelli era grăitor.

Aparatul dușman – era o navă spațială, văzută ei abia acum – rămase pe loc, dar o mică plută antigravitică ieși din corpul ei și coborî spre pământ. Pe ea stăteau în picioare câțiva bărbați și o femeie. Când pluta se așeză pe nisip, nici unul dintre conspiratori nu se mișcă.

Grünewald făcu un pas înainte, apoi se opri cu umerii atârându-i neputincioși.

— Felix! Îngăimă el cu o voce pierită. Pete! Helga!

Mandelbaum dădu din cap. Singurul reflector arunca o umbră întunecată și amenințătoare pe chipul lui. Așteptă pe plută, pe când cei trei bărbați solizi, care în lumea veche fuseseră detectivi, trecură printre conspiratori, le luară armele și le aruncară cât colo, pentru că deveniseră prea fierbinți ca să poată fi ținute în mână. Apoi se apropie de polițiști. Corinth și Helga îl urmară.

— Doar nu vă așteptați, după ce ați pus la cale așa ceva, să mai și scăpați, spuse Mandelbaum.

Vocea lui nu era triumfătoare, ci obosită.

— Să știți că Observatorii au urmărit aproape de la început jalnicul vostru plan. Modul tainic de a lucra v-a dat de gol.

— Atunci de ce ne-ați lăsat să mergem atât de departe? întrebă australianul.

Vocea îi era guturală din pricina furiei.

— Pe de o parte, pentru a vă împiedica să faceți mai mult rău și, pe de alta, ca să-i puteți atrage de partea voastră pe toți cei care gândesc la fel – și voi să-i găsiți în

locul nostru, zise Mandelbaum. Am așteptat până am fost siguri că vă hotărâserăți să declanșați acțiunea, și atunci am intervenit.

— Cât calcul și câtă răutate, constată francezul. Răceala și detașarea care au crescut în noi odată cu schimbarea. Socot că ar fi inteligent și practic să ne împușcați pe toți imediat.

— A, asta în nici un caz, vorbi Mandelbaum calm. Dacă vreți să știți, am folosit un atenuator de reacție când am declanșat câmpul care a încins metalul, și asta ca să împiedicăm explozia cartușelor din pistoale și vătămarea voastră. La urma-urmei, trebuie să ne spuneți cine v-a mai sprijinit. Și, de altfel, cu toții aveți minți strălucite, energie și curaj, reprezentați un potențial valoros. Nu-i vina voastră că schimbarea v-a făcut psihopați.

— Psihopați? răbufni rusul și-și stăpâni ieșirea cu un efort care-l făcu să tremure. *Tu* spui că suntem psihopați?

— Atunci, izbucni Mandelbaum, iluzia că voi, câțiva, aveți dreptul să luați hotărâri în numele întregii rase și să i le impuneți, cum poate fi numită dacă nu megalomanie? Dacă aveți argumente solide, puteați să le prezentați lumii.

— Lumea a orbit, spuse cu demnitate hindusul. Nu mai este capabilă să vadă adevărul. Până și eu am pierdut puterea pe care-o aveam odată de a întrezări adevărul ultim, deși acum știu că acesta s-a mistuit.

— Vrei să spui de fapt că mintea ți-a devenit prea puternică pentru a reuși să mai intri în transa care te aducea la stadiul de făt, dar îi simți lipsa, comentă Mandelbaum cu răceală.

Hindusul făcu un gest de dispreț.

Grünwald îl privi pe Corinth.

— Credeam că-mi ești prieten, Pete. Și după ceea ce i s-a întâmplat soției tale din cauza schimbării, credeam că înțelegei.

— El n-are nimic de-a face cu asta, puse Helga lucrurile la punct, făcând un pas înainte și luându-l pe Corinth de braț. Eu v-am manipulat, Grünwald. Pete a venit cu noi în



seara asta doar în calitate de fizician, ca să cerceteze aparatele voastre și să le salveze pentru scopuri utile. *Terapie ocupațională. Of, Pete, Pete, rău te-a mai lovit soarta.*

Corinth se scutură și vorbe cu asprime, cu o uitare pe care nu și-o recunoștea nici el:

— Nu te mai chinui să cauți scuze pentru mine. Dacă aș fi știut ce puneți la cale, aș fi făcut totul singur. Pentru că vă întreb cum ar fi Sheila dacă lumea cea veche ar reveni.

— Veți fi tratați, spuse Mandelbaum. Nu sunteți cazuri violente, și cred că noile tehnici psihiatrice vă pot ajuta să reveniți repede la normalitate.

— Aș prefera să mă ucideți, bravă australianul.

Manzelli încă plângea. Suspinele păreau să-l rupă ca niște gheare.

— Chiar nu puteți înțelege? întrebă francezul. Toată măreția pe care omul a cucerit-o în trecut nu reprezintă nimic? Când era pe punctul de a descoperi dumnezeirea, vreți să-l transformați pe Dumnezeu într-un basm de adormit copiii? Ce i-ați dat omului în schimbul splendorilor artei lui. În schimbul creațiilor brațelor lui și al micilor plăceri când ziua de trudă s-a isprăvit? L-ați transformat într-o mașină de calculat și trupul și sufletul i se pot ofili, împresurate de noile ecuații.

Mandelbaum ridică din umeri:

— Schimbarea nu a fost ideea mea. Dacă tu crezi în Dumnezeu, atunci asta pare a fi lucrarea Lui, modul în care EL face următorul pas înainte.

— Un pas înainte din punctul de vedere al intelectualului, spuse francezul. Pentru un profesor ghiftuit, burtos și miop, acesta e, neîndoielnic, un progres.

— Semăn eu a profesor? se înfurie Mandelbaum. Eu băteam nituri în plăci de oțel când tu citeai primele cărți despre frumusețile naturii. Când tu scriai despre păcatul trufiei și al luptei, eu mă alegeam cu mutra stâlcită în bătaie de spărgătorii de grevă. Tu l-ai iubit pe cel ce muncea cu brațele, dar nu l-ai fi invitat la masa ta, am dreptate? Când micuțul Jean-Pierre, care a studiat la

teologie înainte de război, a fost prins făcând spionaj în favoarea noastră, el a rezistat vreme de douăzeci și patru de ore tuturor torturilor la care l-au supus nemții, și astfel noi am reușit să scăpăm. Dacă-mi amintesc bine, în vremea asta tu te aflai în siguranță în Statele Unite și scriai literatură propagandistică. Hirotonisit al lui Iuda, de ce nu încerci să aplici lucrurile pe care le predici și le teoretizezi?

Oboseala acumulată părea să se risipească și se lăsă din nou cuprins de vioiciunea, de mult uitată, a luptei. Ridică glasul, și vorbele-i deveniri tăioase și grele ca niște lovituri de baros.

— Problema e că, într-un fel sau altul, vă temeți cu toții să înfrunțați viața în loc să încercați să modelați viitorul, voi doriți un trecut care se află deja la un milion de ani depărtare. V-ați pierdut vechile iluzii și nu sunteți pregătiți, nu aveți curajul să vă găsiți rosturi noi, mai bune.

— Cum ar fi ideea americană de „Progres” rosti chinezul tăios.

— Cine-a făcut vreo referire la așa ceva? S-a uitat, asta-i o prostie depășită – o altă gogoriță născută din prostie, lăcomie și îngâmfare. A, sigur, tuturor ne-a fost răpit trecutul. Bineînțeles că avem un sentiment groaznic, de goliciune și de singurătate. Dar nu credeți că omul și-ar putea găsi un nou echilibru? Credeți că nu suntem în stare să construim o nouă cultură cu propriile ei frumuseți, delicii și vise, acum când am ieșit cu toții din vechiul cocon? Și mai credeți că oamenii – cei puternici și cu speranțe, din toate rasele, din întreaga lume – vor să meargă înapoi în trecut? Vă asigur că nu. Chiar faptul că ați plănuit în secret dovedește că știți și singuri acest lucru. Ce-a avut vechea lume de oferit la nouăzeci la sută din specia umană? Trudă, ignoranță, boală, război, opresiune, lipsuri, teamă – începând din leagăn și terminând în mormânt. Dacă vă nașteți într-o țară norocoasă, probabil că vă umpleți pântecul și aveți câteva jucării strălucitoare, dar nu aveți nici o speranță, nici o idee de viitor, nici o țintă. Faptul că civilizațiile s-au prăbușit una după alta în ruină demonstrează că n-am fost adaptați pentru ele; am fost

sălbatici prin natura noastră. Acum avem șansa de a coborî din caruselul acesta al istoriei și să mergem altundeva – nimeni nu știe încă, nimeni nu poate bănuî măcar, dar ochii ni s-au deschis, și voi voiați să ni-i închideți din nou.

Mandelbaum tăcu brusc, oftă și se întoarse spre detectivi:

— Luați-i, băieți!

Conspiratori urcară pe plută, îndemnați blând, nu era nevoie de duritate sau de răutate. Mandelbaum rămase pe insulă și privi pluta înălțându-se ușor și intrând în navă. Apoi se întoarse spre forma lungă de metal de pe pământ.

— Ce faptă eroică! murmură el clătinând din cap. Inutilă, dar eroică. Sunt oameni valoroși. Sper că nu va dura mult până să-i recuperăm.

Corinth zâmbi strâmb.

— Bineînțeles că numai noi avem dreptate, comentă el.

Mandelbaum chicoti.

— Scuze pentru predică, răspunse el. Nu m-am dezbatut încă de vechiul obicei orice ar trebui să aibă și o concluzie morală. Asta e, specia umană va trebui să se dezvețe curând de asta.

Fizicianul deveni serios.

— Trebuie totuși să existe o moralitate, remarcă el.

— Bineînțeles. Așa cum e neapărat să fii motivat pentru a face ceva. Cred, totuși, că am depășit codul acela mărginit și trufaș care binecuvânta cruciadele, ardea ereticii pe rug. Și azvârlea nemulțumiții și opozanții în lagăre de concentrare. Onoarea de care avem nevoie trebuie să fie mai puțin publică și mai mult personală.

Apoi Mandelbaum căscă și-și întinse trupul vânos, până dădu impresia că o să-i plesnească oasele.

— Am făcut o călătorie atât de lungă și nici măcar n-am avut, la sfârșit, un duel ca lumea, comentă el.

Pluta revenea.

— Cred c-o să mă culc. Putem să evaluăm și dimineață situația de aici. Mergi?

— Încă nu, răspunse Corinth. Sunt prea obosit (Vreau să gândesc.) Mă duc pe plajă.

— Cum vrei.

Mandelbaum zâmbi, cu o tandrețe ciudată.

— Noapte bună.

— Noapte bună.

Corinth se întoarse și ieși din luminiș. Helga păsea tăcută alături de el.

Ieșiră din junglă și rămaseră în picioare pe nisipul care lucea ca promoroaca sub razele lunii. Dincolo de stâncile submarine, valurile se rostogoleau și se prăbușeau, iar oceanul era agitat și vârstat de licăriri reci și fosforescente. Stelele mari străluceau în adâncimea enormă a nopții care părea de cristal. Corinth simți în obraz vântul dinspre mare, tăios și sărat, umed de miile de mile de apă pe care le cutreierase. În spatele lui, jungla foșnea și șoptea ca pentru sine, și nisipul scârțâia abia perceptibil sub pași. Își dădea seama de toate acestea cu o claritate nefirească, de parcă ar fi fost golit de tot ce reprezenta propria-i ființă, și acum devenise un receptacol de imagini.

O privi pe Helga, aflată alături de el, care-l ținea de braț. Liniile chipului ei se conturau precis în întunericul depărtării, și părul despletit flutura ușor în vânt aproape alb în lumina ireală a razelor lunii. Umbrele li se contopiseră într-una, lungă și albăstruie pe nisipul sclipitor. Așa cum stătea lipită de el, îi putu simți ritmul respirației.

Nu simțeau nevoia să vorbească. Între ei se stabilise o comunicare dincolo de cuvinte. Împărțiseră prea multă trudă și veghe, iar acum preferau să rămână un timp în tăcere. Marea le vorbea în ritmul uriaș al valurilor ce bubuiau surd în prăbușirea lor de stânci și susurau când își adunau din nou firicelele de apă. Vântul șuiera și murmură sub cerul înalt.

Gravitație (soare, luna, stele, teribila unitate care este spațiul-timp).

+ Forța Coriolis (planeta rotindu-se, rotindu-se în drumul ei de-a lungul milelor și anilor).

+ Frecare fluidă (oceanele erodând, răsucindu-se, gemând în strâmtori, făcând spume și lovindu-se de stânci cu zgomot tunător).

+ Diferența de temperatură (lumina solară ca o ploaie caldă, gheață și întuneric, cețuri, vânturi și furtuni).

+ Vulcanism (foc în adâncul pântecului planetei, alunecări de mase inimaginabile de rocă, fum și lavă, înălțarea de noi munți, cu zăpezi pe umeri).

+ Reacția chimică (soiul negru și afânat, aerul uzat devenit din nou respirabil, roci roșii și albastre și ocră, viață, vise, moarte și renaștere, și toate speranțele strălucitoare).

EGAL

Această lume a noastră, privește-o, căci e foarte frumoasă.

Cu toate acestea, bărbatul era ostenit și deznădăjduit, și după o vreme căută alinare, ca și cum femeia i-ar fi aparținut.

— Lesne, spuse el, iar cuvântul și inflexiunea vocii însemnau (A fost prea ușor, pentru noi și pentru ele. Oamenii aceia aveau ceva sfânt în spiritul lor. Ar fi trebuit să se termine altcumva. Foc și furie, mânie, distrugere și mândria de neînfrânt a omului împotriva zeilor).

— Nu, răspunse ea Așa a fost mai bine – Tăcut, calm (Milă și înțelegere. Nu mai suntem animale sălbatice, ca să rânjim la propria noastră soartă.).

*Da, acesta-i viitorul. Să uităm aceste glorii însângerate.*

— Dar cum va fi ziua noastră de mâine? întrebă el. (Ne împresoară ruinele unei lumi, privim un univers golit de înțeles și va trebui să-l umplem singuri. Nimeni nu ne ajută).

— Decât dacă există un destin, (Dumnezeu, soartă, curaj uman), spuse ea.

— Poate că există, repetă el gânditor. Conștient sau nu, un univers întreg ne-a fost încredințat.

Ea încercă să fugă de recunoaștere, el înțelese că pentru a-i răspunde va trebui să găsească acel curaj de care avea acum nevoie.

— Avem dreptul să făurim destinul? (Dacă devenim paznicii planetei, ne face asta mai buni decât Grünewald –

orbirea cauzalității, cruzimea nepăsătoare a sortii, frământarea și erodarea din mintea lui nebună?).

— Nu astfel vom intra în destinul nostru, îi vorbi el. Vom fi călăuze nevăzute, necunoscute, paznici ai libertății, nu tirani ai unei voințe arbitrare. Făurirea noii civilizații poate fi singura lucrare demnă de brațele noastre.

*O, destin măreț. De ce să mă apese tristețea în această noapte? Și totuși am lacrimi îndărătul pleoapelor.*

Ea spuse ceea ce trebuia să fie rostit:

— Sheila a fost externată acum câteva zile. *Plâng pentru tine, iubitul meu neștiutor.*

— Da, încuviință el. Am asistat: (Alerga precum o fetiță. Își ținea brațele îndreptate spre soare și râdea).

— Ea a găsit răspunsul pe care-l căuta. Tu încă mai trebuie să cauți.

Mintea lui cerceta trecutul, așa cum un câine își veghează osul.

— Nu știa că am urmărit-o. *Era o dimineată rece și luminoasă. O frunză galbenă de arțar plutea spre pământ, și i s-a aninat în păr. Îi plăcea să poarte flori în păr, de dragul meu. A început deja să uite de mine.*

— Tu i-ai spus lui Kearnes s-o ajute să uite, spuse ea. Cel mai curajos lucru pe care l-ai făcut vreodată. Dar acum ești îndeajuns de tare ca să fii bun cu tine însuți?

— Nu, răspunse el. Nu vreau să încetez de-a o mai iubi îmi pare rău, Helga.

— Sheila va fi luată în grijă. Ea nu va ști, dar Observatorii îi vor călăuzi peregrinarea. Există o colonie promițătoare de imbecili... *Supliciu...* la nord de oraș. Am ajutat-o în ultima vreme, fără ca oamenii de acolo să-și dea seama. Conducătorul coloniei este un bărbat de treabă, puternic și bun la suflet. Sângele Sheilei va aduce o nouă tărie în specia lor.

El nu-i răspunse.

— Pete, îl provocă ea, acum trebuie să te ajuți pe tine însuți.

— Nu. Dar și tu te poți schimba, Helga. Prin voință, te poți desprinde de mine.

— Nu atunci când ai nevoie de mine, și o știi, și totuși te agăți de un simbol mort, îi răspunse ea. Pete, acum tu ești acela care se teme să înfrunte viața.

Recăzură într-o lungă tăcere, doar marea și vântul dădeau glas. Luna cobora spre linia orizontului, strălucirea ei le umplea ochii, și bărbatul își întoarse fața de la astrul nopții, apoi se scutură ca de frig și-și îndreptă umerii.

— Ajută-mă, spuse el și-i luă mâinile. Singur nu voi putea. Ajută-mă, Helga.

*Cuvinte nu-s. Niciodată nu vor exista cuvinte pentru asta.*

Gândurile li se întâlneau, curgând într-o matcă și căutând sprijin și, într-un fel nemaicunoscut. Își unirea forțele într-o zbatere, se eliberară de ceea ce însemna trecutul.

*Să iubim, să respectăm și să împărtășim totul până când moartea ne va despărți.*

Era o poveste veche, se gândi ea ascultând tunetul valurilor. Era cel mai vechi și mai frumos basm de pe Pământ, așa că trebuia spus într-o limbă antică. Mare și stele – ba chiar și lună plină.

## DOUĂZECI ȘI UNU

DIN NOU TOAMNA, și iarna plutea în aer. Frunzele căzute zăceau în mici troiene sub copacii goi, şuierând și sunând metalic la fiecare adiere a vântului. În pădure mai rămăseseră doar puține pete de culoare, galben, auriu ori stacojiu, detașându-se de cenușiul adânc.

Pe cer treceau stoluri mari de găște sălbatice, îndreptându-se către sud. Anul acesta cerul era mai plin de viață – mai puțini vânători, socoti Brock. Sunetul îndepărtat al chemărilor păsărilor pluti spre el, încărcat de singurătate și dor de ducă. Cerul era albastru pal, soarele se înălța strălucitor și fără dogoare, cernându-și lumina scânteietoare pe pământul întins și gol. Vântul se înteeți, mângâindu-i fața și făcând hainele să fluture pe el, copacii își mișcau crengile cu zgomot.

Ieși încet din casa cea mare, culcând la pământ iarba aproape uscată sub pași. Joe îl urmă tăcut. Din magazie se auzeau lovituri de ciocan într-o tablă de fier. Mehitabel și Mac se apucaseră să construiască distilatorul do gaz din cărbune, le plăcea să muncească și, pe de altă parte, rezervele de gazolină scăzuseră de tot. Câțiva dintre oamenii fermei plecaseră în oraș, alții încă dormeau, toropiți, după prânzul bogat de duminică. Brock era singur.

Se gândi să se oprească și să sporovăiască cu Mehitabel. Nu, o lase să-și vadă netulburată de ceea ce începuse; capacitatea ei de a conversa era, oricum, redusă. Se hotărî să pornească într-o plimbare mai lungă prin pădure; se făcuse deja după-amiaza, și ziua era prea frumoasă pentru a fi petrecută între patru pereți. Ella Mae ieși dintr-o casă și, văzându-l, chicoti.

— Bună, spuse ea.

— A, bună, îi răspunse el. Ce faci?

— Bine. Vrei să vii înăuntru? Nu mai e nimeni în casă acu.

— Nu, mulțumesc. Eu... știi, am de controlat un gard, se scuza el.

— N-aș putea să merg și eu? întrebă ea timid.

— Mai bine nu. Porcii, știi. S-ar putea să mai dea târcoale pe acolo.

Ochii albaștri spălăciți ai Ellei Mae se umplură de lacrimi. Își lăsa în jos capul diform.

— Niciodată nu treci pe la mine, îl acuză ea.

— O să trec dacă am timp, spuse el grăbit. Numai că acum sunt tare ocupat. Știi cum e.

Bătu în retragere și-o porni iute din loc.

*Trebuie să-i gădesc un soț, gândi el. Trebuie să mai fie mulți ca ea care bat drumurile poate și acum. N-o pot lăsa așa. Să se țină scai de mine; e greu pentru amândoi.*

Zâmbi strâmb. Conducerea părea să însemne numai povară și prea puține recompense. Era comandant, organizator, executant, profesor, doctor, părinte care asculta răbdător confesiuni – iar acum și pețitor!

Se aplecă și, cu palma grea și aspră, îl mângâie pe Joe



pe cap. Câinele îi linse încheietura mâinii și dădu recunoscător din coadă. Uneori, omul se plictisea îngrozitor. Nici măcar un prieten ca Joe nu putea umple acest gol în această zi cu vânt și lumină tăioasă și cu frunzele purtate de colo-colo, o zi de rămas bun, când tot pământul părea să-și destrame sălașul de vară, pregătindu-se să urmeze un drum încă necunoscut. Brock își simțea propria izolare ca pe-o durere lăuntrică.

*Gata, fără astfel de gânduri, se dojeni el.*

— Hai Joe, să facem o plimbare.

Câinele se cabră, o ținută impunătoare și frumoasă, și privi spre cer. Ochii lui Brock îi urmară pe-al câinelui. Fulgerul de metal era așa de strălucitor, încât avu o senzație de durere în ochii orbiți brusc.

*O navă aeriană - dar de-un fel pe care nu-l mai văzuse. Și aterizează!*

Rămase cu pumnii strânși pe lângă corp, simțind cum vântul înghețat îi șfichiui fața și auzind cum vuieste în ramurile din spatele lui. Inima din piept părea absurd de mare. Tremura pe sub haina groasă, iar mâinile îi transpirară rece.

*Calm, își făcu el curaj. Calmează-te în regulă, deci e unul dintre Ei. N-o să te muște. Deocamdată nimeni nu ne-a făcut vrem rău și nici nu s-a amestecat în viața noastră.*

Nava ateriză încet, ca o frunză desprinsă, care planează spre pământ. Era un ovoid mic, cu o grație ce părea vie datorită liniilor și rotunjimilor dulci și precise, și Brock nu reuși să vadă ce mijloc de propulsie folosea. Porni spre ea cu pași rari și rigizi. Revolverul care-i atârna la brâu și forma o umflătură sub haină îl făcu să se simtă ridicol, ca și cum ar fi fost surprins în pantaloni scurți, jucându-se în nisip.

Avu un brusc sentiment de amărăciune. *Lasă-i să ne vadă așa cum suntem. Să fiu al naibii dacă o să mă linguesc față de un turist oarecare ieșit la iarbă verde.*

Peretele lateral al aparatului pâlpâi și, ca printr-un abur, apăru un bărbat. *Prin abur!* Prima reacție a lui Brock se învecină cu dezamăgirea. Bărbatul arăta atât de obișnuit!

Era de înălțime potrivită, solid, dar cu unele rotunjimi, o față care nu șoca prin nimic, îmbrăcat într-un costum sport de duzină. Când Brock se apropie, bărbatul îi zâmbi.

— Bună ziua.

— Bună.

Brock se opri, se mută de pe un picior pe celălalt și rămase cu privirea în pământ. Joe simți frământarea stăpânului și se pregăti să mârâie.

Necunoscutul întinse mâna.

— Numele meu e Lewis, Nat Lewis din New York. Sper că ne vei ierta că te deranjăm. John Rossman m-a trimis. Ar fi vrut să vină chiar el, dar nu se simte bine.

Brock îi strânse mâna, ceva mai liniștit auzind numele lui Rossman. Bătrânul fusese întotdeauna de treabă, și tonul din vocea lui Lewis arăta că și el îl respecta și încerca să-i fie pe plac. Brock făcu un efort să-l privească pe om drept în ochi și-și spuse numele.

— Da, te-am recunoscut după descrierea pe care mi-a făcut-o Rossman, spuse Lewis. Vrea să știe cum vă descurcați aici. Nu te teme, nu-și vrea proprietatea înapoi, e vorba doar de-o curiozitate amicală. Lucrez la el la institut și, sincer să fiu, eram curios, așa c-am venit eu în locul lui, ca să văd cum vă merge.

Brock socoti că putea să aibă încredere în Lewis. Omul vorbea destul de greoi, trebuie că făcea un efort ca să revină la vechiul mod de vorbire, dar nu avea un aer de superioritate.

— Din câte-am auzit, ai făcut o treabă minunată, spuse Lewis.

— N-am știut că voi... adică, vreau să zic noi.

Brock se opri, bâlbâindu-se.

— Ba da, după ce ne-am rezolvat propriile noastre probleme, ne-am mai interesat și de voi. Și crede-mă, am avut multe de pus la punct. Și mai avem, fiindcă veni vorba. Hei, vrei o țigară de foi?

— Hm. Da.

Brock o acceptă, deși nu fuma. Încă nu deprinsese obiceiul ăsta. Dar o putea da altcuiva.

— Mulțumesc.

— Să știi că-i tare, spuse Lewis și zâmbi larg. Cel puțin așa cred.

Și-o aprinse pe-a lui, folosind o brichetă ciudată care-și păstra flacăra chiar și pe vântul puternic.

— Nu mă îndoiesc c-ai observat că orașele din jur au fost evacuate, remarcă el după ce trase un fum și-l savură.

— Da, de-acum câteva luni, răspunse Brock.

Apoi sfidător:

— Noi am luat ce ne-a trebuit și ce-am putut găsi de folos pe-acolo.

— Foarte bine. Exact acesta a fost și scopul, de fapt, vă puteți muta în oricare dintre ele, dacă doriți. Comisia care se ocupa de colonii s-a gândit că era cel mai bine să vă scutească de asemenea, aa... vecini dominatori. Oamenilor nu le-a păsat; la nivelul lor actual de dezvoltare, orice loc e bun pentru ei.

Pe chipul lui Lewis trecu aripa tristeții.

— Asta-i o pierdere pentru noi: nevoia de a ne lega inima de un colțisor al pământului.

Mărturisirea acestei slăbiciuni îl liniști pe Brock. Bănuia că Lewis o făcuse în mod deliberat, dar oricum.

— Și cei care s-au rătăcit încoace și ți s-au alăturat au fost deseori îndrumați. Fără ca ei să-și dea seama, continuă Lewis. Vor mai veni și alții, dacă vrei să-i primești. Eu cred că poți să-i pui la treabă, iar ei ți-ar fi recunoscători pentru că le oferi un acoperiș și siguranța zilei de mâine.

— E frumos din partea voastră, spuse Brock rar.

— A, nu-i mare lucru. Să nu-ți închipui că ai fost apărat de toate primejdiile sau că a făcut altcineva treaba în locul tău. Nu s-a întâmplat așa ceva și nici să nu te aștepti în viitor. Noi doar, ei bine, ți-am oferit din când în când niște șanse. Tu ai hotărât dacă să te folosești de ele sau nu.

— Înțeleg.

— Mai mult de-atât nu te putem ajuta. Avem prea multe de făcut și suntem prea puțini ca s-o scoatem la capăt. Și modurile noastre de viață sunt prea diferite Brock, neamul tău și al meu au ajuns la o răscruce de drum. Dar cred că

putem să ne dăm mâna și să ne luăm rămas bun.

Erau cuvinte spuse cu căldură, și Brock, simțind cum ceva se topește înlăuntrul lui, zâmbi. Nu se prea bucurase la gândul că va fi controlat și dirijat de o specie nemiloasă de zei, și nici nu dorea să-și petreacă restul zilelor protejat din milă. Lewis nu se ferise să-i spună de-a dreptul că între ei există o diferență, dar nu o făcuse cu un aer trufaș; în vorbele lui nu simțise superioritate.

În timp ce vorbeau, se plimbară pe terenurile fermei. Lewis auzi ciocăniturile viguroase din magazie și se uită întrebător la Brock.

— Am acolo, înăuntru, un cimpanzeu și un idiot care fac un aparat de produs gaz din cărbuni pentru motoarele noastre, se simți dator să explice Brock. Nu-l deranja să spună imbecil – nu mai era o insultă. Azi e ziua noastră liberă, dar ei au insistat să lucreze.

— Câți oameni ai aici cu totul?

— Păi, zece bărbați și șase femei, care au între cincisprezece și... șaiszeci, cred. Mintal vorbind, de la imbecili până la idiști. Apoi s-au mai născut câțiva copii. Bineînțeles e greu de precizat unde se termină omul și unde începe animalul. Maimuțele sau Joe, câinele ăsta, sunt sigur mai inteligenți și mai folositori decât imbecilii.

Joe dădu din coadă, părând încântat.

— Eu îi tratez la fel pe toți; fiecare face ce știe mai bine și ce poate, și primește parte egală.

— Deci tu comanzi?

— Așa cred. Întotdeauna vin la mine ca să ceară sfaturi. Nu sunt eu cel mai deștept dintre toți, dar cei doi intelectuali ai noștri sunt, ca să zic așa, ineficienți.

Lewis clătină din cap aprobator.

— Deseori se întâmplă așa. Inteligența în sine valorează mai puțin decât personalitatea, tăria de caracter sau decât simpla capacitate de a lua hotărâri și a le respecta.

Privi brusc spre însoțitorul lui, care era mai solid.

— Ești un lider înnăscut, știi?

— Zău? M-am descurcat greu, cum m-am priceput și eu.

— Păi, chicoti Lewis, aș zice că asta-i esența artei de a

conduce.

Privi spre clădirile fermei și spre orizontul larg.

— Ai întemeiat o comunitate mică dar fericită, adăugă el.

— Nu, răspuse Brock deschis. Nu e.

Lewis îi aruncă o privire și ridică din sprâncene, vrând parcă să spună ceva, dar se răzgândi.

— Aici trăim prea aproape de realitate ca să ne permitem să fim trufași, afirmă Brock. S-ar putea ca și asta să apară mai târziu, când ne vom adapta mai bine, dar acum trebuie să trudim din greu doar ca s-o ducem de pe-o zi pe alta. Trebuie să învățăm să înțelegem aspectele dure și nemiloase ale vieții... cum ar fi diformitățile de care suferă unii dintre noi sau necesitatea de a căsăpi sărmane animale...

Făcu o pauză, observă că ținea pumnii încleștați și încercă să ascundă acest lucru, zâmbind.

— Ești căsătorit? îl iscodi Lewis. Iartă-mi obrăznicia. Dar te întreb cu un scop anume.

— Nu. Și n-am pe cine să iau dintre femeile de aici. N-are importanță, am destule de făcut ca să mă mai preocupe și gândul ăsta.

— Înțeleg...

Lewis rămase tăcut. Tot mergând, ajunseră lângă pătulul cu porumb, unde o scândură pusă pe două butoaie închipuia un adăpost ferit de vânt. Se așezară fără să-și vorbească, bucurându-se de frumusețea zilei. Joe se tolăni la picioarele lor, urmărindu-i cu ochi vii și atenți.

Pe neașteptate, Lewis stinse țigara de foi și vorbi din nou. Rămase cu privirea pierdută în zare, fără să se uite la Brock, și vocea îi suna visătoare, de parcă ar fi vorbit cu sine însuși.

— Tu și animalele de aici v-ați adaptat noii situații. Până acum, ea n-a fost chiar fericită. Ai vrea să revii la starea dinainte?

— Nu, în nici un caz, răspuse Brock.

— Așa m-am gândit și eu. Tu accepti realitatea aceasta așa cum ți se oferă ea, cu posibilități infinite, și te adaptezi

Brock, asta încearcă să facă și semenii mei. Dar s-ar putea ca voi să reușiți mai bine decât noi. Probabil că eu nici nu voi afla. N-o să mai apuc. Vreau totuși să-ți spun ceva. Am fost în spațiu – între stele – și de atunci au mai fost organizate și alte expediții. Am descoperit că există multe forme de viață în Galaxie, și majoritatea seamănă cu cele care au trăit odinioară pe Pământ multe forme, multe civilizații, dar nicăieri n-am găsit o ființă asemenea omului. Probabil că IQ- ul mediu al întregului univers nu trece peste o sută. E prematur ca să avem certitudini, dar credem că nu ne înșelăm. Și ce vom face noi, așa-zisa umanitate normală, cu puterile noastre stranii? Unde putem găsi ceva care să reprezinte o încercare demnă de noi, ceva îndeajuns de măreț ca să ne umilească și să ne ofere șansa de a redeveni mândri? Socot că stelele ne-ar putea da răspunsul. A, nu vreau să spun că avem intenția de a întemeia un imperiu galactic. Cucerirea e un gând copilăresc pe care l-am alungat. Dar nici nu spun că vom deveni îngeri păzitori pentru toate aceste nenumărate lumi, ca să le îndrumăm și păzim până când rasele lor vor ajunge nevolnice și nu vor mai fi în stare să stea pe propriile lor picioare. Nu, nici vorbă de așa ceva. Vom crea noua noastră civilizație, una care se va extinde spre stele și-și va avea propriile ei țeluri, creații, lupte, speranțe, pentru că mediul omului rămâne în esență uman. Dar cred că civilizația așa va avea un scop. Pentru prima oară, omul va merge cu adevărat într-o direcție și mai cred că această nouă țintă va cuprinde toată viața din universul cognoscibil, bineînțeles peste mii și milioane de ani. Nu vom fi zei, nici măcar îndrumători. Unii dintre noi vom deveni deschizători de drumuri. Ne vom îngriji ca răul să nu prindă rădăcini viguroase și ca speranța și șansele să apară atunci când sunt mai necesare pentru toate acele milioane de ființe înzestrate cu rațiune care trăiesc, luptă, râd, plâng și mor, la fel ca omul altădată. Nu, nu ne vom întrupa în Soartă; dar probabil că ne-am putea numi Noroc sau poate chiar Dragoste.

Apoi Lewis își dezveli dinții într-un zâmbet de-a dreptul

omenesc, față de sine și de propriile fantazări.

— Nu mă lua în seamă. Vorbesc prea mult. Aerul toamnei te îmbată ca un vin bun, parcă așa se spunea odată.

Se întoarse către Brock:

— Mai aproape de adevăr e însă că noi - adică semenii mei - nu vom rămâne pe Pământ.

Brock îl aprobă în tăcere. Viziunea era prea măreață ca să-l mai surprindă.

— Nimeni nu-i va tulbura pe semenii tăi, spuse Lewis. Și apoi, peste câțiva ani, când totul va fi pregătit, noi vom dispărea în cer. Pământul va aparține semenilor tăi și animalelor. Iar după aceea veți fi absolut liberi. Totul va depinde de voi, ca și de alte forme de viață, ca să vă făuriți destinul. Și dacă, din când în când, norocul va apărea în calea voastră... o să vă obișnuiți, pentru că se-ntâmplă dintotdeauna.

— Mulțumesc, spuse Brock într-o șoaptă guturală.

— Nu-i nevoie să-mi mulțumești mie sau altcuiva. Asta-i logica evenimentelor, care se rezolvă de la sine. Eu vă doresc tuturor numai bine.

Lewis se ridică și porni spre navă.

— Trebuie să plec.

După o pauză, continuă.

— N-am fost cinstit cu tine la început. Nu curiozitatea lui Rossman m-a trimis; și-o putea satisface interesându-se la comitetul coloniei sau chiar venind personal. Voiam să verific eu însumi... pentru că în curând vei avea un nou membru în comunitate.

Brock îl privi întrebător, încă nelămurit. Lewis se opri lângă aparat.

— E o bună prietenă. A trecut printr-o experiență tragică, are să-ți povestească singură când va avea tăria necesară. E o fată bună, și cei care-o cunoaștem am dori să fie fericită.

Metalul străluci în fața lui Lewis. Acesta îi strânse mâna lui Brock.

— Adio, spuse el simplu și dispăru înăuntru.

O clipă mai târziu, nava era sus pe cer.

Brock o urmări până dispăru.

Când porni înapoi spre casă, soarele începuse să coboare spre asfințit, și răcoarea serii se făcuse deja simțită. În seara asta vor trebui să facă focul. Poate că trebuiau să deschidă și un butoiăș de bere, dacă sosea noul recrut, și Jimmy putea să cânte ceva la chitară, acompaniat de glasurile celorlalți. Cântecul era mai slobod, doar nu te puteai aștepta la altceva din partea unor oameni porniți în pionierat, dar nu le lipsea căldura, tenacitatea și sentimentul camaraderesc.

Apoi o văzu pe ea, venind pe alee, și inima începu să-i bată parcă altfel. Nu era înaltă, dar avea o siluetă plăcută, care părea destul de viguroasă în ciuda hainelor groase, iar părul de culoarea bronzului flutura urmărindu-i chipul tineresc, blând și atrăgător. Ducea o boccea pe umăr, iar zilele lungi petrecute pe drumuri, în bătaia vântului și soarelui, îi înăspriseră pomeții și-i pistruiaseră pielea în jurul ochilor mari. Rămase o clipă nemișcat, apoi porni în goană; dar când ajunse lângă ea și se opri, nu reuși să spună nici o vorbă.

— Bună, îl salută, timid, noua venită.

El dădu stângaci din cap, în semn de salut. Nici nu-i trecu prin minte că era un bărbat puternic, nu deosebit de atrăgător, dar cu o înfățișare care inspiră încredere.

— Am auzit spunându-se că ar fi un refugiu aici, spuse ea.

— Da, răspunse el. Vii de departe?

— Din New York City.

Avu o ușoară tresărire când pomeni numele, iar el se întreba ce se întâmplase acolo. Ori era doar din cauza frigului. Vântul suiera subțire acum.

— Numele meu este Sheila, se prezentă ea.

— Archie. Archie Brock.

Mâna ei se odihni fermă într-a lui. Nu se purta cu teamă, și el își dădu seama că, deși poate nu era la fel de inteligentă ca el, avea destulă minte și voință pentru a înfrunta această planetă în prag de iarnă.



— Ești binevenită aici. Venirea cuiva nou e întotdeauna o mare sărbătoare. Dar ți se va părea ciudat, și trebuie să trudim toți.

— Nu mă tem de nimic, răspunse ea. Nu cred că mă poate speria ceva vreodată.

El îi luă bocceaua de pe umăr și porniră pe alee. Cerul era tomnatec, roșiatic, auriu spre asfințit, iar aerul prevestea un îngheț timpuriu.

— Mă bucur să te întâlnesc, domnișoară. Care spuneai că ți-e celălalt nume?

— Sheila, îi răspunse ea. Doar Sheila.

Merseră unul lângă celălalt, urmați îndeaproape de câine și de vânt, îndreptându-se spre casă. Acolo era adăpost.